

Prešernova koča na Malem Stolu – Minulo soboto se je v sončnem vremenu povzelo na kraj bitke jeseniške čete z Nemci 20. februarja 1942. leta kar 3400 udeležencev 15. zimskega spominskega pohoda na Stol. V nedeljo je prek osemsto pohodnikov presenetil snežni metež. Vseeno je v obih dneh doseglo 2238 metrov visoki vrh Velikega Stola veliko planincev in drugih delovnih ljudi ter občanov iz številnih krajev naše domovine. S tem dejanjem ponovno dokazujemo našo dobro obrambno pripravljenost, je v govoru na sobotni slovesnosti poudaril dr. Miha Potočnik. V nedeljo je zbranim spregovoril borec Franc Konobelj-Slovenko. Udeleženci jubilejnega pohoda so predsedniku Titu poslali brzjavno pismo z najboljšimi željami za ozdravitev. (S) – Foto: S. Saje

Leto XXXIII. Številka 13

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranj, torek, 19. 2. 1980

Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tedenik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Predsedniku zaželeti zdravja

Ljubljana – Zdravniški konzilij sporoča, da se zdravstveno stanje predsednika Tita ni spremenilo. Noč je prebil mirno, izvajajo pa intenzivne ukrepe zdravljenja. V sobotnem sporočilu zdravstvenega konzilija pa je bilo zapisano, da je bilo predsednikovo splošno zdravstveno stanje težko, da je delovanje ledvic precej oslabljeno in da so izvajali intenzivne zdravstvene ukrepe.

Predsednika Tita so v ljubljanskem Kliničnem centru obiskali predstavniki predstavstva SFRJ in ZKJ ter predstavniki Slovenije in ZKS. Titu so zaželeti zdravja člana predstavstva SFRJ Fadil Hoxha in Sergej Kraigher ter člana predstavstva CK ZKJ Branko Mikulić in Stane Dolanc. Pri predsedniku sta bila tudi podpredsednik predstavstva SFRJ Lazar Količevski in predsedujoči v predstavstvu CK ZKJ Stevan Čorovič. V nedeljo sta predsedniku Titu zaželeti zdravja predstavnik predstavstva Slovenije Viktor Avbelj in predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije France Popit. – Jk

36 odstotkov sredstev odloženo na drugo leto

Tudi v zdravstvu omejevanje investicij

Skupščine občinskih skupnosti zdravstvenega varstva so že sprejeli predlog omejitve investicijskega programa na področju zdravstvenega varstva, konec meseca pa bo letoski za 36 odstotkov okrnjeni program gradenj, sprejela tudi skupščina regionalne zdravstvene skupnosti. Za letosko leto je bilo sicer v programu, da se za investicije v zdravstvene ustanove v gorenjski regiji zbere 101,8 milijona din. Zaradi resolucijsko sprejetih ukrepov, ki zadevajo tudi investicije na področju zdravstva, pa je potrebno letoski program skrčiti za 34,4 milijona din; ta sredstva se bodo uporabila za nadaljevanje oziroma za planirane nove investicije v prihodnjem letu. Odločitev, katere gradnje nadaljevati v letoskem letu in kaj naj bi počakalo, kajpak ni bila tako lahka. V programu investicijskih sredstev za letosko leto so ostali: 5 milijonov din za dokončanje prizidka jeseniške bolnišnice, 2,3 milijona za Institut Golnik, 1,6 milijona din za Zobno polikliniko Kranj, 11,8 milijonov din za začetek gradnje zdravstvene postaje v Gorenji vasi.

31,6 milijona din za nadaljevanje gradnje Zavoda za socialno medicino in higieno ter za gradnjo lekarni v Žireh 5,3 milijona din in v Gorenji vasi 7,5 milijona din.

Takšen je torej skrčen program investicijske gradnje; iz programa pa so začasno izpadla sredstva za opremo BGP Kranj, sredstva za adaptacijo zdravstvenih domov Kranj, Jesenice in Bohinj, počakati pa bo treba do prihodnjega leta tudi za začetkom gradnje upravne stavbe za strokovne službe. V letoskem letu bo torej porabljen za investicije za zdravstvene ustanove 64 milijonov novih din sredstev, ki se zbirajo na posebnem računu za investicije.

DEŽURNI NOVINAR

tel. 21-860

Pomladno vreme zamenjal sneg – Po razmeroma dolgem obdobju pravega spomladanskega vremena, je včeraj dopoldne na Gorenjskem začelo snežiti, vendar pa na cestah sneg ni imel pravega »činka«, razen mokrote seveda.

Obletnica javnega tožilstva – Te dni praznuje javno tožilstvo pri nas 35-letnico delovanja, za katero je značilno predvsem preventivno delovanje, po-glabiljanje samozračite in drugo.

Stiki med manjšinama – Na povabilo Zveze slovenske mladine se je te dni mudila na avstrijskem Koroškem delegacija Hrvatskega akademškega kluba z Gradiščanskega. Predstavniki obeh manjšin so se pogovarjali o poglabljaju kulturnih, političnih in gospodarskih stikov med manjšinama, poudarili pa so tudi, da je enakopravnost manjšin v Avstriji odvisna le od upoštevanja 7. člena državne pogodbe.

Manj nafta – V Kuwaitu bodo zmanjšali proizvodnjo nafta za 500 tisoč sodčkov od aprila naslednjega leta dalje. Kuwait je namreč zaradi zmanjšanja proizvodnje nafta v Iranu začasno povečal količino nafta na 2 milijona sodčkov na dan, kar pa naj bi bilo le začasno.

Poplave v Irani – Zadnje deževje je v jugovzhodnih predelih Irana povzročilo precej poplave, ki so naredile veliko gromotno škodo. Življenje pa je izgubilo okoli 250 ljudi.

Ne jemljimo ženski dostojanstva

Občinski svet Zveze sindikatov in občinska konferenca SZDL Radovljica sta vse osnovne organizacije Zveze sindikata in krajevne konference SZDL v radovljški občini v posebnem pismu spomnila na bistvo praznovanja dneva žena. Vredno se je ob njem zamisliti, zato ga objavljamo vsem Gorenjem.

»Zamisel o mednarodnem dnevu žena je vzniknila v mednarodnem socialističnem gibanju v prvem desetletju tega stoletja v pogojih zaostrovanja razrednega boja v svetovnem merilu. Ta dan naj bi postal spodbuda za vse intenzivnejše vključevanje žensk v napredno delavsko gibanje, za osveščanje delavskega razreda in ženskih možic. V duhu tega revolucionarnega izročila se je odvijalo praznovanje tega praznika tudi pri nas pred vojno, med narodnoosvobodilno borbo, ko so si ženske Jugoslavije s svojo aktivno vlogo priborile politično enakopravnost, pa tudi v graditvi nove socialistične družbe, ki je postavila temelje za odpravo vseh oblik razlikovanja ženske. Prav zato naj bo osmi marec priložnost, da se vsak v svojem življenju in delovnem okolju vpraša, zakaj (če) zaostajamo pri uveljavljanju družbenega položaja žensk. Ta dan je tudi priložnost, da opozorimo na probleme, vprašanja, ki so pred našo družbo in predlagamo tudi poti in sredstva za njihovo reševanje.«

Osmi marec naj bo kot praznik lep, naj bodo tudi žopki in prireditve s kulturnim sporedom. Naj bo prisotna večja pozornost ženski, toda nikjer ne smejo ženske dovoliti, da se ta dan spremeni v svoje nasprotnje, v malomeščanske in potrošniške manifestacije, ki jemljejo dostojanstvo ženski oziroma človeku sploh in niso v skladu z ukrepi in stališči varčevanja ter uresničevanja gospodarske stabilizacije.

Odločno smo proti vsem ravnanjem, ki povzročajo moralno razvrednotenje delovnih naporov naše žene. Tudi denarno razispavanje s potovanji in veseljačenja na račun 8. marca ni opravičljivo. Obdarovanje in zakuske namesto delovnih dogоворov o nerazrešenih vprašanjih so pesek v oči zaposleni ženski. Predlagamo, da v okviru krajevne skupnosti KK SZDL v delovnih organizacijah pa osnovne organizacije ZS pripravijo ali pa oboji skupaj organizirajo: proslave, srečanja starejših delavk-objektiv, svečane seje svetov za družbeno-ekonomsko aktivnost žensk, svečane seje drugih samoupravnih organov, kot so svet KS, DS, LO OO ZS in druge oblike.

Uvodna beseda naj bo posvečena mednarodnemu dnevu žena in njegovemu pomenu. Spregovorimo o tem, kako se razrešujejo problemi na področju otroškega varstva, izobraževanja otrok, kako je organizirana družbena prehrana, kakšni problemi nastajajo pri nočnem zapo-slovanju žena itd.

Predlagamo in priporočamo, da praznovanja organiziramo v krajinskih skupnostih, pripravijo in financirajo pa naj jih skupaj osnovne organizacije ZS in KK SZDL, na svečanosti pa najzaslužnejšim ženam podelimo posebna priznanja.«

5. STRAN:

SEJE SKUPŠČINE KMETIJSKE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI ŠKOFJA LOKA

Na 5. strani objavljamo povzetke gradiva za seje skupščine Kmetijske zemljische skupnosti. Opozarjam na poročilo o razvoju in pospeševanju kmetijstva v preteklem letu in programu razvoja za letos, poročilo o regresih v kmetijstvu in predlog sprememb višine regresov za posamezne kmetijske proizvode.

DOGOVORIMO SE

6. in 7. STRAN:

SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

V sredo, 27. februarja, se bodo ob 16. uri na ločenih sejah sestali delegati vseh treh zborov skupščine občine Radovljica. Obravnavali bodo predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine v letu 1980, poročilo koordinacijskega odbora za gradnjo šol in vrtcev, predlog odloka o potrditvi zaključnega računa občine za minilo leto, predlog odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in nekatere druge vprašanja. V današnjem Glasu objavljamo povzetke gradiva in poročilo z januarske seje skupščine.

NASLOV:

GORENJCI OBISKALI RAZSTAVO O EDVARDU KARDELJU – Gorenjci smo se množično udeležili razstave o življenju in delu Edvarda Karrelja, ki so jo pripravili v Ljubljani v spomini na 70. obletnico njegovega rojstva. V petek so odšli v Ljubljano jih je bilo nad 3000. Včeraj in danes pa so organizirali obisk razstave Jesenice, Škofjeloščani in Radovljica. Na fotografiji: odhod vlaka z udeleženci iz Kranja (jk) – Foto: F. Per.

Izkoristiti rezerve

Z drugo skupno sejo in podelitev diplom kluba samo-upravljanje Kragujevca, ki so jih dobili tudi trije Slovenci, se je v Kragujevcu sklenilo dvanajsto srečanje jugoslovenskih samoupravljanje.

Ugotavljalci so, da nekatere sistemske rešitve slabovplivajo na pogoje gospodarjenja, s tem pa tudi na pridobivanje dohodka in akumulativno ter reproduktivno sposobnost temeljnih organizacij. Predvsem naj bi bile krive težav slabosti v zunanjetrgovinskih predpisih, v primarni delitvi narodnega dohodka ter v svobodni menjavi dela. Te slabosti ne spodbujajo naporov za povečanje produktivnosti, razvoja znanja in tehnologije.

Ukrepi gospodarske politike tudi povzročajo, da se gospodarski razvoj usmerja po administrativnih potekih, kar teže dolgoročno načrtovanje. Zato se delovne organizacije oprijemljajo drugega, manj zaželenega in za gospodarstvo slabšega načina. Namesto večanja produktivnosti in dobrega gospodarjenja, iščejo privilegije na tak ali drugačen način. Združeno delo ima tudi premajhno vlogo v oblikovanju splošnih pogojev gospodarjenja. Zato se dohodek v gospodarstvu preliva, kar ustvarja velike razlike med delavci, ki delajo v različnih gospodarskih dejavnostih. Delegati so menili, da je te nepravilnosti treba odpraviti. Hkrati pa so samoupravljanje menili, da na reševanje teh vprašanj ne morejo čakati križem rok.

Na letošnjem srečanju so podelili tudi diplome samoupravljanjem. Iz Slovenije so jih dobili Janez Barboič, Jože Marolt in Franc Polak.

4.800 ton premoga

Za rudarje premogovnikov v Zasavju ni prostih dni, razen nedelj. Zaradi velikega povpraševanja po premogu so se odločili, da bodo do konca marca delali vse sobote, če bo potrebno pa bodo tako delali vse do poletja. Tudi zadnjo soboto so delali v tri izmene in so nakopali kar 4.800 ton premoga. V prvih treh mesecih pa so zasavski rudarji ob prostih sobotah nakopali 40.000 ton premoga. Za letos načrtujejo odkop 1.400.000 ton premoga.

Varčevanje z energijo

Najnovejše podražitve naftnih derivatov so pospešile razprave o varčevanju. Zvezni izvršni svet je zadolžil več zveznih organov, da do 21. tega meseca pripravijo predlog ukrepov, ki bi lahko takoj stopili v veljavlo.

Z enim ukrepom je predvideno, da naj bi že letos zagotovili denar za hitrejsje preusmerjanje energetskih zmogljivosti z mazuta na premog, odpiranje novih in usposabljanje starih premogovnikov ter za gradnjo topotnih in vodnih elektrarn. Nujno potrebno bo takoj zagotoviti vsaj šest milijard dinarjev, če bomo hoteli, da letos nakopati 52 milijonov ton premoga.

Dana je pobuda, da naj bi republike in pokrajini sprejeli dogovor, s katerim bi se uporabniki mazuta v elektrarnah obvezali, da se bodo preusmerili na premog, če od rudnikov niso oddaljeni več kot 100 kilometrov.

V tem paketu so tudi predvidene gradnje nekaterih novih elektrarn in pa to, da morajo vse organizacije združenega dela pripraviti programe varčevanje z energijo.

JESENICE

Danes, 19. februarja, se bo ob 10. uri sestal izvršni svet jeseniške občinske skupščine. Udeleženci se bo bodo med drugim obravnavali informacijo o problematični oddajanju zasebnih turističnih objektov in predlog dogovora o družbenih svetih občine Jesenice. Razpravljalci bodo tudi o sofinanciranju sanacijskih del v otroških letoviščih Zavoda za letovanje iz Kranja in osnutku odloka o spremembni urbanističnega načrta Vrba ter potrditvi zazidalnega načrta selo - Zabreznica.

V četrtek, 21. februarja, bo ob 16. uri v konferenčni sobi jeseniške občinske skupščine seja predsedstva občinske konference Socialistične zveze z Jesenic. Na njej bodo pregledali poročilo o mladinskem protstovoljnem delu lani in letošnji program dela brigadirjev ter razpravljalci o osnutku samoupravnega sporazuma o zdrževanju sredstev za financiranje mladinskega protstovoljnega dela letos in jeseniški občini. Zatem bo sledila še razprava o predlogu koledarja pomembnejših prireditv v občini Jesenice za letošnje leto in osnutku dogovora za ustanovitev družbenih svetov.

(S)

KRANJ

Jutri, 20. februarja, bo ob 8. uri v Kranju 90. seja izvršnega sveta. Na njej bodo obravnavali spremembno odloka o komunalnih taksah, preprečevanje kužnih bolezni, problematiko izgradnje kanalizacije in čistilne naprave v Kranju in stabilizacijske ukrepe v upravnih organih skupščine.

-jk

ŠK. LOKA

V sredo popoldne bodo seje zborov občinske skupščine. Delegati bodo med drugim obravnavali predlog občinskega proračuna, višino prispevnih stopenj za samoupravne interesne skupnosti, spremembne novelacije urbanističnega programa, program dela občinske skupščine in druge zadeve.

V petek ob 16. uri bo 2. redno zasedanje občinske konference ZRVS Škofja Loka. Na dnevnem redu je poročilo o delu, zaključni račun in blagajniško poročilo, program dela in nekatere druge informacije. L. B.

Še vedno premalo zanimanja za inovacije

23. januarja letos so kranjska strokovna društva v okviru svojega izobraževalnega programa organizirala razgovor o inovacijah. Namen razgovora, ki ga je vodil B. Popov, dipl. pravnik iz Ljubljane, je bil, da razjasnim predvsem pravna vprašanja v zvezi z industrijsko lastnino in poiskemo vzroke, zakaj inovacije ne dobijo tistega mesta v gospodarstvu in družbi, ki jim glede na njihov pomen zadeve.

Kljub zakonu o izumih in tehničnih izboljšavah iz leta 1948 in zakonu o patentih in tehničnih izboljšavah iz leta 1960 je na področju inovacij še precej težav in nerazčlenjenih pojmov. Inovatorji, pa tudi delovne organizacije menijo, da so premalo stimulirani za večjo aktivnost na tem področju.

Ugotavljamo, da z vsemi našimi samoupravnimi akti skušamo delavca zainteresirati, da bi ob svojem vsakdanjem delu tudi razmišljali. Če to razmišljjanje rodi sadove, ga je treba tudi primerno stimulirati. Vendar pa je prav pri tem še precej zavirnih momentov.

V stabilizacijskih stremljenjih se vse preveč zavzemamo samo za omjevanje potrošnje, manj pa za iskanje poti za ustvarjanje večjega dohodka. Kajti cilj vseh inovacijskih procesov naj bo ustvarjanje, ne pa delitev dohodka. Zato bodo brez korenitih sprememb v mišljenu ljudi rezultati stabilizacije precej manjši, kot bi lahko bili. Stabiliza-

cija stremljenja bi morala biti usmerjena predvsem na reševanje tehničnih in tehnoloških problemov z lastnimi silami, na učinkovitejše izkorisčanje zgrajenih kapacitet, smotorno investiranje, na štendijo z energijo in surovinami, na dvig produktivnosti ter na večjo načrtnost pri nakupu tujega znanja.

Posebej je bil poudarjen pomen informiranja. Prav zaradi slabe informiranosti ne izkorisčamo patentov, ki pri nas niso zaščiteni (preko 400 tisoč letno), in porabimo preveč časa za iskanje že najdenih rešitev.

Nadalje so bila pojasnjena načela, ki jih je treba upoštevati pri sklepaju licenčnih pogodb in vprašanje odgovornosti v primeru kršenja zakonov s področja industrijske lastnine. Prisotne so zanimala tudi vprašanja s področja sodelovanja s tujimi partnerji, smernice za sestavo samoupravnih sporazumov o pospeševanju inovacijskih procesov ter o odstopanju domačih izsledkov tretjim osebam. Postavljeni je bilo tudi vprašanje kriterijev za določanje cene za prodano tehnologijo in zakaj je reševanje zahtevkov za patentno zaščito tako dolgotraino.

S temi vprašanji so bili problemi s področja inovacij še načeti. Ker pa ti problemi ne zadevajo samo inovatorjev, ampak so precej širši, upamo, da bo naslednji razgovor o tem pritegnil več zanimanja. Udeležba na tem razgovoru je bila preskrboma. M. S.

Spremembe občinske resolucije

Resolucijo o uresničevanju družbenega plana občine letos so v Škofjeloški občini sprejeli na decembrski seji. Ker je bila republiška resolucija sprejeta kasneje, je nekatera določila v skladu s skupščino. Rast sredstev za uresničevanje programov skupne uprave sme biti večja za 16 odstotkov v primerjavi z lani. Tudi sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb se bodo lahko povečala le za 16 odstotkov. Vnesti je treba tudi določilo, da bo ob delitvi OD treba upoštevati merilo o 25 odstotnih počasnejših rasti osebnih dohodkov od dohodka.

Največja sprememba pa je predvidena pri planirjanju zaposlovanja. V sprejeti resoluciji je bilo predvideno, da gospodarstvo ne bo povečevalo števila zaposlenih, v negospodarstvu pa bi se glede na velike potrebe in širjenje zmogljivosti število delavcev lahko povečalo za 8 odstotkov. Sedanji osnutek pa predvideva, da bi se v gospodarstvu število zaposlenih lahko povečalo za 3 odstotke, medtem ko bi v negospodarstvu delalo enako število delavcev kot lani. Skupno pa bi število zaposlenih poraslo za 1.8 odstotka.

V industriji naj bi zaposlili 2 odstotka več delavcev, in prav toliko v kmetijstvu in gozdarstvu, v gradbeništvu za odstotek več in prav toliko v prometu in zvezah. Hitreje pa bi lahko zaposlovali v trgovini in sicer za 7 odstotkov, enako v obrti in osebnih storitvah in stanovanjsko-kunalnemu dejavnosti in za 6 odstotkov v gostinstvju in turizmu. To pomeni, da delavcev, ki naj bi se zaposlili v negospodarstvu, ne bodo stihijsko usmerjali v gospodarstvo, temveč v tiste panoge, ki so defici-

tarne, oziroma tako, da bodo zasedovali cilje razvoja občine.

Skladno z zahtevami resolucije bodo morale planirati potrebe po delavcih tudi delovne organizacije. Iz šole bo letos prišlo nekaj več kot 500 absolventov različnih stopenj izobraževanja, vendar pa jih bo skoraj dve tretjini dobilo zaposlitev na izpraznjenih mestih, iz katerih bodo odšli delavci zaradi upokojitve ali drugih vzrokov. Se pravi, da bo novih le malo in zato je izredno važno dogovarjanje med delovnimi kolektivi.

L. Bogataj

Izobraževanje obveza komunistov

Kranj - Konferenca občinske organizacije Zveze komunistov Kranj je na zadnji seji sprejela program marksističnega izobraževanja in idejnopolitičnega usposabljanja komunistov kranjske občine v letu 1980. V uvodu programa piše, da se je s sprejemom v ZK vsak član obvezal idejnopolitično usposabljati, kar je tudi njegova pravica. Zato ni vprašanje, ali se bo posameznik vključeval v izobraževanje ali ne, temveč je pomembno kdaj in kako se bo vključil. Osnovna obveza vsake osnovne organizacije in vsakega komunista je uresničevanje temeljnega programa usposabljanja. Tudi pri tem so se v preteklosti kazale vrzeli, čeprav je bilo uresničevanje temeljnega programa po osnovnih organizacijah boljše, vendar vse možnosti še niso izkorisčene, prav tako pa tudi ne odpravljene pomanjkljivosti. Vsak sestanek osnovne organizacije ZK mora tudi izobraževati komuniste.

Temeljni program, ki ga je sprejela kranjska konferenca, obsegajo štiri teme: uveljavljanje kolektivnega dela v ZKS in v političnem sistemu, možnosti nadaljnega družbenoekonomskega razvoja kranjske občine, marksistična konцепcija splošnega ljudskega odpora in Zveza komunistov ter mladin. Izbirni program pa obsegata pet tem: povezovanje osnovnih organizacij ZK, dejavnost rimskokatoliške cerkve, neuvrščeni in mednarodni ekonomski red, evrokommunizem in sistem samoupravnega družbenega planiranja.

Pri vseh temah so navedeni viri za študij ter druga literatura, program pa prav tako opozarja na pomembnost marksističnih knjižnic, ki najih oblikujejo osnovne organizacije.

Program obsegata tudi druge oblike izobraževanja komunistov. Sem sodijo posvetovanja in seminarji za sekretarje osnovnih organizacij, razen tega pa seminarji za poverjenike za kadrovska vprašanja, za idejnopolitično usposabljanje, za informativno in propagandno dejavnost, za ljudsko obrambo in družbeno-samozaščito, za evidentičarje, za blagajnike in za komuniste, ki so odgovorni za delo z delegacijami. Posebej se bodo usposabljali člani aktivov neposrednih proizvajalcev

in novi člani ZK. Tudi letos organizirana politična šola ZKS kranjsko občino, dopisna šola in knjizma in seminar za komuniste delajo v neposredni prostorju. Načrtovan je seminar za samoučjanje v zdržušenem delu za vodne organe v zdržušenem delu sekretarije osnovnih organizacij in sodelovala pa bo tudi srednja politična šola pri CK ZKS.

J. Kolej

Dobra organizacija pol uspeha

KRANJ - S tako organiziranim načrtovanjem priredebitv, za kakršnega odločil koordinacijski odbor proslave in priredebitve pri občinski konferenci SZDL Kranj je treba nadaljevati, so med seji komiteje občinske konferecije ZKS Kranj. Dobra organizacija proslave in priredebitve načrtuje že pol uspeha. Če pa se proslavi še prav vsebinsko pripravimo v pravem trenutku, pravem krajtu, je uspeh potreben.

Nekaj novosti prinaša letos program. V njem je določeno, da katera družbenopolitična organizacija ali organ so dolžni skrbeti za govornika. Prav tako bodo nekatera proslave skupščega pomena, ki so bile do danes v Kranju, prenešene v kranjske skupnosti. Več bo skupaj novih krajjevskih skupnosti organizacij zdržušenega manj pa bo priredebitv, ki družbo sicer precej več želenega učinka pa ni. Program tudi opredeljuje, katerih modobčinskih prireditv v prireditvah bodo sodelovali Kranjčani in katera so membri republiške pravljnice. Kot je znano, letos žujemo 70. obletnico rojstva vardi Kardelja, v številnih kolektivih pa so še bodo proslavili 30. obletnico ustanovitve prvih delavskih tovarov.

Spomin na tragične dogode pred 36 leti v Cerknem

Cerkno - V spomin na tragične dogode pred 36 leti je bila 27. januarja pri spomeniku padlih na Brdcih nad Cerknem spominska svečanost, na kateri so bori ozivili spomin na tisti krvavi šolski dan.

Partizanske enote je 27. januarja 1944. leta z nenadnim vdorom v Cerkno, kjer je bila razen zalednih ustanov razmeščena tudi srednja partizanska šola pokrajinskega komiteja KPS za Primorsko z zaščitno četo, presenetila enota nemškega bataljona »Hainse« iz Idrije. Nemška četa, ki je bila oborožena z avtomatskim oružjem in dvema minometoma in no jo izkušeni vodniki pripeljali po stranskih poteh in gozdovih, je zjutraj vdrla v Cerkno in takoj napadla zgradbe, kjer so bili partizani in tečajniki.

V Cerknem se je zadržala le dobro uro, nato se je po cesti umaknila čez Želin v Idrijo. Padlo je 47 partizank in partizanov, med njimi 25 tečajnikov VI. partizanskega tečaja, ki so se v zmedni neorganizirano umikali. Od napadalcev pa je padel le en sam. Ceprav so bližnje partizanske enote takoj prihitale na pomoč, jim napadalcem zaradi oddaljenosti ni uspelo

dobiti in maščevati svojih Napadalcov, so se namreč po vitem vdoru in pokolu takoj vrnili.

Sele po tej hudi tragediji vse poveljstva v korpusu in v osnovne partizanske organizacije le resneje obravnavati varnosti in budnosti, ko so nikoli doživljali tu neuspeh na tem homom, so takšni sovražni napadi Cerkno prenehali.

Ko pišemo o tragični partizanski tečaji, je potreben udariti poseben pomen, ki imajo partizanske šole na Primorskem. Prvi tečaj partizanske šole pri jinskom komiteju KPS se je na 27. oktobra 1943. leta, do aprila pa se je zvrstilo sedem tečajev. Tečaji so bili po cerkljanskem vseh in samotnih kmetijah, se mlađi partizanski kadri in politični vodstvo. Primorske Gorenjske učili dobesedno pripravljeno na streli. Mlađi učenci in skojevci Primorske šole prvi v življenju učili skupščinski jezik, dobili tudi predvsem marxizma in prva organizacija navodila za delo.

Prav tako je bilo pomembno doračajoča mladina na Primorskem po razpadu Italije na ostale šole. Zato je razumljivo, da narodnoosvobodilni odbor v Ljubljansko že na svoji prvi seji leta 1943. leta sprejel sklep, da v tem odtoku v slovenske šole na 17. šolah s 500 učencem začasnim

Odpravljati vzroke, ne le posledice

Pravna posvetovalnica pri občinskem svetu ZS Kranj vsako leto bolje obiskana — Lani Štefanah 568 zadev — Največkrat pritožbe zaradi osebnih dohodkov — Manj sporov ob bolj humanih odnosih med ljudmi — Ob tesnejšem sodelovanju posvetovalnice s tozdi bi lahko odpravljali tudi vzroke

Že od leta 1966 deluje pri občinskem sindikalnem svetu v Kranju pravna posvetovalnica. V začetku nista tako obiskana, kajti delavci so premožni vedeli zanje, pa tudi svojih pravic niso toliko poznali. V letih 1977, 1978 in 1979 pa je število obiskov močno naraslo. Tako je bilo na primer v letu 1978 v posvetovalnici 18 obiskov, lani pa je 454 obiskovalcev iskallo pravno pomoč v 568 zadevah.

In kakšna je vsebina teh pritožb? Delavci zahtevajo ustrezno višje sebne dohodke glede na oceno delovnega mesta, zahtevajo izplačilo nadur in razlike za opravljeno delo, pritožujejo nad odločitvami disciplinskih komisij, zaradi premičitev, večizmenskega dela, slabše rednotenega dela, pa tudi zaradi umaga postopka. Pri odškodninskih zadevah so zahteve delavcev naproti organizaciji združenega dela zaradi nesreč pri delu ali izgube na storilnosti, pri stanovanjih je večina pritožb glede na prioriteto listo. Pritožbe pa se vrste tudi zaradi individualno pojavnih zadev, prenehanja delovnega razmerja, dolžine opusta, delovnega časa, varstva pri delu, nesreč, odškodnin, odpravnin in odhodu v pokoj, ocen delovnih algoritm, poskusnega dela itd. Bila pa vrsta zadev, ki so morale potekati na druge naslove, saj so se na pravno posvetovalnico obračali tudi v primeru ločitve, izdaje lokalnega dovoljenja, prometne neveste itd.

Razumljivo je, da je največ delavcev, ki tu isčejo pravno pomoč, iz teh kranjskih delovnih organizacij — lani je bilo iz Iskre 49 delavcev, iz Save 72, iz Tekstilindusa 52 — so pa tudi majhne organizacije s večji primeri: Mladi rod 18, KOGP 2, Zdravstveni dom 12, VVVZ 8, dom upokojencev 7. Veliko delavcev je iz zasebnega sektorja, kar 32, kar je precej več kot v preteklih letih.

In kaj pravi o delu posvetovalnice plomirana pravnica Olga Kutoša, ki že dolga leta svetuje in pomaga udom, ki se obračajo na pravno posvetovalnico:

»Kot se vedno bolj uveljavlja v nas zakon o združenem delu in samoupravljanju, tako se tudi delavci vse bolj zavedajo svojih pravic v zvezi z delom in po delu in tudi vedno bolj poznavajo samoupravne splošne akte v organizacijah združenega dela. Ob tem vendar do sporov ne samo zato, ker delavci ne bi prišli do svojih pravic, ampak zato, ker se ne zavedajo tudi svojih dolžnosti znotraj obveznosti. Prav skoz pravore, ki jih tu obravnavamo, se vemočno odraža.«

Po vsebinski sporov je dejansko uveč tistih v zvezi z OD ali rednotenjem del in nalog ali s riteriji in merili za ugotavljanje

kvalitete in obsega dela. Tako za tem so sporna razmerja v zvezi z razporeditvijo na druga dela in naloge, ker so ljudje še preveč navajeni na »delovna mesta« in ker tudi v temeljnih organizacijah delavcev ne razporejajo vedno le za potrebe delovnih procesov, temveč tudi kazensko disciplinsko. Znotraj tega so velikokrat razporejeni na druga delovna mesta delavci, ker na prejnjem delovnem mestu ne dosegajo več normalnega delovnega učinka. Tu gre za delavce, ki so po 20, 25 let v delovnih organizacijah, izčrpani, in je potem premeščanje k drugemu delu, največkrat z dosti nižjim OD, sicer v okviru dovoljenega, vendar gotovo nehumanega razporejanja.

Delovne organizacije morajo upoštevati načela ekonomičnosti, vendar s humanim pristopom, s pomočjo kadrovskih služb, zdravstvene službe, morda predstavnika sindikata, predstavljenih, bi bila ta razporejanja dosti manj boleča. Po zakonu delavca lahko razporedijo na katerokoli drugo delovno mesto, ki ustreza delavčevi strokovni usposobljenosti, ne glede na nižji OD, seveda ob razlogih, ki morajo biti navedeni v samoupravnih aktih tozda. Ti pa niso posledice.«

konkretno opredeljeni in vsakokrat jih je možno rešiti tako ali tako.«

»Kaj pa disciplinski postopki?« »Največkrat gre za delavce iz drugih republik, ki z odsotnostjo, tudi s staleži, podaljšujejo svoj dopust in praznike za bivanje v domačem kraju. Težko pa je vzpostaviti delovno disciplino, ker delavci v svojih krajih in tamkajšnjih zdravstvenih organizacijah dobijo »uradna potrdila« da so bili nezmožni za delo. Zdravnik in zdravniška komisija pa tukaj taka potrdila seveda težko ovržejo. Tu gre za delavce, ki nimajo delovnih navad, korenine so še vedno tam, kjer so doma in vse to je močnejše kot obveznost do dela.«

Veliko sporov pa je prav zaradi neustreznih meddelovalskih odnosov. Dostikrat se ljudje sploh ne pridejo pritožiti, le pogovorili bi se radi. Ker tega ne najdejo v delovni organizaciji, v njihovi kadrovski službi, pri sindikatu... Naš način življenja je tak, da mora vsak sam reševati svoje probleme. In ljudje dostikrat ne prihajajo sem s pravnimi, temveč z življenskimi problemi.«

»Se vam zdi, da je taka posvetovalnica potrebna?«

»Potrebna je vsekakor. Predvsem za vse spore, ki nastajajo ob delu in iz dela. Le premalo časa je na voljo. To delo bi zahvalno celega človeka, kajti potem bi imel čas poiskati tudi vzroke. Zdaj le ubiram pravne poti. V sodelovanju s tozdom, s kadrovsko službo, s sindikalnimi delavci pa bi lahko raziskali vzroke teh pritožb, ne le reševali posledice.«

D. Dolenc

Usmeritev na tri področja

Konferanca Zveze komunistov iz Kranja je na četrtekovem zasedanju sprejela letosnji delovni program, v katerem bo veljala še posebna pozornost delovanju Zveze komunistov, družbeno-ekonomskim odnosom in graditvi političnega sistema

Kranj — Dokumenti in sklepi centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in ocena družbeno-ekonomskih in političnih razmer v kranjskih občini, ki je bila narejena v začetku letosnjega leta, so osnova programu dela občinske konference ZKS in njenih organov, ki je bil sprejet v četrtek na zasedanju konference. Se posebna pozornost letosnjega programa velja usklajeni družbenopolitični aktivnosti z zbori občinske skupščine, družbenopolitičnimi organizacijami in interesnimi skupnostmi. Le tako bo Zveza komunistov lahko delovala v delegatskih odnosih in političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Vendar pa program ni tog in zaprt, ampak ga bo treba med letom določevati z aktualnimi nalogami. Določeni so roki za uresničitev po-

sameznih nalog in odgovorni za pripravo gradiv, kar daje letosnemu programu še večjo vrednost.

Prvo področje, kjer bo kranjska občinska organizacija ZKS se posebej aktivna, je delovanje Zveze in njenega organizacijsko ter vsebinsko utrijevanje. V okviru tega področja bo govorova o dopolnjeni organizirnosti Zveze komunistov na občinski ravni, o delovanju ZKS v tistih delovnih organizacijah, ki imajo več temeljnih organizacij, o informiranju v ZKS in občini, o problematiki plačevanja članarine, o delovanju cerkve v družbi in o analizi aktivnosti komunistov.

Drugo delovno področje konference in njenih organov so družbeno-ekonomski odnosi. Komunisti bodo pozorni na razprave o zaključnih računih, na uspešnost gospodarske stabilizacije in izvozne politike, na pripravo in sprejem plana za prihodnje srednjoročno obdobje in na problematiko poklicnega usmerjanja, izobraževanja, socialnih pomoči in uresničevanja dogovora o kadrovski politiki. Organi konference bodo letos obravnavali tudi gibanje porabe, stanovanjsko problematiko, gradnjo in vzdrževanje družbenih objektov v občini, preskrbo ljudi, problematiko kmetijstva in zdravstva, cene in nedovoljene gradnje. To so le glavne teme s tega področja.

Tretje delovno področje pa je družbenopolitični sistem. Zveza komunistov bo aktivnost usmerila k delovanju strokovnih služb interesnih skupnosti, k oblikovanju in delovanju družbenih svetov. Ljudski obrambi in novi organizirani občinske uprave. Občinska konferanca ZKS bo prav tako obravnavala poročila pravosodnih organov, družbenega pravobranilca samoupravljanja in oddelka za notranje zadeve, delovanje komunistov v interesnih skupnostih, svobodno menjava dela, delovanje delegatskega sistema in statutarno urejenost kranjske občine. Na dnevnih redih sej konference in njenih organov bo tudi ocena delovanja ZKS v političnem sistemu, problematika mladine, delovanje delavske kontrole in vključevanje ZKS v volitve ter kadrovjanje na odgovorne dolžnosti.«

Po vseh pravilih razmišljanje o odstranitvi ne bi bilo potrebno. Vendar pa odločitev izvršnemu svetu, ko je o tem razpravljalo, pomeni težko breme. Zato je sklenil, da se bo pred tem posvetoval z družbenopolitičnimi organizacijami, da ne bi odgovornost prenašal nanje, pač pa, da bi bila odločitev čim bolj pravilna in pravična.

H. Jelovčan

Ustalitev gospodarstva je tudi racionalna izraba delovnega časa

Še so rezerve

Če so se v novomeškem Labodu odločili, da bodo imeli vse samoupravne sestanke le ob sobotah, so prav gotovo vedeli, kaj to pomeni. Predvsem so se delavci odločili za takšno »samoupravno soboto«, kot jo imenujejo, iz preprostega razloga, da proizvodno delo, delovne ure ohranajo za delovno storilnost, upravljanje — neločljivo vezano na določanje o rezultati delu — pa so pustili za »neproduktivne sobote.«

Pustimo ob strani številke, ki so jih prav gotovo tudi že izračunali. Namreč, kaj prinaša tudi večja izraba delovnega časa: pač pa je novomeški primer vsekakor spodbuda drugim organizacijam zdravstvenega dela, da na tak ali podoben način razmišljajo o izrabi delovnega časa. Seveda ne manjka tudi organizacij zdrženega dela, kjer so že vpeljali prakso, da vse vrste sestankov tempirajo v popoldanski ne-delovni čas, če se seveda glavna dejavnost organizacije odvija v določene. V dvoizmenškem ali celo troizmenškem delovnem času je seveda to vprašanje treba urejati spet na drugačen način.

Razprave ob zaključju računih, ki so pred vratiti, bodo prav gotovo priložnost osvetljevanja pridobivanja dohodka posamezne delovne organizacije tudi s strani izrabe delovnega časa in vseh dejavnikov, ki dobro ali slabo nanj vplivajo. Prav gotovo so sestanki med delovnim časom le en dejavnik manjše izkoristenosti delovnega časa. Ko je pred kratkim o tem razpravljal meddelovalski sindikalni svet za Gorenjsko, je bilo poudarjeno, da bi morali spremeniti tudi razmerje med normiranim in nenormiranim takoimenovanem režijskim delom: če verjamemo razmerju 60:40 in korist normiranega dela, kar naj bi veljalo za gorenjsko regijo, potem bo potrebno za boljšo organizacijo proizvodnje še marsikaj narediti. Ne nazadnje bi se morali še marsikje vprašati, zakaj ne bi mogla biti pod »udarom« norme ali plana tudi neproizvodnja, režijska delovna mesta, tako kot so v proizvodnji. Prav tako se lahko ugotavlja ob tretjem letu veljavke zakona o združenem delu, da ponekod vse prepočasi izčelo nova merila za nagrajevanje po delu, posumno če se dosedanje rešitve niso pokazale kot najbolj uspešne še posamezne.

Ena od glavnih bitih za ustalitev gospodarstva je torej prav v kar najbolj racionalni izrabi delovnega časa, prav tu so verjetno tiste dragocene rezerve, ki sicer tako hitro kopne zaradi morebitne neorganiziranosti dela, pretiranih holniških odsotnosti, številnih morda celo slabo pripravljenih sestankov in režijskega na delovnih rokih in odgovornosti preohlapnega dela in podobnega. Razmišljanja o teh zadevah in seveda ukrepanja se bodo najbrž obrestovala prav vsakemu tozdu in se odrazila v višjem dohodku; prav to pa je bojnič, na katere se da dobiti bitko za ustalitev gospodarstva. Sposobnost preizkusiti se na svojem lastnem bojniču pa je recept primeren za vse.

L. M.

Le obojestranska pripravljenost

Za smotrnejšo in racionalnejšo porabo sredstev za zdravstveno varstvo je potrebno obnašanje v duhu stabilizacije tako uporabnikov kot izvajalcev

Ze ko so v januarju v skupščinah zdravstvenih skupnosti v gorenjski regiji razpravljali o predlogih za kar najbolj varčno uporabo sredstev za zdravstveno varstvo, ki se po dolocilnih rezultacijah za letos znižujejo za 28 milijonov novih din, je bilo jasno predvsem eno: restriktivni ukrepi ne bi nikakor smeli prizadeti v pravicah uporabnikov zdravstvenega varstva v toliki meri, da bi se to odrazilo na zdravju, pač pa naj bi ukrepi spodbujali le racionalno in smotrzno koriščenje pravic iz zdravstvenega varstva. Po drugi strani pa imajo seveda tudi izvajalci zdravstvenega varstva brez dvojma možnosti, da s svoje strani z utinkovito organizacijo, racionalno uporabo delovnega časa in ostalimi ukrepi, ki so možni v zdravstvenih delovnih organizacijah, prav tako pripomorejo k racionalnejši uporabi zdravstvenega dinarja. Zdravstvene delovne organizacije so zato že v večini pripravile svoje stabilizacijske programe, ki jih bodo predstavile skupščinam zdravstvenih skupnosti konec tega meseca.

Vsekakor pomeni 3 odstotke manj sredstev zdravstvenim organizacijam in letosnjem letu 12 milijonov novih din manj, kar ob zamrznjenem zaposlovanju, zvišanih delovnih normativih in nižjih sredstvih za osebne dohodek in materialne stroške predstavlja poseben preizkusni kamen za stabilizacijske programe zdravstvenih organizacij, obenem pa sodbudo, da si z neposredno menjava dela z zdrženim delom zagotavljajo dohodek poleg od kupljenega programa iz svobodne menjave dela.

Brez dvoma bo prav od »uglavosti«, to je obojestranske pripravljenosti tako uporabnikov kot izvajalcev zdravstvenega varstva odvisno, če naj bi bilo racionalno obnašanje tako enih kot drugih v letosnjem in najbrž tudi drugem letu uspešno. Predvsem se bomo morali slej ko prej navaditi, da se v domači regiji zdravstvene usluge vrednotijo cene in da je zdravljene drugje dosti dražje; seveda bo izjeme, pri takih zdravstvenih storitvah.

L. M.

GENERALISTURIST
Podjetje za turizem
Poslovalnica Bled

PREKLIC OBJAVE
PROSTIH DEL IN NALOG

Zaradi objektivnih razlogov preklicujemo objavo prostih del in nalog samostojnega komercialista in referenta za delo na okencu, objavljeno v Glasu, dne 15. 1. 1980. Objava je torej razveljavljena in brez-

Izvoz povečali več kot za trikrat

Delovna organizacija Almira Radovljica, v kateri združuje delo in sredstva 748 zaposlenih, od katerih je 90 odstotkov žensk, je po prvih ocenah gospodarjenja lani ugodno poslovala. V primerjavi z letom 1978 so povečali izvoz na tuje kar za tri in polkrat, na konvertibilna tržišča pa kar za desetkrat. Ugodno je tudi razmerje izvoza. Na zahodna tržišča so prodali 43, na vzhodna 38 in v dežele v razvoju 19 odstotkov izdelkov prodanih na tuje.

Letošnji gospodarski plan, ki ga bodo potrdili na zborih delavcev, predvideva povečanje izvoza za 50 odstotkov. Čeprav računajo, da bo najbrž presežek še večji. Letošnji plan je hkrati tudi stabilizacijski plan, za katerega je glavno načelo povečanje dohodka, ne pa zniževanje osebnih dohodkov. O vseh ukrepih za stabilizacijo pa bodo spregovorili hkrati z oceno zaključnega računa za leto 1979.

Potrebna je gmotna spodbuda

Ceprav so se težave zaradi ne razloženih vagonov že uredile, razprave na to temo ne ponehajo. S to problematiko se te dni ukvarjajo v okviru temeljnih samoupravnih skupnosti za železniški in luški promet, ki so tudi najbolj primerno mesto za dogovarjanje in urejanje zadev med železničarji in uporabniki železniških prevozov. Razprava naj bi pokazala, kaj je treba ukreniti za hitrejše razkladanje vagonov.

Ob razčlenjevanju vzrokov za slabo razkladanje vagonov so ugovorili, da zgolj pozivi, ki jih železničarji namenljajo organizacijam zdržanega dela za sprotno razkladanje vagonov ne prinašajo rezultatov. Hitrejše razkladanje vagonov bo mogoče slekjoprej doseči le z materialno spodbudo oziroma kaznimi. Zato naj bi bile tiste delovne organizacije, ki bi z boljšim in hitrejšim razkladanjem vagonov vplivale na povečanje dohodka železnic, bile udeležene pri delitvi dohodka železniškega gospodarstva. S takšnimi ukrepi je treba brez odlašanja začeti in to na celotni mreži jugoslovanskega železniškega gospodarstva.

Svoj prispevek k hitrejšemu razkladanju vagonov bi lahko dale tudi carinske, veterinarske, bančne in druge službe. Z usklajevanjem njihovega dela bi bilo moč občutno skrajšati čas zadrževanja vagonov.

Zanimivo je tudi pobuda SIS, da bi delovne organizacije oziroma njihove temeljne organizacije, kjer proizvodnja poteka neprekiniteno, prav tako neprekiniteno razkladale vagonne, tiste, ki delajo v dveh izmenah pa od 6. do 22. ure.

Sto let stare stroje bodo »upokojili«

Nadaljnji razvoj tržiške Lepenke je odvisen predvsem od uvoza sodobne opreme – Dolga pot do dovoljenja – Kljub težavam v minulem letu ugodni poslovni uspehi

Tržič – Temeljna organizacija Kartonažne tovarne iz Ljubljane, tržiška Lepenka, je tudi lansko poslovno leto sklenila uspešno. Proizvodnjo papirja so presegli za deset odstotkov, lepenke pa so naredili za tri odstotke več kot so načrtovali. Zaradi povpraševanja po njihovih izdelkih bi lahko prodali še precej več, če pa upoštevamo, da so kar štirje lepeneni stroji starejši od sto let, je to izjemni dosežek. Lepenčni oddelek je nameč že dolgo cokla v razvoju. Izbršeni stroji in slab delovni pogoji so lani povzročili kar 10-odstotno fluktuacijo delavcev v tem oddelku, vedno hitreje pa načrtovali tudi bolniški izostanki.

Da je nadaljnji razvoj tovarne odvisen predvsem od nakupa so-

dobnih strojev, v Lepenki dobro vedo. Lani so pripravili vso potreben dokumentacijo za naložbo, vredno okrog 170 milijonov dinarjev, v delovni organizaciji in banki dobili njen finančno pokritje in vso stvar predložili republiški skupnosti za ekonomsko odnose s tujino, ki daje dovoljenje za uvoz opreme. Pot se sicer precej vleče, vendar pričakujejo, da ga bodo marca vendarle dobili.

V vsoti 170 milijonov dinarjev, ki bo zaradi podražitev verjetno presegla 200 milijonov, so všetki stroški za gradbeno dela in nakup opreme. Zgraditi namenljajo novo lepenčno dvorano, prostore za vzdrževanje in družbeni standard ter čistilno napravo, kar jih bo stalo okrog 45 milijonov dinarjev. Za opremo domaćih proizvajalcev bodo odsteli 30 milijonov, za uvoženo pa 72 milijonov dinarjev. Lepenčni avtomat, lakirni in gladični stroj ter prečni rezilec in nekatere dele za lepenčni stroj nameč lahko dobijo le iz tujine.

O dobrih in slabih plateh poslovanja v minulem letu so v Lepenki v sredo spregovorili na razširjenem se-stanku družbenopolitičnih organizacij. Spregovorili pa so tudi o dograjevanju dohodkovih odnosov znotraj Kartonažne tovarne ter o ukrepih za ustalitev gospodarstva. Tako namenljajo letos izboljšati organizacijo dela, dograditi sistem plačila po delu, poskrbeti za sprotrovnost vzdrževanja osnovnih sredstev, za varstvo pri delu ter s tem boljšo izkorisčenost delovnega časa, kar bo dobra osnova za boljše gospodarjenje tudi v naslednjem srednjoročnem obdobju.

H. Jelovčan

Rekordna prodaja v Sori

V tovarni Sora, poslovni enoti Slovenijalesa, so lani prodali za 102 milijona dinarjev izdelkov, kar je za tretjino več kot leto poprej. Izboljšali so tudi produktivnost dela, saj dosegajo že evropsko poprečje. Letos načrtujejo prodajo v višini 125 milijonov dinarjev, predvsem na domačem tržišču, četudi se vse bolj uveljavljajo tudi kot izvozniki. V Sori se stabilizacijsko ponašajo, saj so že vrsto let omejevali vse oblike nepotrebnega trošenja, v proizvodnjo pa uvajali domače srovne.

IZ GLASIL DELOVNIH ORGANIZACIJ

NOBEN KOŠČEK PAPIRJA VEC V KONTEJNER

Da se tudi pri odpadkih v trgovini da prihraniti, in to ne malo, so spoznali tudi v leščanski Murki. Kontejnerji z odpadki so bili vedno skoraj povsem polni le papirja. Lani jim je Dinos dohavil brezplačno prešo za papir, ki jo zdaj pridno zalagajo z odpadnim papirjem iz vseh trgovin. Po 0,60 dinarjev plačujejo zdaj kilogram pri Dinosu. Kontejnerji – vsak odvzame stane 700 dinarjev – se polnijo počasnejše in tako zvišujejo izredne dohodek delovne organizacije, ki nriteka od odpadnega papirja in zmanjšuje stroške za odvoze smeti. Za sprotno odlažanje papirja in reden odvoz do stiskalnega stroja so zadolženi poslovodje v službi za vzdrževanje. Papir stiskajo sedaj v začasnom prostoru, ki ni najbolj primeren, bodo pa v najkrajšem času dobiti v ta namen poseben prostor.

Za varčevanje in stabilizacijsko obneganje torej niso vedno potreben večji napor in vlaganja. Le dobra volja, čut odgovornosti do sebe in krite družbene skupnosti, pravijo v Murki.

Nadomestili uvoz

V proizvodni in trgovski delovni organizaciji Tekstil, TOZD Tekstilna Medvode, bodo v okviru srednjoročnega programa nadaljevali s proizvodnjo tehničnih tkanin za papirno, cementno in aluminisko industrijo. Z osvojitvijo te zahtevne proizvodnje lahko v celoti zadostijo potrebe domačega tržišča. Te izdelke je bilo doslej treba uvažati.

Lani so dosegli 130 milijon dinarjev prihodka, letos pa načrtujejo kar za 50 milijon dinarjev večjega, saj je že stekla proizvodnja v novih prostorih. Z večjo produktivnostjo in zniževanjem stroškov pa želijo doseči tudi višji dohodek.

-fr

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRAJN

Svetovanja premalo – svetovanja preveč

Na področju poklicnega usmerjanja se včasih dogajajo nenavadne stvari. Kdor malo bolje pozna problem poklicnega odločanja, kdor je že imel otroka pred to izbiro, morda večkrat razmišlja takole: toliko danes nudimo otrokom, delimo jim raznovrstno literaturo in informacije, jim predavamo, se z njimi pogovarjam, vodimo na ekskurzije, da bi spoznali kar največ poklicev in to kar najbolje: preseneča ugotovitev da se ta naša mladina včasih obnaša, kot da o poklicnem-usmerjanju ni slišala niti besede. Kje so razlogi?

Ce pomislimo nase, kako smo sami izbirali poklic. Lahko ugotovimo, da smo si moralni pomagati resnično sami in da marsikdo do zadnjega ni vedel, kam naj gre in kakšne možnosti nadaljevanja ima. Tudi z današnjo mladino je podobno, le da imamo dobro organizirano službo poklicnega usmerjanja. Najbrž je glavni problem v tem, da z vsemi informacijami

prihajamo prezgodaj, da otroka v kritičnem pubertetu in popubertetu obdobju enostavno prisilimo, da se odloči za poklic, čeprav še zdaleč ni zrel za tako življensko odločitev. Na primer:

– Dekle se je vsa zadnja leta šolanja navduševalo le za poklice v zdravstvu, še najbolj pa jo je zanimal babiški poklic. Vpisala pa se je na tehnično gradbeno šolo in za babiško šolo ni niti kandidirala.

– Fant, ki so ga zanimalo samo živali in je želel postati veterinar in nič drugega, se vpisal na metalurško šolo, kot kaže le zaradi tega, da bo dosegel srednješolsko izobrazbo.

– Dekle se navduši za poklic natakarice. Po štirinajstnem delu v gostinstvu ugotovi, da je ob prosti sobote in nedelje, skratka, da je treba veliko delati; zato se kljub zadostnemu šolskemu uspehu poskuša na tehnični tekstilni šoli z motivom – »da v poklicu ne bo treba toliko delati«.

To so le trije primeri, takih in podobnih pa je še več, vsi pa kažejo, kako slučajna je tudi lahko odločitev za poklic.

Kakšne so potem vzpodbude za nadaljnje delo z mladino na področju poklicnega usmerjanja? Gotovo ne bi kazalo prenašati intenzivne akcije v nižje razrede osnovne šole – pač pa so prav gotovo upravičene želje, da bi naše srednje šolstvo končno preraslo v tako usmerjeno izobraževanje, kot smo si ga v reformi zamisili. Prva faza usmerjenega izobraževanja (pri dve leti po osnovni šoli) naj ne bi bila le obogatitev z znanji in novimi spoznanji, v teh dveh letih naj bi vsak spoznal tudi proizvodno delo, da bi vedel, kakšnih znanj v praksi potrebuje. Skratka, prevladovali bi pravi motivi za učenje, mladina pa bi tudi osebnostno dozorela in lažje, pametnejše in z manj beganja zastavila svojo nadaljnjo poklicno pot.

Anica Rohič

Plani so pomanjkljivi

Izvršni svet kranjske občinske skupščine ugotavlja številne pomanjkljivosti pri uskladitvi letosnjih planov z resolucijo – Planu koračevanja pri osebnih dohodkih – planih še premalo odločajo delavci

KRANJ – Kranjski izvršni svet posveča letosnjim planom organizacij združenega dela in planom samoupravnih internih skupnosti posebno pozornost. Ko je obravnaval dejavnost interesnih skupnosti in njihove programe, se posebej poudarja, da sredstev za interese skupnosti ni treba omejevati le v osnovi togih indeksov, temveč je treba vsako interesno skupnost obravnavati posebej ter se odločati za izborni iznos selektivnega pristopa. Tudi v interesnih skupnostih je veliko govora o stabilizaciji, vendar le-te ne kažejo zoževati le na krečenje pre uporabnikov storitev, temveč se je treba stabilizacijsko posvetiti tudi v organizacijah združenega dela, zadolženih za urejanje načina načrtovanja in izvajanja načrta. O dosežkih bo seznam kranjska občinska skupščina skupaj z oceno usklajevanja letosnjih planov gospodarskih organizacij z resolucijo.

Izvršni svet kranjske občinske skupščine je na zadnjem pozval delovne organizacije, ki se nimajo usklajenih letosnjih planov, da to store najkasneje do konca februarja. Pričakovani uresničitev te naloge se ponuja ob obravnavi zaključnih novih. Uspešnost dela bosta ocenjevala Služba družbenega knjigovodstva in izvršni svet. Pomanjkljivosti se kažejo tudi pri reševanju čistega dohodka. Marsikje so pozabili na resolucijo določilo, da mora rast osebnih dohodkov zaostajati za rast dohodka. V čistem dohodku mora tudi zaradi tega ostajati denarja za akumulacijo. Služba družbenega knjigovodstva upravlja pri tem številna odstopanja in navaja kar 43 temeljni organizacij združenega dela in enovitih organizacij združenega dela.

Letosnjih planov pa nimajo pomanjkljivosti samo pri uskladitvi z resolucijo, temveč so nekateri tudi vsebinsko pomanjkljivi in nepregledni. Premalo je govora o razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, o samoupravnem družbenem planiranju, zaposlovanju, investicijah in zunanjetrgovini menjava. Marsikje pa so plane snovali v ozkih krogih brez ne lovanja in odločanja delovnih ljudi. Prav to pa je posebno poudarjata republiški in zvezni zakon o družbenem planiranju. J. Kotar

Odpirajo se prostorske možnosti

Pomemben pogoj za razvoj malega gospodarstva v tržiški občini so prostori – Za proizvodnjo je namenjen del industrijske cone, možnosti pa je dovolj tudi za storitveno

Tržič – V razvojnem programu malega gospodarstva, ki ga je tržiška skupščina sprejela pred nekaj meseci, so navedeni trije glavni pogoji, ki naj bi pomagali spodbujati razmah proizvodnje in storitvene obrtništva. To so primernejša davčna in kreditna politika ter družbenega pomočja pri zagotavljanju poslovnih prostorov.

Težave s prostori so doslej zasebni obrtniki reševali v glavnem sami, največkrat tako, da so jih najemali ali urejali v garažah in kleteh. Samoupravna stanovanjska skupnost namreč upravlja le z dvanajstimi lokalimi, v katerih se odvija storitvena dejavnost.

Program, kako naj bi to vprašanje v tržiški občini odšlej reševali, je okvirno znan. Družbenega proizvodnega obračna, mišljeni sta zlasti podjetje Tiko in Oblačila Novost, ima prostor opredeljen v industrijski coni na Mlaki. Delno v coni ter med-Tržiško Bistrico in Popevičevim mlino pa se odpirajo tudi možnosti za razvoj zasebne proizvodne obrti. Prednost teh zemljic je v tem, da so zasebne proizvodnosti z industrijsko cono, medtem ko komunalna opremljenost že omogoča gradnjo. Dolgoročnejše prostorske možnosti, ki pa z urbanističnimi dokumenti še niso opredeljene, se ponujajo okrog Smuka. Tu naj bi gradili manjše proizvodne obrate

Največje pomanjkanje pa občini na področju osebnih in storitvenih. Vendar je tudi pri storitvenih poslovnih možnostih dovolj: bolj prijetna je politika načrtovanja in gradnje in pridobivanja prostora. V prizadevanju za reševanje vprašanj naj bi se zato v stanovanjske skupnosti, ki pa so skupnosti in banka z ugodnimi kreditnimi pogoji.

Te dni so v skofjeloškem Giradisu predali namenu nov silos, ki so ga zgradili sredstvi Perutninskega kombinata Piška. Giradis je v njem bodo skladili žaganje in skobljance za potrebe piškega kombinata. Z izgradnjo tega objekta so se Giradis pripravljajo naprej pri očiščevanju okolja in koristni uporabi odpadkov. – Foto dan

22 ŠK. LOKA

13. SEJA SKUPŠINE
KMETIJSKE
SKUPNOSTI
ŠKOFJA LOKA,
ki bo v ponedeljek,
25. februarja,
ob 16. urji v sejni
dvorani skupščine
občine Škofja Loka

Dnevni red

- poročilo o realizaciji sklepov 12. seje skupštine
- poročilo o uresničevanju plana razvoja kmetijstva v letu 1979
- obravnavava predloga zaključnega računa za leto 1979
- predlog sprememb pravilnika o združevanju sredstev za agro in hidromelioracije
- plan razvoja kmetijstva za leto 1980 in finančni načrt kmetijsko-zemljarske skupnosti
- delegatska vprašanja

Program za leto 1980**Več mleka
in manj mesa**

Program razvoja kmetijstva za leto 1980 obsega dve glavni področji dela in sicer zemljarsko in prostorsko dejavnost ter pospeševanje kmetijstva. Nalože so letos zelo obsežne in jih bo moč realizirati le ob skupnih naporih vseh ustanoviteljev KZS in vseh organov in organizacij, ki so zainteresirane za razvoj kmetijstva. Za izvedbo nalog gospodarjenja z zemljišči pa bo potrebno še trdnejše in vsebinsko bogatejše sodelovanje s krajnjimi in drugimi samoupravnimi skupnostmi.

KZS bo še naprej skrbela za zaščito najboljših kmetijskih zemljišč pred urbanizacijo s tem, da se v ta namen zagotovi zadostne površine slabših zemljišč. Za pospeševanje proizvodnje hrane pa bodo namejeni vsi pospeševalni ukrepi ter komasacije in drugi agrarni ukrepi. KZS bo tudi aktivno sodelovala pri pripravi prostorskoga in družbenega plana občine. Prpravljene so komasacije v Logu, nadaljevala pa se bo priprava komasacije v Gorenji vasi.

Ponovno se oživlja tudi pašnjištvo. Nosilka razvoja je KZ Škofja Loka in letos bo potrebno rešiti statusni položaj pastirjev.

Leta 1980 bodo agromeliorirali 80 ha zemljišč in zgradili 20 km poti. Stroški bodo znašali 6 milijonov din. KZS bo prispevala 2.800.000 din, drugo pa bodo prispevali lastniki z delom, lastnimi sredstvi in krediti. Prav tako bo KZS posegala v program z zemljišči in bo uveljavljala predkupno pravico v vseh primerih, kjer bi bilo možno pričakovati preprodajo in špekulacije.

**Kmetijska
proizvodnja**

Za letos predvidevajo v Škofjeloški občini prodajo 2184 ton goveda, 6.350.000 litrov mleka, 3250 ton krompirja, 120 ton ječema, 150 ton koruze in 240 ton riži. Odkupa goveda bo manj, proizvodnja mleka bo dosegla odkup leta 1978, odkup krompirja pa je planiran na normalno proizvodnjo.

Družbeni sektor naj bi letos investiral v kmetijstvo 33.450.000 din.

DOGOVORIMO SE**Gospodarski posegi****Regresi
za večjo in boljšo proizvodnjo**

Ponudba kvalitetnih plemenic za prodajo je na območju Škofjeloške občine vedno večja, vendar lani zaradi neugodnih cen mleka in krmil in zaradi spomladanske suše ni potekala v predvidenem obsegu. S posredovanjem pospeševalne službe je bilo kupljeno 14 plemenic lisaste pasme. Kupili so jih kooperanti od rejcev krav v A kontroli in je bil zanje uveljavljen regres v višini 35.800 din.

Po dogovoru z Živilorejsko-vegetinarskim zavodom Kranj je KZS prispevala polovico potrebnih sredstev za regresiranje nabave plemenih bikov. Lani je plačala za 8 plemenih bikov 7.000 din. Kupljen je bil tudi plemenški oven jezersko-

slovenske pasme. Veljal je 3.000 din, regres pa je znašal 1.000 din.

Lani je bil izdelan nov projekt za kmečko hišo, prizren za potrebe kmečkega turizma. Stroški izdelave projekta so znašali 120.000 din. Izdelanih je bilo tudi 15 načrtov za notranjo opremo ali zunanjemu urejanju kmetij.

Regresiranje mineralnih gnojil se je v preteklih letih pokazalo kot pozitiven in smotrin gospodarski ukrep in je bilo že leta 1975 regresiranih 1.491 ton gnojil, leta kasneje 1.765 ton, leta 1977 2.000 ton, predlani 2.278 in lani 2.378 ton. Podatki kažejo, da je poraba v letu 1978/79 rastla počasneje. Zaradi vedno večje količine se je namreč zmanjševala višina regresa. Če bi bilo v te namene na voljo več denarja, bi bila poraba prav gotovo večja.

Za letos bo potrebno zagotoviti za regresiranje umeđnih gnojil 1.200.000 dinarjev.

Ob spoznanju, da jugoslovanski trg zahteva rdeče sorte krompirja, so lani začeli širiti rdeče sorte. Edina takta sorta je »desire«. V prihodnjem letu naj bi razširili domačo sorto »jaka,« ki je rodovit in manj občutljiv za izrojevanje. V ta namen je bilo kupljenih 12 ton elite. Lani so regresirali 15 ton »igorja,« 32 ton »saskija,« in 4.3 tone »desire,« za kar je bilo porabljeno 84.570 din.

Izredno neugodno stanje slovenske in s tem Škofjeloške hribovske govedoreje ter negativna govedorejska prehrambena bilanca v lanskem prvem polletetu so bili tudi vzroki za uvedbo nove oblike pomoči – diferenčiranega nakupa močnih krmil in krmnih žit.

V okviru redne preventive mastišta je bilo pregledanih 1540 krav na 168 kmetijah; 30 je bilo ponovljeni pregledov. Pregledane so bile krave na tistih kmetijah, kjer oddajo nad 5000 litrov mleka letno in tam, kjer opažajo terenski veterinarji pogosto izbruhne mastitis. Okuženih je bilo 218 krav. Stroški pa so nosili: kmetje za zdravila, drugo pa KZ in KZS vsaka do polovice.

Kontrola mlečnosti bo potekala tako kot doslej. Letos bo v A kontroli 560 krav, v B kontroli 1225 krav in v Z kontroli 1365 krav. Stroški A kontrole bodo znašali 560.000 din. Letos bodo ocenili tudi 550 telic.

Pospeševalna služba bo delovala enako kot doslej, prav tako bo po programu potekalo izobraževanje kmetov, delo mladih zadružnikov in aktivov kmečkih žena.

**Regresiranje
proizvodnje**

Letos naj bi kupili 20 plemenih telic in krav svetlosaste pasme in v ta namen je pripravljenih 60.000 din. Kupili naj bi tudi tri plemenke ovne, predvidenega je 3.000 din regresa. Za plemenke bika pa je pripravljenih 10.000 din.

Letos predvidevajo tudi 10 do 12 novogradenj oziroma večjih obnov hlevov. Regres je planiran v višini 70.000 din. Za regresiranje krompirja je 208.000 din. Preprečevanje mastitis pa bo veljalo 183.000 din. Stroški bodo pokrivali kmetje, KZ, KGZ, Zavarovalna skupnost Triglav in Agropregres.

Za reges gnojil bo potrebno pripraviti 1.200.000 din in za regresiranje krmil milijon dinarjev.

Na Škofjeloškem področju najbolje uspeva svetlosasta pasma.

Zemljiška in prostorska dejavnost**Lani je bilo izboljšanih
82 ha zemljišč**

Kmetijska zemljiška skupnost Škofja Loka vedno bolj skrbi za ohranjanje kmetijskih zemljišč. Kljub temu pa se je zaradi gradnje infrastrukturnih objektov v letu 1979 spremenila namembnost zemljišč kar na 33 hektarjih, kar je enkrat več od poprečja v preteklih letih. Izpad zemljišč so skušali nadomestiti z izboljšavami zemlje.

Tako je bilo v letu 1979 izboljšanih za strojno obdelavo 82 ha zemljišč, od tega je bilo v kmetijske namene izkrčenih 24 ha gozdov. V okviru teh del je bilo zgrajenih tudi 37 kilometrov dovoznih poti po kmetijskih površinah, ki bodo omogočale obdelovanje zemlje. Skupna vrednost del je ocenjena na 5 milijonov dinarjev. K temu znesku je kmetijska zemljiška skupnost prispevala 2.350.000 din ali 47 odstotkov nepovratnih sredstev. Drugo so prispevali lastniki zemljišč z lastnim delom, denarjem ali krediti. Opravljeni dela kažejo, da je usmeritev srednjoročnega plana pravilna, da pa je obseg del premajhen. Letno bo še naprej treba izboljšati 60–70 ha zemljišč in zgraditi 25 km poti.

Lani je skupščina KZS sprejela izhodišča za promet z zemljišči, ki so deloma spremenila dosedanje politiko prometa s kmetijskimi zemljišči. To se kaže že v podatku, da je lani KZS odkupil 5 ha kmetijskih zemljišč, za kar je porabila 400.000 dinarjev. Z uveljavljanjem predkupne pravice je pogosto brez odkupa dosegla, da je dobil ponujeno zemljišče v obdelavo kmet, ki je do tega družbeno najbolj upravičen. Z uveljavljanjem predkupne pravice je KZS preprečevala nakup kmetijskih zemljišč izven zazidljivih površin, ki so jih nameravali odkupiti bodoči vikendaši.

Ponudb za oddajo zemljišč po zakonu o preživninskem varstvu kmetov ni bilo, čeprav so o tej možnosti informirali širok krog lastnikov.

**Pospeševanje in
usmerjanje kmetijstva lani****Manjša
proizvodnja
mleka**

Leta 1979 je začel veljati samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pospeševanje kmetijstva, vendar pa je do konca leta počivalno svoje obveznosti le desetina kolektivov. Računajo, da jih bodo drugi poravnali iz skladov skupne porabe ob zaključnih računih. Denar je namenjen pospeševanju kmetijske proizvodnje predvsem v hribovitih predelih za pridelovanje tržnih viškov.

Lani so kmetje in TOZD poshestvo Škofja Loka zredili 2323 ton govedi na prodajo, oddali 5.756.000 litrov mleka, 3.868 ton krompirja, 96 ton ječema, 102 toni koruze in 240 ton riži. Proizvodnja je lani potekala pod vplivom dveh bistvenih elementov. Prvi, katerega posledice se že občutijo, je izredno neugodno ekonomsko stanje govedoreje in zmanjšanje črede. Zmanjšala se je proizvodnja mleka, kar se je prvič zgodilo v zadnjih petnajstih letih. Drugi element, ki je manj opazen, a nič manj pomemben, pa je zmanjšana proizvodnja krme zaradi majskih in junijskih suš. Posledica je hitrejsa prodaja slabo dopitane živine in manj kvalitetnih krav. Zato je poprečna teža oddanih govedi upadla, zaradi zmanjšane proizvodnje pa lahko letos pričakujemo manjšo proizvodnjo.

Suša je vplivala tudi na proizvodnjo žit in zgodnjega krompirja, srednje in pozne sorte krompirja pa so dale dober pridelek. Vpliv suše je omiljen z uprekim, ki so bili sprejeti v republiki in občini.

Investicije

Pregled investicij v kmetijstvo kaže, da je družbeno kmetijstvo investiralo malo. MIG – TOZD Poshestvo in kmetijski zadružnički ženi in mladih zadružnikov ter na področju kmečkega turizma. Izobraževanje je potekalo v obliki predavanj in tečajev. Kmetovalci so poslušali predavanja o prehrani molznic, prednostih reje redovniške črede, krmiljenju živali, obnovi kmečkih hlevov in kužnih bolezni. Predavanj se je udeležilo 650 kmetovalcev.

Poleg tega so 4 kmetje izvedli poskusno proizvodnjo, katere namen je proučiti možnost uvajanja strniščnih posevkov. Ti so dali dobre rezultate in bodo z njimi nadaljevali še vsaj dve leti.

**Mladi zadružniki
in aktiv
kmečkih žena**

Izobraževanje je potekalo v okviru rednega programa izobraževanja 166 kmetijskih prizvajalcev, aktivna kmečkih žen in mladih zadružnikov ter na področju kmečkega turizma. Izobraževanje je potekalo v obliki predavanj in tečajev. Kmetovalci so poslušali predavanja o prehrani molznic, prednostih reje redovniške črede, krmiljenju živali, obnovi kmečkih hlevov in kužnih bolezni. Predavanj se je udeležilo 650 kmetovalcev.

Na območju občine je lani delovalo dve sekciji in sicer športna in kulturna. Leta 1979 so ustavili še strokovno in družbenopolitično. Z ustanovitvijo sekcij je omogočena neposredna samouprava in možnost delovanja vsakega člena. Posebej velja omeniti strokovno sekcijo, v okviru katere so bili opravljeni gnojilni in sortni poskusi. Organizirana je bila tudi strokovna ekskurzija na Bavarsko.

Na območju občine je lani delovalo 15 aktivov kmečkih žena, ki so pripravili 35 predavanj, 2 tečajev, 15 strokovnih ekskurzij, 5 tovariskih srečanj in 6 kulturnih prireditev.

Lani je bil tudi tečaj za kmečke gospodarje, ki se bodo ukvarjali s kmečkimi turizmom. Pripravili so 20 informativnih in 5 strokovnih predavanj.

Poleg tega je lani potekalo izobraževanje čebeljarjev, med kmete pa je bilo posredovanih 120 izvodov kmečke knjižne zbirke.

Začrtan letošnji razvoj

Resolucija o uresničevanju družbenega plana občine Radovljica v letu 1980

Naloge pri uresničevanju družbenega plana občine Radovljica v letu 1980 izhajajo iz ciljev, dogovorjenih v družbenem planu občine za to srednjoročno obdobje, iz ocene gospodarskih gibanj za minilo in letošnje leto ter iz nalog in usmeritev sprejetih v republike in zvezri.

V prvem poglavju resolucije je podana okvirna ocena gospodarskih gibanj v letu 1979. Lani so v radovljški občini dosegli razmeroma ugodne rezultate v gospodarjenju z družbenimi sredstvi v primerjavi z letom 1978 in z drugimi občinami na Gorenjskem.

Visoke stopnje rasti so dosegli pri oblikovanju celotnega prihodka družbenega proizvoda in čistega dohodka, več pa so namenili tudi za akumulacijo. Kljub ugodnim prečnim rezultatom pa ugotavljajo nekatera odstopanja, ki vplivajo na slabšo kvaliteto gospodarjenja. Tako so zaostajali v rasti produktivnosti dela glede na nast osebnih dohodkov, presegli planirani obseg zaposlovanja in v skromni meri uresničili izboljšanje kadrovske strukture. Izvoz in uvoz sta se povzela, vendar se pokritje izvoza z uvozom zmanjšuje. Družbeni proizvod se je zaradi novih naložb povečal manj, kot so načrtovali.

Zaradi visoke rasti cen je padla konkurenčna sposobnost gospodarstva, medtem ko so sredstva za akumulacijo, sicer večja kot leto prej, še vedno pod stopnjami za naložbe v temeljnih bankah. Zaradi visoke rasti živiljenjskih stroškov so preveč porasli tudi osebni dohodki ter sredstva za skupno in splošno porabo.

Samoupravna organiziranost in družbenoekonomski odnos

Družbenoekonomski odnos je največ dva odstotka v primerjavi s poprečnim številom zaposlenih v minulem letu, pri čemer bodo organizacije združenega dela zaposlovale dodatne in nadomestne delavce iz naravnega prirastka občanov ter pri tem upoštevale družbeni dogovor o minimalnih standardih za živiljenjske in kulturne pogoje pri zaposlovanju delavcev.

Rast naložb v osnovna sredstva gospodarstva, stanovanjske in komunalne izgradnje bo ob manjših možnostih za zadolževanje v tujini in omejenih sredstvih za razširjeno reprodukcijo znašala do osem odstotkov.

Obseg naložb v negospodarstvu pa bo bistveno manjši kot lani. Izločiti bo potrebno vse nove investicije, razen tistih, ki slonijo na samoprispevkih občanov in so finančno pokrite. Ponovno pa bo treba pregledati tudi vse že začete naložbe in nekatere premesti v naslednje srednjoročno obdobje. Sicer pa bodo pri kreditiranju banke dajale prednost tistem projektom, ki bodo pomembno povečevali izvoz.

Varčnejše razdeljevanje dohodka

Sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb se bodo smela letos povečati le za 16 odstotkov glede na lansko leto. Ob tem mora masa na osebne dohodke v organizacijah združenega dela materialne proizvodnje naraščati za 25 odstotkov počasneje od dohodka in od čistega dohodka, upoštevaje dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Osebni dohodki na zaposlenega v neproizvodnih dejavnostih bodo porasli v skladu z rastjo osebnih dohodkov na zaposlenega v materialniproizvodnji, vendar v mesecu največ za 16 odstotkov v primerjavi z letom 1979. Sredstva za skupno porabo se bodo povečala največ za 13 odstotkov, pri čemer sredstva za stanovanjsko gradnjo niso upoštevana.

Ob uresničevanju stabilizacijskih ukrepov na vseh področjih in ob

Oddelek za gospodarstvo in finance skupščine občine je na podlagi pripombe in stališč izvršnega sveta na prvi delovni osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Radovljica v letu 1980 pripravil drugi osnutek. Tega je izvršni svet obravnaval 11. februarja skupaj s predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij v občini. V plodni razpravi so bila podana dodatna stališča in pripombe, ki so jih sestavljali v gradili v predlog resolucije.

postopnem prehodu na samoupravno urejanje cen bodo le-te podrejene merilom za selektivno izvajanje politike cen. Republiška resolucija predvideva najmanj za 20 odstotkov nižjo rast cen na drobno in živiljenjskih stroškov kot v letu 1979.

Naloge v krajevnih skupnostih

Samoupravni položaj delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih se postopoma krepi, saj postaja krajevna skupnost dejansko sestavni del družbenoekonomskih odnosov. Kljub temu pa bo potrebno krajevno skupnost in samoupravljanje v njej razvijati in uresničevati veliko bolj povezano z razvojem samoupravljanja v združenem delu.

V krajevnih skupnostih bodo morali letos posvetiti več pozornosti usklajevanju razvoja vseh dejavnosti, ki so bistvene za živiljenje in delo občanov, delovanju potrošniških svetov, hišnih svetov in zborov stanovateljev, izdelavi planov za naslednje srednjoročno obdobje.

Kako s proračunskim presežkom

Proračunska služba oddelka za gospodarstvo in finančne poslovne resurse pripravila predlog odloka o potrditvi zaključnega računa proračuna občine Radovljica za leto 1979. Na njem se je lani skupaj s prenesenimi sredstvi iz 1978. leta in dopolnilnimi sredstvi nabralo 95,3 milijona dinarjev.

Dnar je bil razporejen takole: za dejavnost družbenopolitične skupnosti je šlo okrog 39,2 milijona dinarjev, za ljudsko obrambo 115 milijona, za družbenopolitične organizacije in društva 4,5 milijona, za negospodarske investicije 10,7 milijona, za socialno skrbstvo 21,3 milijona dinarjev, za zdravstveno varstvo nekaj manj kot milijon, za komunalno dejavnost 3,9 milijona dinarjev, za dejavnost krajevnih skupnosti 6,9, za vencijske organizacije 3 milijone, za kredite, vezane in izplačljive sredstva 3,9 milijona in za tekočo proračunsko rezervo okrog 9 milijona dinarjev.

Višek, ki je ob koncu leta nastal v proračunu, znaša dobrih 6 milijona dinarjev. Izvršni svet skupščine občine Radovljica predlaže razporedijo, in sicer 5 milijonov kot prenos v rezervni sklad, 500.000 dinarjev za Podnart – Kropa, 174.000 za potrebe krajevnih skupnosti, 690.000 dinarjev za odškodnino za nacionalizirana zemljišča, 384.000 dinarjev za urbanistično dokumentacijo in 20.000 dinarjev za urejanje grobne prve svetovne vojne. Vsi zneski so zaokroženi.

Izvršni svet tudi predlaže, da skupščina potrdi zaključni rezervnega sklaada občine Radovljica, ki je sestavni del zaključnega računa proračuna. V rezervni sklad se je lani natekel okrog 1,4 milijona dinarjev, porabljenih pa je bilo 870.000 dinarjev. Presežek 606.000 dinarjev naj bi prenesli v leto 1980.

V programu gradnje vzgojnovarstvenih in izobraževalnih objektov posebna osnovna šola v Radovljici, ki jo bodo odprli predvidoma marca. Stala bo okrog 16,6 milijona dinarjev, v njej pa bo deset razredov.

Dnevni red

Po potrditvi zapisknikov zadnjih sej bodo delegati vseh treh zborov skupščine občine obravnavati:

- predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Radovljica v letu 1980
- predlog odloka o potrditvi zaključnega računa občine Radovljica za leto 1979
- zaključeno poročilo koordinacijskega odbora za izgradnjo šol in vrtec v občini Radovljica
- predlog sklepa o potrditvi zaključnega računa občine Radovljica za leto 1979
- predlog odloka o določitvi prispevnih stopnje za uresničevanje posledic naravnih nesreč
- imenovanje

Delegati zborna zadržanja dela in v občini Radovljica

- predlog sklepa o pooblastilu za vodenje mejnega ugotovitvenega postopka

- predlog odloka o določitvi prispevnih stopnje za uresničevanje posledic naravnih nesreč

- predlog sklepa o potrditvi zaključnega računa občine Radovljica za leto 1979

- predlog sklepa o pooblastilu za vodenje mejnega ugotovitvenega postopka

- predlog odloka o določitvi prispevnih stopnje za uresničevanje posledic naravnih nesreč

- predlog sklepa o potrditvi zaključnega računa občine Radovljica za leto 1979

- delegatska vprašanja

Imenovanje delegatov

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve pri skupščini občine Radovljica predlaga, da se v delavski svet Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske v Kranju imenuje Andrej Golčman, delegat družbenopolitičnega zbora, v delavski svet Zdravstvenega doma na Bledu Stane Jere, delegat zborna zadržanja dela, v delavski svet Zdravstvenega doma Bohinj Niko Taler, delegat zborna zadržanja dela, v delavski svet Zdravstvenega doma v Radovljici pa Martin Horvat, delegat zborna zadržanja dela.

DOGOVORIMO SE

Obveznost tudi za nepodpisnike

Konec januarja oziroma v začetku februarja so vse občinske interesne skupnosti družbenih dejavnosti sprejele nove prispevne stopnje za uresničevanje svojih programov v obdobju od 1. marca do 31. decembra letos.

Nove stopnje so usklajene z resolucijskimi zahtevami, to je masa sredstev za skupno porabo v občini ne bo presegla 16-odstotne dovoljene rasti. Tako bodo znašale prispevne stopnje od 1. marca naprej za zvezo skupnosti otroškega varstva 1,89 odstotka iz bruto osebnih dohodkov zaposlenih, za občinsko skupnost otroškega varstva 1,47 odstotka, za izobraževanje bodo odvajali 5,46 odstotka, za kulturo 0,87, od tega 0,52 odstotka za skupne na-

ge v okviru republike, za telosno kulturo 0,52 odstotka in za skupnost socialnega skrbstva 0,70 odstotka.

Prispevna stopnja za uresničitev programa občinske zdravstvene skupnosti znaša 6,45 odstotka iz bruto osebnega dohodka in iz dohodka 1,40 odstotka, za program skupnosti za zaposlovanje Kranj pa 0,22 odstotka iz dohodka. Osnova je bruto osebni dohodek.

Ker so bili aneksi in samopravni sporazumi v združenem delu sprejeti z več kot dvema tretjinama glasov, odlok o določitvi prispevnih stopnje velja samo za tiste zavezanke, ki jih niso sprejeli.

Prispevne stopnje za financiranje programov izobraževalne skupnosti Slovenije, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, skupnosti starostnega zavarovanja kmetov in razskovalne skupnosti Slovenije pa bo za nepodpisnike določila republiška skupščina.

dokončanju programov iz prispevkov in pripravi na novi rendume, skrbi za urejenje javje in varstvo narave ter izmenitvi obrambnih načrtov in obdržbene samozaščite.

Podrobnejše usmeritve v drugih dokumentih

Za uresničevanje razvojne poli- in nalog, dogovorjenih z reso- so odgovorni vsi dejavniki benega razvoja v občini. Planiranja bodo prenesli svoje plane in izdelali akcijske grame za njihovo uresničitev. 30. avgusta predložil skupščinu ročilo o uresničevanju resoluce družbenega plana občine v obdobju od 1976. do 1980. leta, osnuti in lucije za leto 1981 pa bo pred-

postopnem prehodu na samoupravno urejanje cen bodo le-te podrejene merilom za selektivno izvajanje politike cen. Republiška resolucija predvideva najmanj za 20 odstotkov nižjo rast cen na drobno in živiljenjskih stroškov kot v letu 1979.

Podrobnejje bodo usmeriti posameznih področijih opredeljenih dokumentih, ki jih bodo obravnavali potem, ko bodo jeni z resolucijskimi usmeritvami sprejeti pri posameznih planiranjih. Gre za odlok o računu za leto 1980, za temeljnega načela po posameznih nogah oziroma skupinah in pinah dejavnosti z akcijskim gramom izvajanja (industrijsko kmetijstvo, gozdarstvo, trgovina, komunalno in stanovanjsko pravilo v letu 1980, program stič, načel občinskih samih interesnih skupnosti družbenopolitične skupnosti, skupno področje komunale, stanovanjsko gospodarstvo in varstvo pred rom ter za predloge in odločitve področju malega gospodarstva.

DOGOVORIMO SE

Z združenim denarjem do novih šol in vrtcev

V petih letih se je po samoupravnem sporazumu v sklad za gradnjo vzgojnovarstvenih in izobraževalnih objektov nateklo 115,9 milijona dinarjev – Denar bodo zbirali še do konca letosnjega polletja, tako da bodo uresničili celoten program raložb, razen dveh oddelkov otroškega varstva v Stari Fužini

Na podlagi sklepa vseh zborov skupščine občine Radovljica o potrditvi programa izgradnje vzgojnovarstvenih in izobraževalnih objektov v tem srednjoročnem obdobju, ki so ga sprejeli decembra 1974, so delovni ljudje, obrtniki in kmetje sklenili samoupravni sporazum o finančiranju izgradnje vzgojnovarstvenih in izobraževalnih objektov.

S tem sporazumom so se odločili, da bodo od 1. februarja 1975 do 31. januarja letos združevati denar za gradnjo vzgojnovarstvenih ustanov, dograditev telovadnic, osnovne šole v Begunjah in posebne osnovne šole v Radovljici. V sklad so prispevali dva odstotka iz dohodka od izplačanih bruto osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih ter obrtnikov in njihovih delavcev, lastniki kmetijskih in gozdovih zemljišč pa 40 odstotkov od katastrskega dohodka, če njihov skupni katastrski dohodek presega 10.000 dinarjev. Razen tega v sklad prispeva 75 odstotkov občinske skupnosti otroškega varstva, izobraževalna skupnost prosta sredstva z amortizacijo in skupščina občine Radovljica.

1975. leta so se sredstva zbirala tako kot predvideva samoupravni sporazum. Vendar pa že prvo leto vsi odpisniki sporazuma niso izpolnjevali svojih obveznosti, tako da je redidena vsota ni bila zbrana.

Zato so 1976. leta spremenili način biranja denarja. Dva odstotka iz dohodka od bruto osebnih dohodkov so vključili v redno stopnjo prispevka za izobraževanje in za otroško varstvo.

Januar letos je potekla obveznost plačila prispevki po sporazumu. Koordinacijski odbor za gradnjo vzgojnovarstvenih in izobraževalnih objektov je skupno z izobraževalno skupnostjo in skupnostjo otroškega varstva izdelal finančno konstrukcijo, po kateri bo denar pritekal še na koncu junija. V tem času bodo redideno zaključene vse gradnje v programu, razen dveh oddelkov v Stari Fužini.

Skupaj se je od januarja 1975. do 31. decembra lani v skladu srednjoročnega obdobja 115.952.919,54 dinarjev, posloženih pa je bilo v tem času 14.173.654,10 dinarjev. Gradnja osnovne šole v Begunjah je stala nekaj če kot 11,5 milijona dinarjev. Osnovna šola v Lescah je za raznino opravila dobila 154.600 dinarjev. Osnovna šola Bled za ureditev zunanjosti okolice 350.000 dinarjev, os-

novni šoli Bohinjska Bela in Lipnica pa za obnovo oziroma popravilo ostrešja 200.000 in 313.465 dinarjev.

Za posebno osnovno šolo v Radovljici, ki jo bodo odprli še v tem polletju, je predvidenih nekaj več kot 16,6 milijona dinarjev. Precejšnji znesek v porabi predstavlja tudi dograditev telovadnic pri osnovnih šolah v Radovljici, na Bledu, v Lescah in Bohinjski Bistrici, ki so veljale dobrih 10,6 milijona dinarjev.

Skupnos otroškega varstva je iz sklada za gradnjo vrteca v Radovljici dobila 1,3 milijona dinarjev. Vrtec v Kropi je stal 4 milijone, vrtec na Bledu 17,8 milijona, medtem ko predračunska vrednost za vrtec v Lescah znaša 16,9 milijona dinarjev. Razen tega je koordinacijski odbor osnovni šoli v Bohinjski Bistrici za gradnjo vrteca v Srednji vasi nakazal 800.000 dinarjev, za vrtec na Ovsišah pa je namenjenih 200.000 dinarjev.

Med prihodki sklada je tudi 2,9 milijona dinarjev, ki so jih dobili s prodajo bivše šolske stavbe v Poljčah. Koordinacijski odbor predlaga skupščini, da ta sklep potrdi. Na ta način bo ob združevanju sredstev izobraževalne skupnosti in skupnosti otroškega varstva v letu 1980 mogoče v celoti uresničiti program raložb po samoupravnem sporazumu, razen dveh oddelkov otroškega varstva v Stari Fužini, ki jih skupnost otroškega varstva kot obveznost prenaša v naslednje srednjoročno obdobje.

Tak sklep predlaga tudi izvršni svet skupščine občine Radovljica s tem, da se poravnajo nekatere obveznosti v zvezi s prodajo stare šole v Poljčah in da se uredijo lastninski odnosi za vse objekte namenjene izobraževanju in otroškemu varstvu.

Skupna seja posvečena Edvardu Kardelju

Na skupni seji so delegati oživili lik Edvarda Kardelja – Pozdravno pismo tovarišu Titu – Manj za skupne potrebe v krajevnih skupnostih – Informacijo o zdravstvu in nekatere druge točke dnevnega reda so delegati obogatili z dodatnimi predlogi

uvedli nego na domu. Čakalno dobo v zozdravstvu naj bi odpravili z boljšo organizacijo dela in po izdelani analizi o kadrih tudi z novimi kadri. Opozorili so, da je potrebno posamezne primere nepravilnega odnosa zdravstvenih delavcev do boinicov reševati sproti, da bi se izognili posloševanju.

Vsi trije zbori so sprejeli predlog odloka o splošnem interesu za območje izgradnje ceste skozi Polje do naselja Begunje. Delegati krajevne skupnosti Begunje je predlagal, naj bi se hkrati s cesto v Poljčah lotili tudi sanacije potoka, ki teče ob njej. Zatem so sprejeli predlog odloka o splošnem interesu na območju nakupovalnega centra Lesce, predlog odloka o elementih za določanje odškodnine za razlaščena stavba zemljišča na območju občine Radovljica, medtem ko bo javna razprava o osnutku odloka o ureditvi dočlenih vprašanj s področja zasebne obrti trajala do 29. februarja in marca v obliki predloga spet prišla na dnevni red skupščine.

Program dela skupščine občine Radovljica za leto 1980 so sprejeli z nekaterimi dopolnitvami. Vanj bi morali vključiti pomembnejše zadave z dnevnega reda republike skupščine, v vsakem četrletju pa naj bi delegati obravnavali oceno gospodarjenja v občini. Razen tega naj bi izvršni svet pripravil oceno o preskrbi v radovljški občini, predsedstvo občinske konference SZDL oceno o delu potrošniških svetov, predstavstvo občinskega sveta zveze sindikatov oceno delegatskega sistema, v program dela skupščine občine pa naj bi vnesli tudi poročilo komisije o izvajanjtu zakona o združenem delu in razpravo o zazidalnih načrtih Hotunje in Poljane.

V zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti je bilo postavljenih tudi več delegatskih vprašanj. Ta skupaj z odgovori objavljamo posebej.

DOGOVORILI SMO SE

Delegati so vprašali

Na 15. seji zborna združenega dela je delegacija HTP Toplice Bled posredovala naslednje delegatsko vprašanje:

Konferenca, delegacij ugotavlja, da je dolgo ne obratuje sedežnica na Straži, ki je bila pred desetletji zgrajena iz sredstev takratne občine na Bledu in sredstev blejskega turističnega gospodarstva. Sedežnica je bila zgrajena zaradi znaten razgledne točke na Straži in je bila takrat prvovrstna zanimivost. Kasneje je bilo urejeno tudi smučišče ob sedežnici. Po znanih podatkih je bilo v poletni sezoni poprečno po 10.000 prevozov in to predvsem tujih gostov.

Konferenca vprašuje, zakaj se sedežnica ne obnovi in zakaj skupščina občine Radovljica kot naslednik občine na Bledu ne skrbi, kaj se dogaja z družbenimi sredstvi, ki so bila takrat v ta objekt naložena. Sprašuje, ali je res, da Zavod za turizem po delih prodaja napravo in da namerava preseliti tudi obe postajni zgradbi.

Delegacija predlaga skupščini, da spodbudi vse dejavnike na Bledu, predvsem pa Zavod za turizem in turistično poslovno skupnost, da pristopijo k ponovni izgradnji žičnice in s tem popestrijo letno in zimsko ponudbo. Odgovora še ni.

Delegati so na isti seji ponovno postavili delegatsko vprašanje glede razkladanja premoga v Lescah za območje Radovljice, Lesc in Bleda.

Predsednik izvršnega sveta Stanislav Slinnik je pojasnil, da je odgovor Merkurja glede razkladanja premoga obravnaval izvršni svet in sklenil, nai o tem razpravljajo se potrošniški sveti v krajevnih skupnostih Lesce, Radovljica in Bled ter Železniško gospodarstvo oziroma Železniška postaja Lesce. Potrošniški sveti so z vsem seznanjeni in zdaj skupaj z železniško postajo isčejo.

možnosti za rešitev. Posebna delovna skupina bo rešitev posredovala Merkurju.

Predsednik konference delegacije osnovne šole A. T. Linhart je predlagal, naj bi njihova delegacija zaradi večje aktivnosti prejemala več izvodov gradiva za skupščino.

Ob sedanjih pogojih je nemogoče povečevati naklado gradiva. Osnova za delo delegacije naj bo delegatska stran v časopisu Glas, ki izide pred vsekokratnim zasedanjem skupščine.

Delegatsko vprašanje krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica na 15. seji zborna krajevnih skupnosti:

»Ugotavljamo, da kljub zagotovilu TRV Ljubljana pretvornik na Voglu za lokalno radijsko postajo Triglav Jesenice še vedno ne obratuje. Kdaj bo?«

Se vedno nismo dobili odgovora na delegatsko vprašanje z dne 23. julija in 29. oktobra 1979, kaj je z novo asfaltno prelevko na cesti Bohinjska Bistrica – Ukanc, zakaj je ni in kje je denar, ki je bil namenjen za ta dela. Vprašujemo tudi, kdaj se bo končno tudi to uredilo?«

Odgovora tudi tokrat še ni.

Delegatsko vprašanje krajevne skupnosti Gorje:

»Na osnovi prispevka v Delu (3. januarja 1980) in na osnovi prispevka po televiziji o elektrogospodarstvu v drugi polovici decembra 1979 smo ugotovili, da je zaježitev Radovne še vedno aktualna. Zato prosimo skupščino občine Radovljica, da nam pomaga razjasniti predvideno gradnjo. Že v knjigo prihomb smo vpisali, da želimo razlagati nosilec projekta Elektrogospodarstva in vseh drugih institucij, ki na tem področju delajo. Želimo, da nam razložijo predvidene načrte in dogajanja, obenem pa dajo možnost vsem krajanom, da se vključijo v razpravo, preden bodo projekti govorovi.«

Samoupravna komunalna skupnost je posredovala naslednji odgovor: pri Slovenija cesta Ljubljana, temeljna organizacija PNZ je bil podan zahtev za ponudbo za izdelavo projekta. Ker pa je bilo v letu 1979 toliko nalog z določenimi prioritetmi na republiški ravni in raznih mladinskih akcij, je bila naloga odložena in ni prišlo do skleni-

Odgovora med gradivom za deležate ni bilo.

Na isti seji zborna krajevnih skupnosti so se oglašili tudi delegati iz krajevne skupnosti Lesce:

»Na seji vseh treh zborov skupščine občine Radovljica 25. julija 1979 so bili sprejeti sklepi v zvezi z gradnjo občinskega družbeno kulturnega centra. Med drugim je bil sprejet tudi sklep, naj koordinacijski odbor skupaj z urbanisti preveri stvarne možnosti za lokacijo med Lescami in Radovljico ter uskladije interesi med krajanji Radovljice, Lesc in Begunj. V primeru, da bi obvezala druga lokacija, ne bi bil več umesten sklep, da se za to namenijo proračunska sredstva za gradnjo objektov širšega družbenega pomena.«

Delegati so predlagali, da se takoj preverijo možnosti za lokacijo centra med Lescami in Radovljico in da se v primeru, če bi bila lokacija v centru Radovljice samo za potrebe Radovljice, namenijo manjša sredstva za center, obenem pa se tudi v krajevni skupnosti Lesce omogoči ureditev podobnih prostorov s sodelovanjem občinskega proračuna.

Odgovora tudi tokrat še ni.

Delegatsko vprašanje krajevne skupnosti Ljubno:

»Že več let se postavlja vprašanje glede gradnje novega mostu v Otočah. Ker je v planu komunalne skupnosti za leto 1980, bi radi zvedeli, če bo ta naloga res uresničena oziroma kako daleč so že pripravljene.«

Samoupravna komunalna skupnost je posredovala naslednji odgovor: pri Slovenija cesta Ljubljana, temeljna organizacija PNZ je bil podan zahtev za ponudbo za izdelavo projekta. Ker pa je bilo v letu 1979 toliko nalog z določenimi prioritetmi na republiški ravni in raznih mladinskih akcij, je bila naloga odložena in ni prišlo do skleni-

tve pogodb. S tem se celotna naloga prenese v naslednje srednjoročno obdobje. Ne smemo pa prezreti, da naloga komunalne skupnosti in skupščine občine ni majhna, saj je vrsta starejših načrtov tega srednjoročnega obdobja ni rešenih.

Odgovor na delegatsko vprašanje krajevne skupnosti Gorje s 15. seji zborna krajevnih skupnosti:

V občini Radovljica je obrtna dejavnost dokaj razvita, saj imamo 310 rednih obrtnikov in 418 obrtnikov, ki opravljajo obrtno dejavnost kot postranski poklic. Razvita je zlasti proizvodna obrt in nekatera storitvena dejavnosti, ki so donosejše. Manjka pa uslužnostna obrt: osebnih storitev, čevljarskev, krojev, vodovodnih inštalaterjev in obrti za servisiranje in popravilo gospodinjskih strojev.

Opravljanje obrtne dejavnosti brez dovoljenja je vse pogosteji pojav, predvsem v gradbeništvi. Tržna inšpekcija sproti odkriva opravljanje obrtne dejavnosti brez dovoljenja in daje predloge sodniku za prekršku za uvedbo postopka o prekršku. Večkrat pa občan potem svojo dejavnost legalizira.

Na podlagi ugotovitev, da je potreba po prevozih blaga z vozili do dveh ton, smo predlagali oddelku za gospodarstvo in finance, da poda predlog za spremembo odloka o ureditvi nekaterih zadav s področja zasebne obrti v občini Radovljica s tem, da občan lahko opravlja prevoz blaga s takimi vozili kot postranski poklic.

V radovljški občini ni primerov, da bi posameznik opravljjal obrtno dejavnost brez dovoljenja in pri tem izkoristil druge delavce, kar bi bilo vsekakor družbeno škodljivo. Če bi se taka dejavnost pojavila, prosimo krajevne skupnosti, da nam primere posredujejo. (Odgovor je pripravljen inšpektor.)

(28 nadaljevanje)

TONE POGAČNIK

Pa ni Justinjanova hčerka umrla, ampak je začela, za vse življenje zastrupljena, segati, odbirati, mečkati, požrešno gristi grozd z grozdom... dokler ni bila košara prazna, in so evanuhi spet zavesili in med neznosno samoto brez grozgov je kolcal, pa spet, dokler se ji ni trebuh dokončno razpočil in so same kače lezle na vse vetrove, in so zastrupljale, da še danes boli.

DEKLISKI STOLP pa še vedno štrli iz BOSPORJA!

In približno tako je TURČIJA. Današnja in včerajšnja. Evropa in Azija. Ujamek jo lahko zmeraj samo v začetku in vse se prehitro odteče v usodo BOTTICELLIJEVE VENERE:

— Vstaja, dekle iz morja vstaja,
valovji svetla griva,
naga je in mila,
strast kipi iz nje
in gleda me in me prezira...

Nebo modro, parnik je neslo nazaj, kot razpadel mlin kje v Tuhinju je šklopotal, in lopute vijaka so nakuhavale črnkasto brozgo, tu pa tam so galahi v letu ščipali crknjene ribe, debele za pest, in je Francuzinja porinila Branetu v roke mini fotoaparat, naj ju s Sončkom skupaj slika, za spomin na Jugoslavijo, in je popravljala razpuščeni bikini, ki je kaj malomarno prekrival vse izbuljene žile, pegice in za krog materinih znamenj, rdečkasto kožo, ki se je na stegnih že luščila.

In sta se s Sončkom ganjeno objeli, dokler ni SKLJOC končno pretrgal to gnilo francosko idilo. S povabilom, naj pridemo k njej v Francijo. Lepo. Samo neznansko drago.

Sončku se je zazdelelo, da se nad starim ISTANBULOM boči mavrica, verjetno še zmeraj v prividih, tudi stari parnik je bil že do konca pregret, pa je bil čas, da si Nemci obujejo čevlje, in takoj ni več tako fino smrdelo po amonijakovih kapljicah.

Spoloh so se pordečene glave spet zviale (čas za opoldansko kosilo), pristajali smo mukoma, v trzljajih, kot na porodniškem stolu, ob GALATSKEM pomolu, v sinji svetlobi, utrujeni in motnih oči.

Pod pontonskim mostom, kjer so kavarnice in restavracije, mini-bazarji, in se spodaj prav vse sunkovito zible v razpenjenih tokovih z BOSPORJA, ob izlivu ZLATEGA ROGA, so Turki vlekli vodne pipe, grizljali KEBAB (jagnjetino) na žaru, pili nekakšen jogurt v omaki iz kumar, vse pa zalivali z Janeževim žganjem, ki v neznosni vročini poganja leno kri po žilah in zapira znojne pore.

Lačni smo. Sendviči so mi nekje ob DEKLISKEM STOLPU padli v Bospor. Da sta me Brane in Sonček še dolgo grdo gledala. Pa tako skrbno smo jih zjutraj napolnili.

Ribe s čolnov na GALATI nam že smrdijo, dvakrat na dan te še meso znevra, zato kupimo sadje, za boljšo prebavo, breskve, marelice, česnje, in grizljamo, dobro oprane, ko z nogami bingljamo nad BOSPOR-

Clovek se hitro vživi v to istanbulsko umazanijo, in smo zvečili, zvečili, da bi lahko čez četrte ure z lepljivimi dlani odkolovratili na hrib, v sonce. V hlad SULEJMANOVE SINJE MOŠEJE.

Zelodec nas je pekel ko je s težavo prebavljjal prežvečeno hrano, potem pa smo še pili iz Svetega izvira, mlačno in klorirano, da nam je vse skupaj odteklo.

Na mrzlih stopnicah je sedela skupina boemskeih hipieov, po slovensko so se jim vezali otrobi, nič pa metnega — niti človeškega stika nismo mogli vzpostaviti, čeprav nas preganja ista zgodovinska usoda, oklepa isto gnezdo, govorimo po istih zakonih,

Jože Vidic:
(nadalj. iz prejšnje številke)

Kranjski plavogardisti in čnorokci

oni nalogi. Potem je poklical vosovec na drugo stran kozolca. Kara in Črt sta ostala tam, kjer sta bila.

Skozi koruzno slamo v kozolcu je slišala Joklov glas: »Najkasnejše v treh dneh morate arietirati Janka Marinška. Če se bo branil, ga likvidirajte. Oktobra smo ga mobilizirali v našo vojsko, a je pri prehodu čez Savo pri Podnartu pobegnil.

Zdaj tajno organizira plavo gardo, hkrati pa je v službi gestapa. Za te tri grehe mora odgovarjati: za deserterstvo, za organiziranje četništva in kot agent gestapa. Mož ima v tukajšnjih okolicah precej vpliva in nam lahko še marsikatero zagode. Kako boste opravili nalogo, je vaša zadeva.«

»Jutri zvečer bo naš ali mrtev,« je pribil nekdo od vosovcev. Zjutraj je Kara srečala svojega fanta, ki je živel doma na vasi in je bil vosovski zaupnik; še več, poverjenik VOS v vasi. Tako Kara kot njen fant pa sta bila prijatelja Janka Marinška.

Razmišljala je in skušala izlučiti najboljšo rešitev. Končno je svojo skrivnost zaupala fantu.

»Saj Marinšek ni tako nevaren, da bi ga morali ubiti,« je skoraj skesan nad izrecenimi besedami izdavila. Fant je začuden zrl v njene motne oči. Kratki pogovor, malo prereka-

nja in končno soglasna odločitev: o tem je treba obvestiti Marinška. Šla sta v Kranj in ga poiskala. Marinšek je prebedel. Dobro je imeti take prijatelje, si je mislil. Med pripovedovanjem je Kara opazila, da njen fant precej čudno govori o partizanih. Pa vosovec je, si je mislila.

Po sestanku pod kozolcem so vosovci začeli pripravljati akcijo. Ustavili so se v gozdu pri Kokrici in se dokončno odločili, kako bodo izpeljali nalogu. Vedeli so, kje je Marinškova hiša. Obveščeni so bili, da hodi Marinšek vsak večer spet na gestapo v Kranj. Takih primerov je bilo med vojno več. Imel je motorno kolo in se je približno vsak večer okrog sedme ure odpeljal v Kranj. Oh pol petih je decembra že temno.

Na podlagi teh podatkov so vosoveci sprejeli naslednji načrt: k Marinšku bodo šli takoj z mramom, tako da bodo tam prej preden se bo odpeljal v mesto. Če se bo arietacija uprl, bo govorilo orožje.

Da bi lahko izpeljali načrt, se niso smeli preveč oddaljiti. Morali so prenočiti blizu Kokrice. Ce bi sli spati daleč v gozd ali na hrib in bi se od tam z mramom napotili v akcijo, bi prišli na Kokričev prepozno. Marinška že ne bi bilo, več domov. Zato so se oglastili pri nekem kmetu na Mlaki.

Od Marinškove hiše so bili oddaljeni samo petnajst minut hoda.

Na Mlaki so vosovci srečali ilegalca Jožeta Urbanca-Draga. Le-ta se jim je priključil in so skupaj prenočili na skedenju pri tistem kmetu.

Drugi dan so počivali, čistili orožje in pretehtali vse možne kombinacije za akcijo. Kaj naj na primer storijo, če Marinška ne bo doma? Misko o tem ni dolgo razmišljaj. »Nič hudega,« je dejal, »prek noči bomo ostali v njegovih hiš. Dva bosta spaša, dva stražila in tako se bomo menjavali. Zeno bomo že ukrotili, da bo tiho. Če ne, jo bomo zaprli v klet in naj se dere, kolikor hoče.«

Popoldne so se preoblekl v lepe civilne obleke. Ilegalec Drago se je prostovoljno priključil vosovcem za akcijo.

Medtem ko so pri tistem kmetu na Mlaki v dopoldanskih urah vosovci še dremali, je bil na kranjskem gestapu pravi živžav. Kurirji so tekali sem ter tja in klicali najboljše gestapovce in razrgance. Šef izpostave gestapa Erwin Dichtl in Šef varnostne službe Messner sta pripravljala načrt, kako bodo zajeli vse

Vzgojnovarstveni zavod Škofja Loka

Komisija za delovna razmerja razpisuje naslednja dela in naloge:

1. računovodja
za nedoločen čas
2. medicinske sestre
za določen čas
3. 2 snažilk
za polovičen delovni čas

Od sprejetih kandidatov želimo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:

- pod 1.: srednja izobrazba ekonomske smeri:
tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela.
smisel za organizacijo in sposobnost za delo:
pod 2.: srednja medicinska šola – pedatrična smer:
pod 3.: usposobljenost za opravljanje tega dela

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom delovnega razmerja in njega dela pošljite tajništvu Vzgojnovarstvenega zavoda Škofja Loka, Titov trg 4, v 15 dneh po objavi.

TRIGLAV KONFEKCIA

Praktična daria za 8. marec so v prosični najnovejše garniture ženskih robov – slovačnicah Triglav v Kranju, Tržiču in Mladišu.

ELAN Tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem

Na osnovi 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih Tovarna športnega orodja in TOZD Trgovina in sklepov komisije za delovna razmerja

objavljamo dela in naloge

- TOZD ŠPORTNEGA ORODJA
1. ključavnica
– 2 delavca
2. priučena ključavnica
– dva delavca
3. strugarja
TOZD TRGOVINA
4. prodajalca
5. administratorja
6. namestnika poslovodje

Pogoji:

- pod 1.: poklicna šola kovinske smeri, 6 mesecev prakse in poskusno delo 2 mesece:
pod 2.: dokončana šolska obveznost, izpit za polkvalifikacije:
pod 3.: poklicna šola ustrezne smeri, tri meseca prakse, poskusno delo 2 mesece:
pod 4.: poklicna šola za blagovni promet tehnične smeri, tri meseca prakse, pasivno znanje 1 tujega jezika in poskusno delo 2 mesece:
pod 5.: upravno administrativna šola in 3 meseca prakse ali administrativna šola in 6 mesecov prakse in poskusno delo 2 mesece:
pod 6.: srednja šola komercialne smeri ali poslovodska šola in 3 meseca prakse, pasivno znanje 1 tujega jezika in poskusno delo 3 mesece.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba Elan tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem 15 dni po objavi.

O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v 30 dneh po izbravi.

tri vosovce. Izbrala sta najboljših strelec.

»Nocoj imamo sijajno vojno,« je začel Štefanec.

gat načrt. »Tu poleg Štefana je gospod Janko Marinšek. Štefanec je večina vas že poznal. Marinšek je njen fant, ki mu gradi dom.«

namreč sodelavka OF Štefana na sestanku, ki je bil pod vodstvom pri Kokriču. Štefanec je komunistični funkcionar, ukažal trem vosovcem, da ne bo arretirati ali ubiti žadne ženske.

Nocoj imamo sijajno vojno,« je začel Štefanec.

gat načrt. »Tu poleg Štefana je gospod Janko Marinšek. Štefanec je večina vas že poznal. Marinšek je njen fant, ki mu gradi dom.«

namreč sodelavka OF Štefana na sestanku, ki je bil pod vodstvom pri Kokriču. Štefanec je komunistični funkcionar, ukažal trem vosovcem, da ne bo arretirati ali ubiti žadne ženske.

Gospoda Marinška nista doma, v hiši pa boste v tiste bandite. Oblekli so v vilne obleke. Akcijo je vodil Štefanec.

Predvidevamo, da banditi danes čakajo na nas. Na sestanku, ki je bil pod vodstvom pri Kokriču, Štefanec je komunistični funkcionar, ukažal trem vosovcem, da ne bo arretirati ali ubiti žadne ženske.

Gledate na to, da imamo dobro obveščevalno službo. Tukajnjih prebivalcev ne bi se bližali, ne bi se v tistih banditih. Štefanec je komunistični funkcionar, ukažal trem vosovcem, da ne bo arretirati ali ubiti žadne ženske.

Gospoda Marinška nista doma, v hiši pa boste v tiste bandite. Oblekli so v vilne obleke. Akcijo je vodil Štefanec.

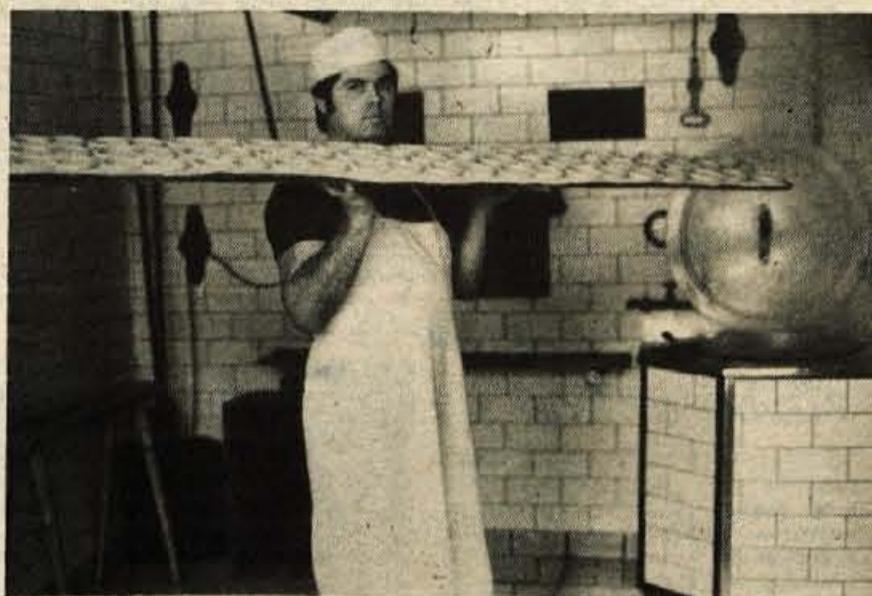
Kuhane in pečene . . .

Vodiške preste. Lepo rumene, motno lesketajoče se, posute s solnimi kristali. Otrokom se zasvetijo oči, ko jih ugledajo na gostilniški mizi in starejši radi potegnemo za »rinke«, da vidimo, komu bo ostal »svedrc«. Potem zahrustajo. In piše se po njih . . .

Jože Jagodic iz Vodice pri Smledniku je menda edini pek, ki še peče prave preste. Take kot nekoč. Kuhane in pečene. Pravijo, da so jih pri nas najprej pekli velesovske nune za postne dni in advent. Od njih so se te posebne peke naučili velesovski kmetje, ki so jih pekli od pozne jeseni do spomladis, tudi za prodajo. Čez poletje zanje ni bilo časa. Toda svojo skravnost so skrbno varovali. Peka ni bila nič posebnega, toda, kako jih kuhajo, to je bila skravnost. Nikogar niso pustili blizu. In če si v tistih časih hotel pričeli s tako obrtno, si jo moral dobesedno ukrasti.

Jožetov oče in njegov brat sta si nekega dne, ko je bila v Velesovem peka prest na višku, obesila okrog vrata kite za cekanje delat in hodila od hiše do hiše in prodajala. Uspelo jim je videti, kako se preste kuhaajo, toda ravno takrat so po preste v hišo prišla tudi vodička dekleta, in so ju izdala. S kropom so ju polili, ko so videeli, da hočeta patent . . . Toda bilo je prepozno. Sta že videla. Najprej so jih pričeli peči doma v Lahovčah, 1927. leta pa so se premestili k Tavčarju v Vodice, kjer je bila boljša peč pri hiši.

Leta 1932 sta Jagodičeva začela peči na svoje. Težak začetek je bil. Hiša je bila v dolgovih in vse je bilo treba narediti ročno. Nobenega stroja. Testo si moral sproti tehtati. Po moko so hodili le v nekaj mlinov, kjer so mleli posebno mehko moko.

Najprej v kotel, potem v peč, tako se pečajo prave preste. Mojster Jože Jagodic iz Vodice je za očetom prevzel obrt in stoletni recept velesovskih nunc.

Mama Francka je skoraj pred petdesetimi leti pričela s prestami, pa še vedno poprime, če ji je zdravje dopušča.

V Dvorje k Podjedu, pa v Domžale v dva mlina. Ljudje iz vasi so jim jih hodili in Ljubljano prodajati na trg in v gostilne. Polne koše so natovorili. Slabo se je zaslужilo, kajti konkurenca je bila huda in bila so krizna leta. Med vojno so s peko prest prenehali. Sele konec leta 1950 so spet zastavili s prestami. Še vedno je

bilo delo povsem ročno. Zdaj so bili tu otroci. Vsi so morali pomagati. Šest domačih in še kakšen sosedov povrhu. Za celo »metrog« jih je bilo . . .

Danes si pomagajo z mešalcem za testo, ki mora biti gosto in trdno, z valjalnim strojem in posebnim razdelilnikom, ki vzhajajo hlebček stisne in razreže v trideset enakih koscev. Ti gredo najprej v valjalni stroj. Ni ga bilo dobiti posebej za preste, pa so uporabili tistega za rogljiče in ga še malo podaljšali, da zdaj lete iz njega za dober prst debele, dolgi svaljki. Pa jih je še treba stegniti. Če verjamete ali ne, kar sedemdeset centimetrov mora biti dolg svaljek za preste.

Vsi hite. Valjajo in raztegujejo svaljke, oblikujejo v presto, mama Francka pa jih pobira in zlaga na dolgo, pokrito desko. Precej časa natančno opazujem, da končno le ugotovim, kako nastane tisti »svedrc« na sredini. Zvalja, na kratko prekriža konca, trikot zavije, stisne konce na spodnji rob preste, zavihne testo čez konca, da se skrijeti v testo. Pa spet svaljek, konca, svedrc, presta . . . Vedno ena in ista, kot roženkranc, se šali mama. Nabirajo se na deskah in ko so vsi hlebčki podelani, preste zvozljane, deske polne, gre prva presta v krop. Preskusiti je treba, če so prav vzhajane. Potopila se je, se obrnila in splavala na vrh. Prave so za v peč, ugotavlja mojster. Pri peči morajo vsi trije pošteno hiteti. Mama Francka jih meče v krop, žena Ani jih ročno pobira iz vrele vode, meče najprej na veliko leseno odcejaljo, od tu pa na pekovski lopar, ki ga mož ročno vrti. Tako hitro jim gre, da komaj sledi . . . Ze je kotlič prazen. Po desetih minutah so prve preste pečene. Mojster jih pobere ven, naloži v zaboječek in zdaj romajo spet nazaj v delavnico, kjer jih s širokim čopičem močijo z vodo in polagajo v kristalno drobno sol. Zdaj so gotove. In pri vratih so že otroci, ki bi radi še tolpe. Najraje bi seveda sladke, toda za sladke je premalo časa. Komaj podelajo sladne. Vse sproti gre. Največ jih poberejo gostinci, pa tudi posamezniki. Najbolj mir je še januarja, pa poleti, ko gredo ljudje na dopuste.

Vodiške preste niso več skravnost. Kdo pa se danes še hoče takole mučiti? Mojster Jože pravi, da bi bil raje šofer. Pri očetu se je izučil za peka, toda potem takoj sedel za volan. Ko se je oče upokojil, je le moral poprijeti doma. Zdaj peče že osmo leto. Če bodo imeli davkarji razumevanje do njegovega dela, bo zdržal, sicer pa ne ve, kako bo. Nekaterim je veliko do tega, da se tradicija obdrži, nekaterim pa vseeno, če bi danes zaprl. Sin sicer očetu zagotavlja, da bo pek, ko bo velik, toda zdaj je šele v mali šoli . . . Mora pa biti v pomoč domaća delovna sila, sicer se ne bi znašalo. Pri tolikem ročnem delu res ne more ničesar prehiteti. Kaj bolj se izdelava prest ne bi dala več modernizirati. Če pa bi se, bi bila to že industrijska izdelava. Roke morajo biti zraven, sicer presta ne bo več presta. Pa ne samo pečena, kajti če je samo pečena, je teden dni starata kot suha skoria, njihove se pa kar vstopi v ustih. Tudi leto dni stare, če hočete . . .

Tekst in fotografije:
D. Dolenc

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU

OB NJEGOVI 750-LETNICI

(29. zapis)

O poti na tuhinjsko Sovinjo peč moram še dodati: prvikrat sem kolovratil v hrib čez Sela. Znojile in Trobelno, da sem dosegel svoj cilj. Kar precej truda po nepotrebnom, ko bi se vendar do vrha Črnivca zložno pripeljal in jo šele od tu ubral peš proti Sovinji peči — še dober kilometr poti ni od Črnivca do tod. Pa se zložno navzdol gre ves čas!

No, to sem moral povedati, da kdo od bralcev ne bo mislil, kako ne znam izbrati bližnjic. A prav ta zanka poti je zanimiva: po eni strani gor, po drugi dol!

Pripomniti moram, da so tudi v Sovinji peči še ohranjeni rudniški rovi, v katerih so kopali kaolin pred drugo svetovno vojno. Opusčene rudniške rove so partizani s pridom uporabljali kot skladišče mesa, saj je gospodarska komisija prav pod vasjo uredila veliko partizansko klavnicu. Kajti z mesom je bilo treba oskrbovati teren daleč naokrog.

V Sovinji peči, revni partizanski vasici, so zdravili partizanske ranjence: v Berlečevem, mlinu, pri Smonkarju in Livku. Nemški okupatorji so Smonkarju 18. oktobra 1944 na Livkovem hlevu dve družini živi začiali. — Zdaj spominja na ta strašen dogodek le grobišče, v katerem počiva 17 žrtv iz Livkove in Berlečeve družine. Njihova imena so vklesana na spomeniku NOB na Selih.

BELA PEČ

Razlagam imena te hribovske vasice nad spodnjem Tuhijsko dolino pač ni potrebna: tu je bela skala, peč ali pečina — po njej ime (podobno kot pri Beli peči onostran meje pri Ratečah).

Zanimivo pri vsem tem pa je, da tako Belopečani kot Sovinčani govore, da gredo v Belo peč ali v Sovinjo peč, namesto, da bi hodili na Belo peč ali na Sovinjo peč.

Bela peč je pravzaprav le naselje samotnih kmetij, vzhodno od Sovinje peči pod Podbevkovimi pečmi in Tomanovo planino nad povirjem Snovščice. Prebivalcev ima Bela peč bore malo — komaj 28. Nekaj cvečača ovčarjeva je uplahnila, le živinoreja se drži domaćine v odjednji samoti, visoko v bregh. Poti do Belo peči so še bolj odročne kot poti do Sovinje peči. Strmina in blato.

Cas osvobodilnega boja je našel v Beli peči srčnega zaveznika — slovenskega gorjanca. Tu pri Beli peči, je bila stalna kurirska postaja za zvezo med Gorenjsko in Štajersko. Kamniško četo, ki je taborila na Osnovku blizu Osredkarjeve domačije, so 10. maja 1942 obkolili nemški policisti, vendar se je prebil v Zlatopolje, kjer zdaj stoji pomnik temu dogodku. Nad Osredkarjem (eno od štirih belopeških kmetij) je bila 15. marca 1944 dograjena partizanska bolnišnica, ki je lahko sprejela 25 ranjencev. V oktobru istega leta je bila že izdana in iz previdnosti se pred vdorom policistov izpraznjena. Sovražnik se je znesel nad dvema domaćinoma in ju 24. maja 1944 ustrelil.

LOKE IN NOB

Na pročelju sole, ki stoji tik ob cesti, je vzdano obeležje, sestojec iz štirih marmornih plošč. Vklešen napis pove:

In letih nemškega nasilja nad našim ljudstvom, so za svobodo in zmago revolucionje darovali svoja življenja. (Sledi imena 11 padlih borcev. 8 talcev in 6 žrtv taborišč.)

To ploščo je vzdala v večen spomin njim, ki so na njej napisana njihova imena in v trajen opomin vsem živim, krajevna organizacija ZB Srednja vas ob 21. obletnici osvoboditve.

Tudi na pročelju hiše Janeza Berleca je vzdana spominska plošča. Le-ta pove, da je bil ut 1. maja 1941 sestanek zaupnikov KPS, dva meseca kasneje pa tudi posvet štaba kamniških partizanov, ki so sprejeli nalogi pripraviti vstop v Tuhijski dolini. — Blizu svoje domačije (pod Žubljevim gričem) je Berlek že sredi leta 1942 zgradil v gostem smrečju prvo partizansko bolnišnico na Kamniškem. Delala pa je le dva meseca, potem je bila izdana. Kot povračilo so Nemci še to poletje izselili tri družine v taborišča.

Na Vobovšah, v Cahtetovi hiši, je bil v avgustu 1941 zbor štaba Kamniškega bataljona pod vodstvom komandanta Marijana Dermastja in polkomisarja Antona Sturma. Na ta dogodek spominja plošča, vzdana v pročelje Cahtetove hiše.

POMLADANSKO

PRESENEČENJE

ZA NAŠE BRALCE

SPOZNALI BOMO PRAGO

3 dni, od 7 do 9 marca

Več o obisku češkoslovaške prestolnice v prihodnji izdaji Glasa

Diagram 26

1. Dh7: +!

Gre za usmerjanje kralja na polje h7 pa tudi za odstranitev kmeta h7 in s tem za odprtje linije h za delovanje trdnjave!

1. ... Kh7:
2. f6+!

Kmet f6 prekinja šesto vrsto nasprotnikovi dami! Tudi tako Th3+ in nato f6+! bi zadoščalo za zmago.

2. ... Kg8
3. Lh7+!!

Ponovno usmerjanje kralja na linijo h!

3. Sa6+ Ka8

4. Tb7: + Kb8

Beli se resnično lahko reši v remi z večnim šahiranjem Sc7–a6–c7 itn., saj je skakač na polju c7 neranljiv; na 2. Tc7: sledi 3. Td8 mat. Maršik bi se s tem zadovoljil. Vendar pa se v poziciji skriva še ena možnost, ki jo belli izrabiti.

3. Sa6+ Ka8

4. Tb7: !! Tb8:

5. Sc7 mat

Črna se je sedaj vdal, kajti opazil je, da ne more ubraniti zadužnega mata, npr.

4. ... e2

5. Tb8+!! Tb8:

6. Sc7 mat

Konec životarjenja žirovske Svobode

Posebna delovna skupina je izdelala nove vsebinske zaslove delovanja kulturnega društva Svoboda, ki so do bile podpora na občnem zboru društva — Obe dolini Škofjeloške občine potrebujejo animatorja ljubiteljske kulture — Predlagali denarne rešitve za obnovo kulturne dvorane

Ziri — V ponedeljek, 11. februarja, se je preko 50 članov zbralo na izrednem občnem zboru DPD Svoboda in v Žiroki razpravi, ki je slonela na sanacijskem programu, ki ga je izdelala posebna delovna skupina, so izoblikovali vrsto predlogov in usmeritev bodočega dela društva. Pobudo lahko razumemo kot zavest vseh krajanov, da je treba narediti konec životarjenju kulturnega društva, ki že vrsto let ne najde svoje prave vsebine. Delovno skupino so namreč poleg članov društva sestavljali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij kraja in žirovskih organizacij združenega dela.

DPD Svoboda naj bi postala pozovalec kulturnega življenja in krajev. Zato bo utrdila vezi z drugimi krajevnimi kulturnimi društvi, ki so našla svoja imena in pokrovitelje. Zakaj bi spravljali vso kulturno dejavnost v kraju pod eno ime, če bi s tem že tako siromašno kulturo že osiromašili za denar nekaterih organizacij združenega dela, ki podpirajo skupine, ki so si nadele njihovo ime. V okviru DPD Svoboda bo potrebno urediti in

nabaviti sodobno opremo za kino sekcijsko, obuditi likovno, dramsko in mladinsko glasbeno sekcijo, poiskati možnosti za folklorno dejavnost. Ob vseh teh predlogih so pripisani tudi mentorji, ki bi to delo lahko vodili. Ustanovili naj bi ženski pevski zbor, tudi do mešanega pevskega zborja je potreben le še korak.

Delovna skupina je menila, da obe dolini Škofjeloške občine potrebujejo animatorja ljubiteljske kulture, saj je ponudba kulturnih dobrin tod manjša kot v občinskem središču. Podpreti je treba predvsem kulturno delo, ki je krajanom najbližje in v katerem so tudi sami vključeni. Animator bi spodbujal in vodil ljubiteljsko kulturno delo, med drugim bi skrbel tudi za proslave in prireditve na ravnini občine. Kulturni skupnosti so predlagali, da razmisliti o predlogu, da bi to delo prevzel Miha Naglič, ki se je na tem področju že izkazal. Zveza kulturnih organizacij pa naj bi izdatneje podprla ljubiteljsko kulturno delo v Žireh in v svojem programu vključila tudi nove dejavnosti, ki bodo zaživele.

Nov način dela je tesno povezan z obnovo kulturne dvorane. Seveda se

zastavlja vprašanje, kako zbrati potreben denar. Krajevna skupnost, ki združuje sredstva delovnih organizacij v višini 0,6 odstotka od kosmatih osebnih dohodkov za odkupe zemljišč, stavb in izdelavo dokumentacije za gradnjo družbeno pomembnih objektov, naj bi v prihodnjem planskem razdobju ta denar namenila za obnovo kulturnega doma. Ne bi bilo namreč smotrno dodatno obremenjevati gospodarstvo ali okrniti denar, ki se zbrina za reševanje pereče problematike kanalizacije. Denar naj bi prispevala tudi občinska kulturna skupnost. Razpravljalci so menili, da se tja odteka precej denarja žirovskih organizacij združenega dela, premalo pa se ga vrne. To ni nikakršen lokalizem, so poudarili, saj žirovska kulturna društva često nudijo kulturne dobrine širšemu občinskemu prostoru.

M. Volčjak

Milo je zazvenela Rož, Podjuna, Zila... Da, slovenska pesem na Koroški živi in bo živila, koroški Slovenci svojo trdoživost in svoj obstoj ne potrjujejo s kulturnim delom. Mešani pevski zbor »Zarja« iz Železnega vodi Jožko Grulih. Kernjakove pesmi zapoje s posebnim zanimanjem. M. V. — Foto: F. Perdan

Glasbeni večer slabo obiskan

PREDDVOR — V soboto, 9. februarja, je v prostorih osnovne šole Matija Valjavca priredila kulturna komisija pri osnovni organizaciji zveze mladine v Preddvoru glasbeni večer, v katerem so se predstavili mlađi glasbeniki. V pisaniem sporedu so nastopili: komaj štirinajstletni Branko Tičar na harmonikah, ki je dokazal, da je ta instrument med mladimi še vedno priljubljen, Aljana Jocif na klavirju, ženski sekset iz preddvorskog vrgognega zavoda, kitaristka z Jesenic in domači rock ansambel Trans.

Ceprav je bilo za obveščenost o prireditvi dobro poskrbljeno, je bila udeležba skromna. Morda je temu vzrok že nekajletno mrtvilo na področju kulturnega delovanja v kraju. Kulturni dom obnavljajo in krajan, posebej mladina, upajo, da bo kmalu sprejet prvo občinstvo. Mladi v Preddvoru spoznavajo, kaj jim manjka in mladinska organizacija je dokazala, da ima v svojih vrstah veliko takih, ki jim ni vseeno, da se v Preddvoru na kulturnem področju naredi tako malo.

F. D.

Ansambel »Mi mladi« sestavlja dijaki sedmega razreda slovenskega muzičnega učilišča iz Celovca, vodi jih Stanko Polcer. Ob spremljavi kitar in harmonike zazveni Peca, Večerni mrak... Sveža in polna mladostnega zanimačja, njihova pesem, kot je vesela mladost, vendar nas prav mehko ubranja spontano spominjo na ljubezen do koroške zemlje. M. V. — Foto: F. Perdan

Kultura v šolah

Zveza kulturnih organizacij iz Kranja spodbuja osnovne in srednje šole k ustanavljanju kulturnih društav in ponuja strokovno pomoč.

Kranj — V večini osnovnih šol kranjske občine negujejo pestro paletto izvenšolskih dejavnosti. Šole, ki ne bi imela vsaj enega kulturnega krožka, najsi bo z gledališkega, glasbenega, likovnega, literarnega ali folklorno-plesnega področja, sploh ni. Krajši pa je seznam tistih, ki učence združujejo v kulturna društva. Za zdaj jih imajo le v Stražišču, Senčurju, Cerkljah in Preddvoru.

Druga, bolj senčna plat te pestrosti pa je, da kulturna dejavnost osnovnošolcev dostikrat ostaja nezapažena ali je preveč osamljena, medtem ko pomanjkanje mentorjev onemogoča njeno kvalitetno rast.

Kljub temu pa smo lahko kolikor toliko zadovoljni. Osnovne šole vsaj nekaj imajo. Povsem drugače je v kranjskih srednjih šolah, kjer je kulturno udejstvovanje učencev povsem zanemarjeno. Razen morda nekaj ogledov gledaliških predstav na šole, ki bi imela lasten pevski zbor, dramsko skupino ali kaj drugače.

Prihodnje šolsko leto bodo srednje šole prele na usmerjeno izobraževanje.

Zato prihaja nadvse prav podprtje kulturnih organizacij v Kranju, ki se zaveda, da je po obdobju šolanja in dozorevanja dečka izjemno pomembno njegovo kulturno osveščenje, nepogrešljiva pa bo prav tako ustvarjalnost učencev.

Zato prihaja nadvse prav podprtje kulturnih organizacij v Kranju, ki se zaveda, da je po obdobju šolanja in dozorevanja dečka izjemno pomembno njegovo kulturno osveščenje, neprekinitno vračanje v vsebiteljev.

Zveza je pripravljena storiti pomagati pri večini kulturnih dejavnosti v osnovnih in srednjih šolah. Njeni gledališki, glasbeni in folklornoplesni društvi zdržujejo strokovnjake, ki mladimi lahko sodelovali kot mentorji.

Predlagata, naj bi v šolah ustvarjala kulturna društva s čim več učnimi, v katerih bi učenci lahko dovoljevali potrebe po lastni učjalnosti in organizirali občinske kulturne prireditve. Tako bi na primer gledališka skupina pripravila predstave z razgovorom in obenem pa spodbujala vrtne skupine, se vključujejo v ogralačke skupine domačih krajev oziroma s skupinami, ki sama naštudirala predstave.

Ponudba zveze kulturnih organizacij je ugodna. Gledališka skupina, sedanje izkušnje v srednjih šolah, niso imeli posluha za kulturno dejavnost, upajajo, da bo izčimilo kaj dobrega. Prav tako je bilo v Kranju.

Razstava za mladino

Kranj — V avli študijske hiše v Kranju je pionirski skupaj pripravil razstavo mladinski Leopolda Suhodolčana in Nikolaja Fenauerja. Odprtja je cel dan, ko je bila razstava na organizirane skupine, ki so dobijo v pionirskem oddelku.

Kulturni koledar

TEDEN KULTURNIH VEČEROV V RIBNEM

Clane DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega je lanski uspeh spodbudil, da so tudi letos pripravili Teden kulturnih večerov. V dneh od 22. februarja do 1. marca bodo krajanom ponudili pisan kulturni spored. Nastopili bodo: moški komorni zbor Stane Zagari iz Kropice, godba na pihala iz Lesc, harmonikarski orkester radovljške glasbene šole, domača dramska skupina s komedijo »Georg Dandin ali kaznovani soprog«, prvič bo nastopila pionirska folklorna skupina domačega društva s spletom gorenjskih narodnih plesov, mladinska dramska skupina pa z igro Levstika-Mahnča »Martin Krpan«. Lanske kulturne večere je obiskalo več kot sedemsto krajanov, kar je za majhno kranjsko skupnost zelo veliko. Zato so prireditelji letos sestavili še bogatejši spored, dopolnilo so ga z nastopi gostujočih skupin, posebno pionirske folklorne skupine in mladinske dramske skupine.

RAZSTAVA O LANSKIH DOGODKIH IN DOSEŽKIH GORENJSKE

V malih galerijah Mestne hiše v Kranju so včeraj odprli razstavo važnejših dogodkov in dosežkov Gorenjske v preteklem letu »Leto 1974«. Namen razstave je spodbudit muzejske delavce in ustvarjalce sodelnega dogajanja že v času samega nastanka. Razstava je torej prvi skromni poizkus takšnega ohranjanja v Gorenjskem muzeju.

SIMONIČEVA RAZSTAVA V MURSKI SOBOTI

V Murski Soboti bo do konca februarja odprta razstava likovnih del pokojnega slikarja Štefana Simoniča. Spada v okvir redne kulturne izmenjave med Pomurjem in Gorenjsko, katere viden pobudnik je bil prav Simonič. Rojen je bil v Hrastovcu pri Ptaju, svoja najbolj delovna leta pa je preživel na Gorenjskem, ki je z njim izgubila enega najbolj plodnih in nadarjenih likovnikov. Njegovo slikarsko, risarsko in posebej grafično in pedagoško delo pomeni pomemben prispevek k razgibanemu življenju Gorenjske, saj poldrugo desetletje ni bilo večje likovne prireditve, na kateri Štefan Simonič ne bi sodeloval. Vse življenje pa je bil močno navezan na krajino, ki jo je spoznal v mladih letih, zato ni slučaj, da je Murska Soba kraj njegove prve posmrtnje razstave.

PRIREDITVE V ŠKOFJELOŠKI KNJIŽNICI

V sredo, 20. februarja, bo ob 18. uri na sporednu predavanje z diapositivi »S slovenskimi knjižničarji po srbskih samostanah«, ki ga bosta vodila Boža Plesničar in Dušan Novak. V četrtek, 21. februarja, bo ob 18. uri v uru pravljic za šolsko skupino Ana Florjančič pripovedovala literarne zanke in uganke.

RAZSTAVA GORENJSKIH LIKOVNIKOV AMATERJEV

V galeriji na Loškem gradu je odprta razstava likovnih del gorenjskih likovnikov amaterjev. Predstavljajo se člani Dolika z Jesenice, Relika iz Radovljice, Iskrine slikarske skupine in likovnih skupin pri zvezi kulturnih organizacij v Kranju in v Škofji Loki.

Konfekcija MLADI ROD Kranj

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge:

vodje gospodarsko računskega sektorja

Pogoji:
VŠ ali SS izobrazba ekonomike, pravne ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj pri delih za katere se zahteva ista izobrazba.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in delovni praksi naj kandidati vložijo v 15 dneh po objavi na naslov Konfekcije Mladi rod, Kranj. Pot na kolodvor 2 — s pripisom za razpisno komisijo.

Mladi so uravnavali korak v venčki podjunkih plesov. Folklorna skupina slovenskega prosvetnega društva »Srce in Dobro vasi na Koroškem trgu ne pozabi pristne domače plesne in tako neguje izročilo dedov. Skupino mladih folkloristov vodita Milica Šturm in Liza Pasterk. M. V. — Foto: F. Perdan

Gasilske novice

OBČNI ZBOR STRAŽIŠKIH GASILCEV — Prostovoljni gasilci iz Stražišča so se zbrali na občnem zboru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Ugotovili so, da so posvetili v preteklosti največ pozornosti vzgoji pionirjev in mladincev-gasilcev. Udeležili so se tudi številnih tekmovanj. V delovnem programu predvidevajo proslavitev 80. obletnice obstoja društva in obnova doma. Društvo še vedno tarejo finančne težave, čeprav se je z ustanovitvijo interesne skupnosti položaj boljšal. Gasilci si pomagajo s prireditvami, pa tudi krajani radi prispevajo za njihovo dejavnost. Na občnem zboru so podelili priznanja in diplome, predsedniku Titu pa so poslali brzojavko z željo po ozdravitvi.

J. Homan

JUBILEJ GASILCEV IZ SAVE — V začetku februarja so se gasilci iz tovarne Šava zbrali na slovensem občnem zboru. Društvo praznuje letos 50. obletnico delovanja, obenem pa se gasilci vključujejo v praznovanje 60. obletnice obstoja tovarne in 30. obletnice izvolitve prvega delavskega sveta. Savski gasilci so v pol stoletja veliko prispevali k varovanju ljudi in njihovega imetja. Stalno kažejo visoko zavest in so zato v kolektivu cenjeni. Na občnem zboru so podelili najzaslužnejšim priznanja, gasilcem, ki odhajajo v pokoj, pa spominska darila. Dosedanji predsednik Marjan Ceferin je bil razrešen predsedniške dolžnosti. Prevzel jo je Franc Oman. Ob zaključku zboru so poslali pozdravno brzojavko predsedniku Titu!

I. Petrič

Toplo februarsko sonce je najbolj vestne sadjarje že zabilo k delu: zemlja se je že toliko otoplila, da okrog drevo že lahko potresemo gnoj, pa tudi veje se že da obrezati. — Foto: D. Dolenc

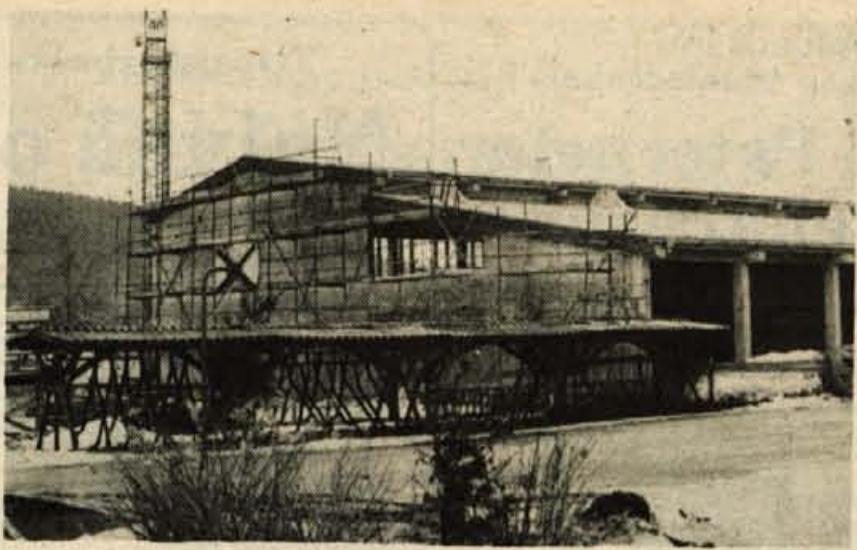
PREŠERNOVA PROSLAVA

V soboto, 9. februarja, je bila v kulturnem domu v Podbrezjah Prešernova proslava. Program je bil dobro pripravljen, recitacije in pevski zbor iz Podnarta je

VAŠA PISMA

zapel nekaj pesmi. Toda, dvojna je bila skoraj prazna, le nekaj jih je prišlo. Pa so bili plakati, in vabila so nosili po hišah, tako da smo skoraj vsi vedeli za proslavo. Pa še vstopnine ni bilo nič. Res, žalostno in sramota za celo vas je, da tako malo cenimo Prešerena.

Saša Pretnar, Podbreze 67

Nova telovadnica — Delavci kamniškega Graditelja gradijo pri osnovni šoli Simona Jenka v Smledniku prizidek s telovadnico, kuhinjo in večnamenskim prostorom. Objekt, ki ga gradijo iz sredstev ljubljanskega samoprispevka, bo nared ob koncu šolskega leta ter bo veljal 23 milijonov dinarjev. (fr)

V Cerkljah bodo obnovili gasilski dom

Cerkle — Pred zadnjem soboto je imelo redni letni občni zbor Gasilsko društvo Cerkle, ki steje okrog 90 članov, zajema pa krajevni skupnosti Cerkle in Poženik ter vasi Dvorje in Grad. GD Cerkle je bilo ustanovljeno 1892. leta na pobudo takratnega cerkljanskega župana Andreja Vavkna. V Cerkljah pa je bil doma tudi France Barle, ustanovitelj gasilstva na Slovenskem. Občni zbor jugoslovanske gasilske zveze ga je imenoval za svojega prvega častnega člena. V Cerkljah pa so v soboto imenovali za častnega člena GD Cerkle Miha Stenovca in Franca Kepica.

O delu društva in načrtih je spregovoril Franc Korbar, pred-

sednik društva. Na prvem mestu je omenil adaptacijo gasilskega doma v Cerkljah, ki naj bi ga dvignili tudi za eno nadstropje, kjer bi imela svoje prostore tudi civilna zaščita. Predračun za adaptacijo doma znaša 287 starih milijonov. Sredstva naj bi zbrali z raznimi akcijami in prireditvami. Ena takšnih bo letos 10. avgusta na kateri bo sodeloval tudi ansambel Lojzeta Slaka s pevci.

Lani so bili na območju GD Cerkle trije požari, ki so jih cerkljanski gasilci s hitro in uspešno organizirano intervencijo hitro po gasili in preprečili širjenje ognja na druga gospodarska poslopja. Pri tem velja poudariti, da bo potrebno zamenjati precej metrov slabih gasilskih cevi z novimi. Od občinske gasilske zveze pa so bili pohvaljeni za uspešno delo na preventivnem področju, predvsem pa za delo s pionirji, saj so na lanskem občinskem tekmovanju osvojili drugo mesto, pri tem pa ima največ zasluga Jože Žlebir. V prihodnje bi bilo potrebno organizirati v Cerkljah spet žensko desetino in se tesneje povezati s civilno zaščito, ki v Cerkljah zelo uspešno deluje. Zavzeli so se za še tesnejše sodelovanje s postajo milice v Cerkljah in osnovno šolo Davorin Jenko, kjer naj bi otroki že v prvem razredu osvojile šole s predavanji opozarjali na nevarnosti igre z ognjem, saj vemo, da je bilo v zadnjih desetih letih v Sloveniji 1124 požarov, kjer so se otroci igrali z vžigalicami.

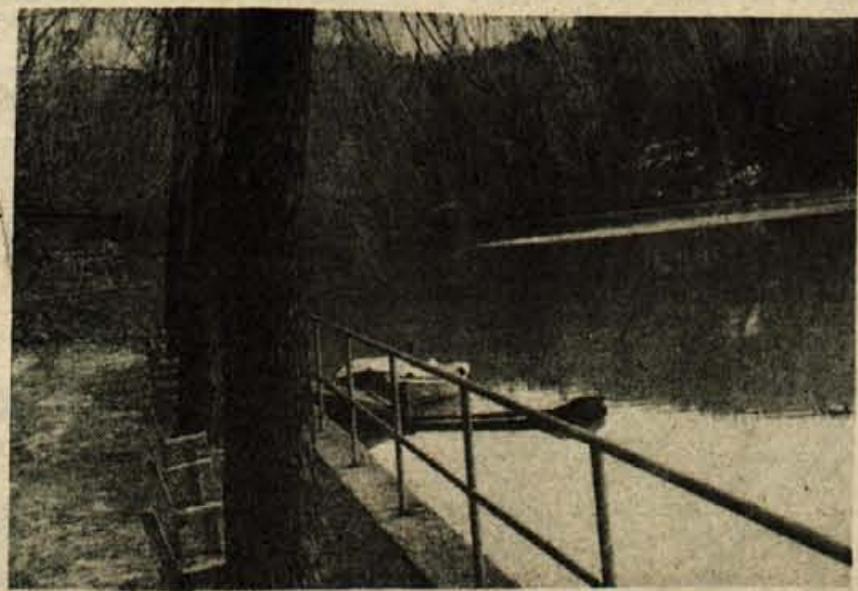
Sklenili so, da bodo cerkljanski gasilci letos pred pričetkom IX. kongresa Gasilske zveze Slovenije, ki bo 14. in 15. junija v Brežicah, podpisali listino o pobratenju in sodelovanju z gasilskim društvom Cerkle ob Krki. Takrat bodo tudi njihovi gostje. Za dolgoletno in požrtvovalno delo v društvu so desetim najzaslužnejšim članom podelili posebna priznanja, najboljšim pionirjem pa so podelili praktične nagrade za osvojeno drugo mesto na občinskem tekmovanju v Kranju. Izvolili so tudi nov 15-članski upravni odbor in petčlanski nadzorni odbor. Za novega predsednika GD Cerkle so izvolili Basej Ivana.

J. Kuhar

Tek ob jezeru

BLED — Osnovna organizacija ZSMS Bleid je v nedeljo, 10. februarja, pripravila rekreacijski tek okrog Blejskega jezera. Razen mladih iz domačega kraja se je tekmovanja udeležilo tudi nekaj gostov iz blejskih hotelov. Zmagal je Jože Žibert iz Lesca (24,3) pred domačim Miranom Lakota (24,12) in Ivanom Olipom (24,13). Želja blejskih mladincov je, da bi tek postal tradicionalen.

M. Potocnik

Samotno jezero — V teh, zimskih, dneh je Zbiljsko jezero osamljeno. Na njem domujejo le race, na vabli pa vztrajajo le redki ribiči, ki namakajo trinke bolj iz navade kot zares. (fr)

Delavec pri zasebniku — kooperantu

Tudi na Gorenjskem niso delavci zaposleni pri kooperantih iz drugih republik ravno v najboljšem položaju — Redki obrtniki zagotavljajo predpisane obveznosti do delavcev, zato kaže takšno stanje, kot ga ugotavljajo družbeni pravobranilci samoupravljanja, praviti tudi z odgovornostjo OZD, ki sklepajo pogodbe s kooperanti. Gorenjski sindikati so le za izjemno sklepanje pogodb s kooperanti

Na Gorenjskem se zadnja leta število delavcev iz drugih republik zaposlenih pri nosilcih samostojnega osebnega dela (ali krajše pri obrtnikih) neprestano povečuje. Samo v lanskem letu je 22 organizacij združenega dela v gorenjski regiji sklenilo pogodbe s 146 kooperantskimi obrtniki. Po podatkih, ki so jih zbirali družbeni pravobranilci samoupravljanja, je bilo pri teh obrtnikih zaposlenih okoli 730 pretežno nekvalificiranih delavcev, vendar pa točne številke ni bilo mogoče ugotoviti.

Vrednost del po sklenjenih pogodbah je bila samo za lansko leto ocenjena na okoli 77 milijonov novih din. kar vsekakor ni tako majhen delež kooperantskega dela. Delovne organizacije, ki se pogodijo s kooperantom za opravljanje določenih del, so vsekakor na boljšem kot pa če bi ta dela opravljale s svojimi redno zaposlenimi delavci: plačilu po pogodbah s kooperantom nameč brezimenje materialne stroške, kar seveda pomeni, da za te delavce ni potrebno izločiti sredstev za skupno porabo iz čistega dohodka delovne organizacije. Zato tudi lahko delovne organizacije zaposlijo več delavcev, kot je sicer v planu delovne organizacije ali v planih družbenopolitičnih skupnosti. Prav tako se na ta način da izogniti tudi vsem sredstvom, ki bi jih bilo na ta način potrebno sicer nameniti za zagotavljanje minimalnih standardov za zaposlene delavce. Družbeni pravobranilci samoupravljanja na Gorenjskem so ugotovili, da le dve organizaciji združenega dela, to sta PTT in Elektro Gorenjske, deloma namenjata sredstva za plačilo kooperantskih pogodb tudi iz sredstev za investicije in ne le iz materialnih stroškov.

Ceprav so bile že na zadnjem kongresu slovenskih sindikatov obsojene vse oblike nezakonitega in brezpravnega zaposlovanja delavcev pri zasebnih delodajalcih in zastavljeno vprašanje odgovornosti poslovodnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili v organizacijah združenega dela, pa lahko še vedno ugotavljamo, da so organizacije združenega dela bolj ali manj brezbrinjno do položaja delavcev, pri kooperantih, ki so se pogodbeno obvezali za neko delo. Tako se dogaja, da se delovna razmerja med kooperantom in delavcem sklenejo kar ustno, le redki kooperanti pa izpolnjujejo z zakonom in drugimi predpisi določene obveznosti do delavcev. Obrtniku iz druge republike končno tudi ni potrebno upoštevati kolektivne pogodbe, ki velja samo za našo republiko in ureja delovna razmerja in varstvo pri delu, prav tako pa mu ni treba upoštevati družbenega dogovora o minimalnih standardih zaposlovanja. Zato se dogaja, da so delavci, večinoma so to nekvalificirani delavci v gradbeništvu in drugih težkih delih, pri kooperantih v pretežno mezdnom odnosu.

Ceprav bo v okviru sedanjih veljavnih predpisov težko kaj bolje zaščititi delavce pri obrtnih kooperantih iz drugih republik, pa bi vendarle kazalo za zaščito teh delavcev storiti kaj več, kot le ugotavljati stanje. Zato je medobčinski svet zveze sindikatov za Gorenjsko, ki je pred nedavnim razpravljal o teh vprašanjih, sprejel vrsto pomembnih sklepov. Tako naj organizacije združenega dela v letošnjem letu ne bi sklepale pogodb za raznina dela s kooperantom, razen v izjemnih primerih, ko je to potrebno zaradi nemotenega poslovanja. V takih primerih pa bo organizacija združenega dela nadzorovala obveznosti kooperanta do delavcev zapisanih v pogodbi, ki mora vsehovati temelje pravic delavcev do določitve delovnega časa, odmora, prehrane, prevoza, delovnih zaščitnih sredstev, zdravstveno in socialno varnost itd., skratka vse pogoje, ki jih morajo upoštevati pri zaposlovanju delavcev na osnovi naše zakonodaje tudi slovenski zasebni obrtniki. Nadzor nad izpolnjevanjem takšnih zahtev pa imajo seveda službe inšpekcije dela. L. M.

Mastitis moramo zatreći

Zaradi slabega vzdrževanja molznih strojev vse več te bolezni na Gorenjskem — Enkrat letno obvezen pregled molznih strojev — Nujno skupinsko zavarovanje živine

Kranj, 8. februarja — Na pobudo medobčinske konference SZDL za Gorenjsko so se v Kranju na posebnem posvetu sestali direktorji kmetijskih zadrug Gorenjske, predsedniki zadružnih svetov, odgovorni člani IS za kmetijstvo pri gorenjskih občinah, referenti za kmetijstvo pri skupščinah občin, predstavniki zavarovalne skupnosti Triglav in Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske. Namen posvetu je bil, da bi na Gorenjskem kar najhitreje sprejeli dogovor o združevanju dela in sredstev za delo službe pregleda in vzdrževanje molznih strojev. Na podlagi samoupravnega sporazuma o združitvi v Živinorejsko poslovno skupnost Slovenije in določil pravilnika o preprečevanju in zatiranju mastitisa pri kravah naj bi ga sprejeli vse gorenjske kmetijske zadruge, KŽK Tozd Mlekarna in Tozd Kooperacija Radovljica, Zavarovalna skupnost Triglav in SIS za kmetijstvo ali skladi za pospeševanje

kmetijstva pri vseh petih gorenjskih občinah.

Mastitis se je v gorenjski živilniji tako močno razširil in povzroča toliko družbeno škodo, da morajo vsi odgovorni nemudoma v akcijo za preprečevanje in zatiranje mastitisa pri kravah. Glavni vzrok je v slabo vzdrževanih molznih strojih. Zato naj bi Živinorejsko veterinarski zavod, ki že ima uvedeno to službo, le-to razširil tako, da bi bil vsak molzni stroj pregledan enkrat letno, predvsem pri prvem obisku pa naj bi kmetje dobili tudi natančna navodila, kako naj ravna z molznimi stroji, ki so, če niso redno čiščeni, leglo bakterij, ki povzročajo mastitis. Pregled naj bi bil obvezen za vsega kmeta, ki oddaja mleko. Stroški pregledov bi nosili delno kmetijske zadruge in kooperant, delno pa mlekarne, SIS za kmetijstvo, skladi za pospeševanje kmetijstva pri skupščinah občin in Zavarovalna skupnost Triglav. Slednja bi prispevala le za tiste kmete, ki imajo živino zavarovano. Na posvetu pa je bil sprejet tudi predlog, da se v dogovor vključi tudi gozdna gospodarstva in temeljne organizacije kooperantov.

Osnutek dogovora o združevanju dela in sredstev za delo službe pregleda in vzdrževanje molznih strojev bo v razpravi do 15. marca, s 1. majem bi ga pa morali že pričeti uresničevati.

Na posvetu so spregovorili tudi o nujnosti skupinskega zavarovanja živine, ki ga bo treba pri nas sistemsko urediti. O obeh vprašanjih bodo v prihodnjih dneh razpravljeni na sestanku s predsedniki izvršnih svetov vseh gorenjskih občin, najverjetneje pa tudi na sejah skupščin. D. Dolenc

Dopolnilo in opravičilo

Podnart — V Petkovi številki Glasa se je v sestavki V Podnartu prvi telefoni vrnila neljuba napaka po krvidi uredništva in ne pisca sestavki Cirila Rozmana. Iz članka je izpadel stavek »Vas žaloste bodo dobole tri priključke v nekaj dneh. Pisici sestavki C. Rozmanu in krajanom Zaloški iskreno opravičujemo!«

Petintrideseto prvenstvo SFRJ v slalomu in veleslalomu za starejše in mlajše mladince in mladinke

Po dva naslova Benediku, Peternelu, Leskovškovi, po eden Peharčevi in Klanjščkovi

PODKOREN – starejši mladinec SK Jesenic Grega Benedik je na petintridesetem državnem prvenstvu v slalomu in veleslalomu pod Vitrancem dvakrat slavil. Zmagal je v slalomu in veleslalomu. Dvojni uspeh je dosegel tudi Uroš Peternel iz loškega Alpetourja pri mlajših mladincih ter Andreja Leskovšek pri mlajših mladinkah. Pri starejših mladinkah je nova državna prvakinja v veleslalomu Tjaša Klanjšček iz mariborskega Branika. Naslov v tej kategoriji mladink v slalomu pa je osvojila Tržičanka Polona Peharc.

NASLOVI V STIRI KLUBE

Na vitrinskih smučiščih so jugoslovenski starejši in mlajši mladinci ter mladinci imeli dve dni državno prvenstvo. Sobotni slalom je med 150 nastopajočimi in na odlično pripravljenih progah, ki jih je pripravil organizator Občinska rveza smučarskih organizacij Jesenice, postregel z izredno kvalitetno tekmo v vseh starih kategorijah. Naslovi so odali v stiri klube. Pri starejših mladincih je bil najhitrejši Grega Benedik iz SK Jesenice, pri starejših mladinkah je naslov v rokah Polone Peharc iz Tržiča, pri mlajših mladincih je naslov po zaslugi Uroša Peterneleta odšel v loški Alpetour, pri mlajših mladinkah pa je bila najhitrejša Andreja Leskovšek iz ljubljanskega Novinarja.

Andreja Leskovšek iz Novinarja (Ljubljana) je bila najboljša mlajša mladinka v veleslalomu in slalomu. Tako kot v slalomu je tudi v veleslalomu prvo mesto dobila z dokaj veliko prednostjo.

so bili tudi najhitrejši v veleslalomskem obračunu. Pri starejših mladinkah pa je po odstopu Polone Peharc v prvi vožnji naslov osvojila Mariborčanka Tjaša Klanjšček.

Pri starejših mladincih je naslov spet v pravih rokah. Grega Benedik je bil najboljši v obeh vožnjah, saj konkurenčni za državni naslov v tej kategoriji ni dopustil, da bi ga presemetili. Za presemenje je poskrbel le Isaković iz Sarajeva, ki je bil deseti.

Naslovi so razdeljeni in v pravih rokah. Grega Benedik je v kategoriji starejših mladincov z zmago ponovno dokazal, da njegovo sedmo mesto na mladinskem evropskem prvenstvu ni bil slučaj. V odsončni olimpijski Jurija Franka je bil Benedik najhitrejši v obeh nastopih. Sicer pa tu ni prišlo do nobenih presemenj, saj sta srebro in bron dobila tekmovalca, ki sta bila v otjem izboru za odličje. Nekaterim, ki so prišli med starejše vrstnike, se te počas starostni prestop.

Poletna Peharc iz Tržiča je enako kot Benedik bila najboljša v obeh vožnjah pri starejših mladinkah. Vsekakor pa bi bil boj za prvakinjo bolj zanimiv, če bi v konkurenčni ostala tudi Tjaša Klanjšček. Tudi drugo mesto Mateja Ravnika iz Alpetourja je prizakovano, medtem ko je presemetila v tretjem mestom klubnika kollega Ravnikarjeve Romana Pintar. Med enaindvajsetimi tekmovalkami se jih je uvrstilo le devet, drugo pa so odnehalo že v prvem ali nato v drugem nastopu.

Tomaž Čižman, Uroš Peternel, Luka Knific, Matej Oblak in Klemen Bergant je bila peteka iz prvega nastopa mlajših mladincov, ki naj bi v odločilnem slalomskem nastopu obratunala za naslov. Zostenki med njimi so bili minimalni. Najbolj se je v odločilnem nastopu uveljavil Uroš Peternel, ki je dosegel najboljši čas in naslov je bil zastueno njegov. Za presemenje sta poskrbela mlajša pionirja Saso Robič iz Jesenice in Erbenčnik iz Ljubljane, ki sta z drzano in napadalo vožnjo dosegla uvrstitev med deset najboljših.

Odstop Nataše Blažič je pomenil, da se bo pri mlajših mladinkah bil ogoren boj za prvakinjo. A je vendar Andreja Leskovšek naredila vse, da je z dokaj veliko prednostjo osvojila svoj prvi državni naslov. Drugouvrščeno Mavčev je prehitela za več kot stiri sekunde.

BENEDIK, PETERNEL IN LESKOVSKOVA TAKO KOT V SLALOMU

Družinski slalomski prvaki Grega Benedik, Uroš Peternel in Andreja Leskovšek

80 skakalcev v Besnici

BESNICA — V organizaciji SK Triglav je bilo v nedeljo na 20-m skakalnicu leta- nje republikanega prvenstva v skokih za mlajše in starejše cicibane. Nastopilo je več kot 80 najmlajših skakalcev iz 13 klubov, kar je dosegel največja udeležba na takšni prireditvi. Kljub pomanjkanju snega so organizatorji odlično pripravili skakalnico. Med starejšimi cicibani je po pričakovanju zmagal Joško Šmid iz Mojstrane, med mlajšimi pa je bil najboljši Marjan Jagodic iz Čerkelj. Tekmovanje je bilo zanimivo in borbeno. Letošnje prvenstvo je pokazalo, da klub skrbno vzgajajo našačaj, kar se bo obrestovalo čez nekaj let.

Rezultati: mlajši cicibani: 1. Marjan Jagodic (Triglav) 183,0 (19,5, 19); 2. Boštjan Likar (Predmeja) 186,0 (18,5, 18); 3. Marjan Gabperin (Jesenice) 164,5 (18,5, 18); 4. Leo Blaško (Predmeja) 163,0 (18, 18); 5. Klemen Lajevec (Ilirija) 158,5 (17,5, 17); 6. Andrej Kopac (Ziri) 152,5 (16,5, 16); 7. Rok Urbas (Logatec) 149,0 (17, 16); 8. Gašper Ankele (Triglav) 147,5 (16, 16,5); 9. Primoz Batistič (Triglav) 147,0 (17, 16,5); 10. Janko Mogel (Braslovče) 144,5 (16,5, 16,5); 11. Tomaz Knafej 137,0 (18, 17,5); 12. Damjan Legat (oba Jesenice) 137,0 (15,5, 16). Starejši cicibani: 1. Joško Šmid (Jesenice) 203,0 (21, 21,5); 2. Matjaž Polanc (Predmeja) 185,5 (19,5, 20); 3. Rok Oman (Dolomiti) 184,5 (19,5, 19); 4. Nenad Marićević (Jesenice) 177,5 (19,5, 19,5); 5. Peter Jevšenek (Velenje) 176,0 (19,5, 18,5) in Likar Primoz (Predmeja) 176,0 (19, 19); 7. Jure Giacomelli (Ilirija) 175,0 (19,5, 18,5); 8. Boris Pušnik (Velenje) 174,0 (18,5, 18,5); 9. Gregor Rančig (Triglav) 173,0 (18,5, 18,5); 10. Marko Martinčič (Mengen) 172,5 (19, 19,5); 11. Tomaz Mubi (Triglav) 170,5 (18,5, 19); 12. Igor Knific (Triglav) 168,5 (18,5, 18).

J. Javornik

Atletika Sagadin spet najhitrejši

CELJE — V soboto se je v dvorani AD Kladivar nadaljevalo prvenstvo Slovenije v dvorani s tektonom na 60 m in 60 m z ovinami. V najzanimivejši disciplini, teknu na 60 m z clane, je zanesljivo zmagal Kranjčan Janez Sagadin in s časom 6,7 sek. izenčal doseg rekorde SRSS Celjske Kocuvane. V istem teknu se je Bojan Starc uvrstil na 5. mesto. Kuhar pa je zasedel 4. mesto pri starejših mladincih. Razveseljivo je, da so dosegeli v poprečju boljši rezultati kot lani v istem času, kar obeta dobre rezultate slovenskih sprinterjev tudi v glavnih sezoni. Ob brezhibnih organizacijah atletskih delavcev je nastopilo okoli 120 tekmovalcev in tekmovalk iz 11 klubov.

REZULTATI: 60 m ovire — ml. mladinci: 1. Žerjav (Mb) 9,4; 2. Petovičnik (Ve) 9,5; 3. Javornik (Ob) 9,7; st. mladinci: 1. Jug (Ve) 9,3; 2. Murič (Mb) 9,3; 3. Udovč (Kp) 9,7; članice: 1. Selščak (Ob) 9,2; 2. Uršič (Go) 9,5; 3. Poteko (Kl) 10,8; ml. mladinci: 1. Bratik (Lj) 8,4; 2. Črnec (Kl) 8,8; 3. Golja (Ob) 8,8; st. mladinci: 1. Tavčar (Ob) 8,5; 2. Omeržec (Br) 8,9; 3. Jerman (Ob) 9,0; članici: 1. Kopitar (Kl) 8,2; 2. Penca (Nm) 8,4; 3. Urbančič (Go) 8,8; 60 m — ml. mladinci: 1. Verdec (Ve) 7,9; 2. Torkar 8,0; 3. Radetič (obe Ob) 8,0; ... Kavčič (Tr) 8,8; st. mladinci: 1. Korajlič (Lj) 7,7; 2. Cetina (Kl) 7,8; 3. Kranjc (Ob) 8,0; članice: 1. Selščak (Ob) 7,7; 2. Vinazzza (Go) 7,8; 3. Poteko (Kl) 8,4; ml. mladinci: 1. Gaber (Kl) 7,1; 2. Šega (Nm) 7,2; 3. Černej (Kl) 7,2; st. mladinci: 1. Torkar (Ob) 6,8; 2. Žafraan (Kl) 7,2; 3. Kotub (Lj) 7,3; 4. Kuhar (Zl) 7,4; ... Majer (Tr) 7,4; članici: 1. Sagadin (Tr) 6,7; 2. Humar (Go) 6,8; 3. Kopitar (Kl) 6,8; 4. Kerian (Nm) 7,0; 5. Starc (Tr) 7,0; ... Pogačar 7,5; Peneš (oba Tr) 7,5.

J. Kavčič

Blejska Dobrava vodi

TRŽIČ — V medobčinski hokejski ligi Gorenjske so nadaljevali s tekmovanjem. Migrali so vse tekme osmega kola, najvišje zmago pa so zabeležili Tržičani. Rezultati: Tržič: Borovici 19:3, Naklo: Kokrica 24, Zabnica: Blejska Dobrava 3:6;

Lestvica po 8. kolu:
Blejska Dobrava 8 7 0 1 53:20 14
Tržič 8 5 0 3 63:35 10
Naklo 8 4 0 4 42:43 8
Kokrica 8 4 0 4 28:40 8
Zabnica 8 3 0 5 33:42 6
Borovici 8 1 0 7 33:72 2

J. Kikel

Dopisniki poročajo

Fink (Golnik), Lombart (Trstenik), Murn (Terenitše) itd. Med dekleči je zmagača Darinka Lipar z Grada. J. Kuhar

ZMAGA KOŠARKARJEV TRIGLAVA — V osnovni sesti Franceta Prešern je bila odigrana prijateljska tekma med košarkarji Triglava iz Kranja in slovenškega kluba Triglav iz Trsta. Triglavani so zmagali s 94:80. Tekma je bila zanimiva kljub premoči domačih košarkarjev. Gostje so se dobro upirali v te vrhunskih tekme, kažejo pa so popustili. Pri Triglavu je treba pohvaliti predvsem mlajše igralce, pri gostih pa sta bila najboljša Ban in Ambrožič.

DELAVCI TRIA TEKMOVALCI — Organizacija sindikata tržičkih tovarne Tržič je pripravila tekmovanje delavcev v veleslalomu in sankanju. V vsaki disciplini je nastopilo nad 30 smučarjev in sankarjev. V veleslalomu so bile prvič zenske najboljše Hege Štucin, Mojca Hladnik in Nataša Vaščev, pri moških pa v skupini nad 35 let Stefan Močnik, Janez Perko in Vinko Oman, v mlajši skupini pa Franc Komac, Marjan Eigner in Slavko Gaber. V sankanski tekmovanju zensk so bile na prvih treh mestih Angelca Perne, Nada Salberg in Davorina Škufer, med moškimi pa Franc Pravst, Vinko Oman in Vinko Valjanec. J. Kikel

SMUČARSKO TEKMOVANJE NA TRSTENIKU — Osnovna organizacija mlajšine Trstenik je priredila prvo tekmovanje v smuku za pokali mladinske organizacije us Senožetju. Udeležilo se ga je 45 mladincov in Golnika, Tenetišča, Seničnega, Gradišča in Trstenika. Pokal je osvojil Leon Lederer iz Golnika, ki je progo prevozel v 44,8 sekunde. Pri organizaciji tekmovanja je posmagač krajinske skupnosti Trstenik. Sodeči so menili, da bi bilo to tekmovanje tako tradicionalno. Zmagal je Leon Lederer iz Golnika, sledil pa Benešič (Trstenik).

Pripravil: Janez Govekar

Zimske olimpijske igre moderne dobe

Od Chamonixa do Lake Placida

GRENOBLE 1968

Najboljši športniki so se stiri leta po Innsbrucku ponovno zbrali pod simbolom petih olimpijskih krogov — tokrat v francoskem Grenoblu. Po Osulu in Innsbrucku so bile že tretje povsem mestne igre. Po pripombe nekaterih tekmovalcev in funkcionarjev naj to ne bi bilo povsem v redu, ker so tekmovalne progi močno oddaljene od kraja bivanja. Prvič se tako tekmovalci na prostorje za tekmovanja vzamejo izredno veliko časa. Zato naj bi bila poslednja tekmovanja v smučarskih sredinah izven velikih mest.

Po drugi strani pa se menda niti tekmovalci in niti obiskovalci Grenobla tiste dni niso mogli pritožiti nad izredno velikim stevilom kvalitetnih kulturnih prireditiv na katerih so nastopali priznani svetovni umetniki. Neveda organizatorji nikakor niso hoteli na noben način zaostajati za Avstrijo, ki so stiri leta poprej odlično organizirali igre.

Rekord iz Innsbrucka po stevilu udeležencev sicer ni bil dosegzen, saj je na slovenski otvoriti, ki je pripravoval tudi predsednik francoske republike Charles de Gaulle, ki je igre tudi odpril, prikarakal s sledečimi 35 reprezentanci — torej ena manj kot na predhodnih igrah. Igre v Grenoblu so trajale od 6. do 18. februarja 1968.

Ceprav so bile borbe v vseh smučinah in na ledu srčne, največkrat negotovе do zadnjega trenutka, da je bilo povsed tudi dovolj obiskovalcev, pa je vendar res, da je bilo daleč največ zanimanja za alpske discipline. To pa tudi ni čudno, saj so imeli dočasno veliko upanja na dobre rezultate.

Pričakovanja niso bila zmanj. Slavje se je začelo z zmagovaljem domačina Jeanesa Claudea Killyja v smuku in drugim mestom rojaka Guyja Perillata v isti disciplini ter nadaljevalo s Killyjevima zmagama v veleslalomu in slalomu. Po zmagi v slalomu, ki pa naj bi bila malec sporna, ker naj bi bil Avstrijec Karl Schranz nepravilno diskvalificiran, je Killy postal najuspešnejši na igrah in obenem tudi najbolj slaven Francoz. Edinemu dosegel je uspešno izenčen s Tonijem Sattlerjem.

Naša reprezentanca je v Grenoblu strela 13 članov, poleg njih pa je na igrah prvič sodeloval tudi jugoslovanska hokejska reprezentanca. Rezultati naših so bili dočasno boljši kot stiri leta poprej v Innsbrucku. Ludvik Zajc je bil, denimo, na veliki skakalnici 9., na malih pa 14. Majda Ankele je zasedla 12. mesto v slalomu in 29. v veleslalomu. Blaž Jakopič je bil 28. v slalomu, Alojz Kerštnajn, takrat nač najboljši tekmač na 35. na 50 kilometrov ter 40. na 15 kilometrov. Odlično 9. mesto pa je zasedla tudi naša hokejska reprezentanca.

SAPPORO 1972

Igre, ki bi morale biti že leta 1940 v Sapporu, a so zaradi vojne vihre odpadle, so končno prvič na azijskih tleh. Milijonsko japonsko mesto je od 3. do 13. februarja 1972 postal gostitelj sportnikov iz vsega sveta.

Se pred pričetkom iger pa so se začeli zapleti. Kot streha z jasnega je udarila novica, da ima predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Avery Brundage, češkički mogotec, sicer pa skrajno nenačen profesionalizmu, na seznam večje stevila tekmovalcev, ki naj bi se prekriči proti amaterizmu. Vse te naj bi se pred začetkom tekmovanj diskvalificirali. Zadnji dan januarja je mednarodni olimpijski komite res sklenil, da avstrijski smučar Karl Shranz, kandidat za medalje, nima pravico do starta na sapporskih smučiščih. Vse reprezentance v Sapporu so bile ogorčene in solidarne z avstrijskimi tekmovalci, vendar do napovedane solidarnostne akcije le ni prišlo. Tudi Avstrijo so se nazadnje na Schranzovo prošnjo premislišči in ostali v olimpijski arenai. Kljub vsemu je na igrah ostal teman mandžur. Brundage je sicer ostal potolačen, ker je udaril na povsem pravo mesto, saj je Schranz dočasno dosegel z vsa druga odličja, manjško mu je le še olimpijsko zlato.

Po diskvalifikaciji Schranza, na katerega so Avstrije resno racunalni, so se za avstrijsko ekipo začeli še bolj črni dnevi. Favoritinja Anne-Marie Pröll je namreč v smuku in veleslalomu premagala Švicarko Marie Theres Nadig. To so bili res veliki dnevi za smučarsko ekipo Svice.

Pri moških izjemo zmage Španca Francisca Fernandeza Ochoe v slalomu prenenetih ni bilo.

Nazadnje so ostali dokaj razočarani tudi domačini — Japonci.

Jančev memorial

TRŽIČ — Tržički alpinisti so tudi letos že začeli izredno delovno. Tako so pripravili tradicionalni veleslalom za memorial Pavla Janca, na katerem je nastopilo 23 članov in članic. Pomerili so se na 300 metrov dolgi progi s 25 vratici, zmagača pa sta med dekleči Marjetka Maček, med fanti pa Jože Rožman.

Njihova aktivnost pa bo tudi v letosnjem letu predvsem usmerjena v pridobivanje in vzgojo mladih članov. V ta namen organizirajo skupne ture, na katerih mlade člane seznanjajo z nevarnostmi v gorah v zimskem času in jih učijo alpinističnih večin. Tako so v začetku tega meseca opravili zimski pristop na Vrtačo. Zelenjak in Pačec, nekaj dni kasneje pa so se povzeli skupaj s pripravnikami in tečajniki na Storžič in sicer po znani Kramarjevi smeri in po petem žrelju.

V letosnjem zimi bodo organizirali še eno zimsko skupno turo, prihodnji mesec pa bodo prileči tudi z alpinistično šolo za začetnike. Vsi prijavljeni so bodo na teoretičnih predavanjih in praktičnih vajah v plezalnih vrtecih seznanjali z abecedo alpinizma.

Prav zato vabijo vse mlade, ki jih veseli plezanje po gorah, da se jim pridružijo in se tudi vključijo v to alpinistično šolo. Vse informacije lahko dobite v mestnih alpinistov vsekakor četrtek ob 19. uri 30 minut v prostorih Planinskega društva Tržič.

J. Kikel

NOGOMET

Še veliko dela

KRANJ — Nogometasti Triglava so se prvič predstavili občinstvu. Na stadionu Stanka Milakarje so pred 50 gledalci merili moči s članom zahodne skupine SNL Jesenice. Po precej raztrganji in borbeni igri sta se močni razali brez zmagovalca. Obe mreži sta se zatreli po štitrikam.

Po prvi preizkusnji je očitno, da čaka nogometna Triglava še veliko dela do prvenstva, ki se bo prilečo izčeb zlašč mesec. Res je, da sedaj se niso uigravali liniji, toda tako v obrambi kot v sredini in v napadu je bilo preveč napak. Vsi so se srčno borili, vendar nekateri novi igralci še niso strelali za tekmovanje kot je SNL. Z dvema zadetkoma se je izkazal Radosavljevič, dobro pa je igral tudi Osredkar. Ostalim se pozna slabša telesna priprava in neuigranočnost. Gostje so se predstavili kot čvrsto moštvo in so vse do zadnjih minute vodili, potem pa je po lepi akciji z Radosavljevicom Belenc iz značilno.

S treningi so prileči tudi mladiči. Tudi prve selekcije čaka naporna sezona, vendar so do sedaj opravili le tri treninge. Ne bi se smelo zgodi, da bi breme običajno na rameni trenerja Cebulja, saj je od dela v temi in ostalimi nogometisti odvijala bočnost pote selekcije. S pripravami bodo začeli tudi kadeti Save. Treningi bodo na igrišču v Stražišču. Vadba bo vsakodnevna, tako da bodo mladi nogometisti treningi uskladili s šolo.

Začela se bo tudi liga osnovnih sol v mestu nogometu. To tekmovanje se je že v preteklosti izkazalo kot vir novih talentov in je potrebno s to prakso nadaljevati.

M. Šubic

Judo Uspelo gorenjsko prvenstvo

KRANJ — Konec januarja je bilo v telovadnicni kranjske Gimnazije gorenjsko člansko prvenstvo v judu. Razen kranjskih judoistov so sodelovali tudi tekmovalci Jesenice in Žirov. Tekmovanje je pokazalo, da judo na Gorenjskem le napreduje po kvalitetni ravni, število tekmovalcev pa se z izjemo kranjskega Triglava ne povečuje. V Krnju smo bili prica lepim bojem, pa tudi sodnika Dvortak in Nežmah sta dobro opravila nalogo.

Rezultati — do 60 kilogramov: 1. Robert Markič, 2. Miran Hudovernik, 3. Milan Lazar (vsi Triglav); do 65 kilogramov: 1. Edi Lokar (Ziri), 2. Slavko Sladič (Triglav), 3. Igor Hudovernik (Triglav); do 71 kilogramov: 1. Simon Srebrnjak (Triglav); 2. Vili Klementič (Triglav); 3. Igantovič (Jesenice); do 76 kilogramov: 1. Milan Jereb (Ziri), 2. Martin Benedik (Triglav), 3. Janez Rekar (Triglav); do 86 kilogramov: 1. Vojko Nežmah, 2. Marjan Remič (oba Triglav); do 95 kilogramov: 1. Nedeljko Galje, 2. Bojan Cepin (oba Trig

SAVSKE ELEKTRARNE Ljubljana

TOZD elektrarna Moste

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. OBRATNEGA KLJUČAVNIČARJA II
2. ADMINISTRATORJA

Pogoji:

Pod 1. - kvalificiran ključavničar in 3 leta delovnih izkušenj v stroki, zaželen je mlajši delavec.

poskusno delo traja tri mesece.

Pod 2. - srednješolska izobrazba upravno-administrativne smeri in 1 leto delovnih izkušenj v stroki.

poskusno delo traja tri mesece.

pred sklenitvijo delovnega razmerja kandidat opravi predhodni preizkus znanja iz strojepisa.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o kvalifikaciji oz. šolski izobrazbi kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: SEL, TOZD Elektrarna Moste, p. Žirovnica - Delavski svet, 64274 Žirovnica.

Kandidat bo izbran v roku 30 dni po izteku prijavnega roka.

Objava velja do zasedbe.

GIP GRADIS

TOZD Lesno ind. obrat
Skofja Loka
Kidričeva 56

sprejme v delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom delavce za opravljanje sledečih nalog in opravil:

1. IZDELAVA PLANA IN ANALIZE

Pogoji: - dokončana visoka šola ekonomskih smeri in dve leti delovnih izkušenj.

- poskusno delo traja 60 dni.

2. PLANIRANJE MATERIALA

Pogoji: - dokončana srednja tehnična šola lesne stroke z dvoletnimi delovnimi izkušnjami.

- poskusno delo traja 60 dni.

3. VZGOJA UČENCEV

Pogoji: - dokončana višja šola pedagoške smeri z dvoletnimi delovnimi izkušnjami.

- poskusno delo traja 60 dni.

4. ZELO ZAHTEVNO ELEKTRO VZDRŽEVANJE STROJEV IN NAPRAV

Pogoji: - dokončana poklicna šola elektro stroke z dvoletnimi delovnimi izkušnjami.

- poskusno delo traja 30 dni.

5. ZAHTEVNA MIZARSKA OPRAVILA

Pogoji: - dokončana poklicna šola lesne stroke z enoletnimi delovnimi izkušnjami.

- poskusno delo traja 30 dni.

6. UPRAVLJANJE TRAKTORJA

Pogoji: - dokončana osemletka in izpit za upravljanje traktorja.

- poskusno delo traja 30 dni.

7. LETVIČENJE LESA

Pogoji: - dokončana osemletka.

- poskusno delo traja 30 dni.

Kandidati naj ponudbe z opisom dosedanjih del pošljejo na naslov: Gradis TOZD LIO Skofja Loka, Kidričeva 56, v 15 dneh od objave.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

Kovinar

Jesenice

TOZD

nizke gradnje

Sp. Plavž 6

Odbor za delovna razmerja vabi k sodelovanju

dva delavca

za opravljanje del in nalog operativnega vodenja in obračuna gradbenih del

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

da imajo tehnično gradbeno šolo - zaželjena smer nizke gradnje.

da imajo najmanj dve leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

zaželeno je, da imajo kandidati opravljen strokovni izpit.

Pismene prijave z dokazili o uspešno opravljeni šoli in o delovnih izkušnjah naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 15 dneh od dneva objave oglasa.

DOM PETRA UZARJA V USTANAVLJANJU

Tržič

Komisija za sprejem delavcev objavlja prosta dela in naloge:

1. računovodje
2. 2 medicinskih sester

Pogoji:

pod 1. končana srednja ekonomska šola,

3 leta delovnih izkušenj v računovodstvu,

družbenopolitične in moralne kvalitete;

pod 2. končana srednja šola za medicinske sestre in strokovni izpit,

2 leti delovnih izkušenj.

smisel za delo s starostniki.

Za delo in naloge velja poskusno delo tri mesece. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:

Komisija za sprejem delavcev pri Domu Petra Uzaria v ustavljanju Tržič.

Kandidate homo o izbiri obvestili v 30 dneh po zaključnem roku in sprejemanje prijav.

Komisija za volitve in imenovanja

ter kadrovska vprašanja

Skupščine občine Jesenice

razpisuje naslednja dela in naloge

ravnatelja TOZD Osnovne šole

KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB

Koroška Bela

Poleg splošnih pogojev za sprejem na dela in naloge morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

da izpolnjujejo pogoje učitelja osnovne šole, imeti mora srednjo, visoko ali visoko izobrazbo, vsaj 5 let vzgojnoizobraževalne prakse in opravljen strokovni izpit.

ustrezne moralnopolične kvalitete.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisih dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi:

Skupščina občine Jesenice, komisija za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja Jesenice C. m. Tita 78.

DōTIKO Tržič

Tržiško podjetje industrijsko kovinske opreme Koroška 17

po sklepu komisije za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge administratorja v pripravi dela

Pogoji: 2-letna administrativna šola ali poklicna šola z znanjem jepisa.

Nastop dela je možen takoj.

kuharice

Pogoji: KV kuvarica ali PK kuvarica z delovnimi izkušnjami. Nastop dela je možen s 1. 3. 1980 ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas s poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z opisom dosedanjega in dokazili o zahtevani izobrazbi v 10 dneh od objave na naslov.

Vse podrobnejše informacije kandidati lahko dobijo v tajništvu delovne organizacije ali po telefonu 50-477.

O izbiri bodo kandidati obveščeni pisorno v 15 dneh po preteklu roka prijave.

TOZD proizvodnja pletenin Radovljica

Odbor za delovna razmerja razglaša prosta dela in naloge

kv kuvarica

Nastop dela je možen takoj.

Poleg splošnih pogojev, določenih v pravilniku o delovnih razmerjih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

KV kuvarice - 2 leti delovnih izkušenj v stroki.

poskusno delo tri mesece.

Kandidati naj vložijo pismene prijave z dokazili o strokovnosti v 15 dneh po objavi na naslov: ALMIRA - Alpska modna industrija Radovljica - Jalnova ul. 2 - Odbor za delovna razmerja TOZD proizvodnja pletenin.

O izbiri bodo kandidati obvestili v 15 dneh po izboru.

Društvo Modrina organizira nadaljevalni plesni tečaj v soboto, 23. februarja s pričetkom ob 15.30 do 17. ure, in začetni plesni tečaj v soboto, 23. februarja, od 17. do 18.30 v prostorih Delavskega doma v Kranju. Informacije in vpis na telefon: 25-111 in pred pričetkom tečaja v Delavskem domu.

DALEKS SOLO 93/81

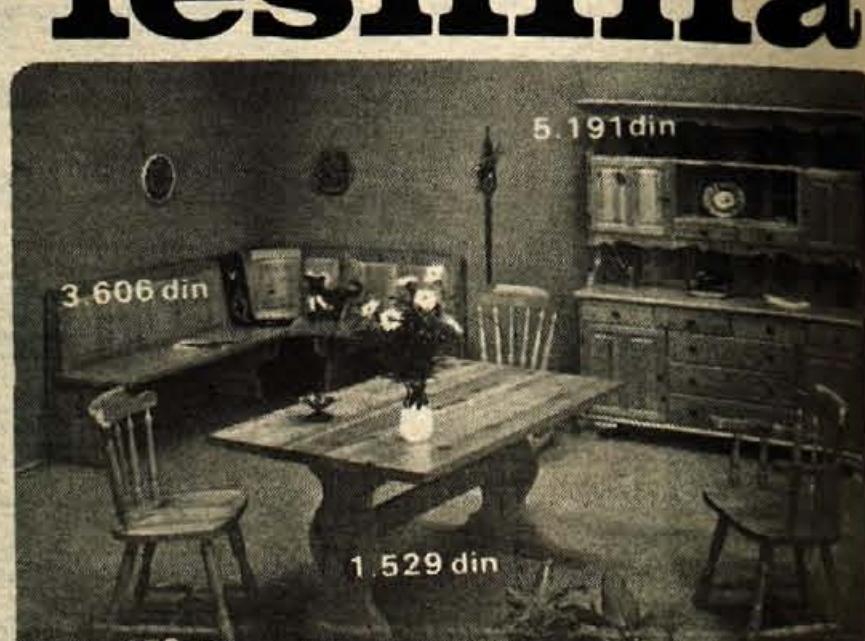

Do 29. februarja

lesnina

KRANJ,
salon pohištva
na Primskovem
razprodaja
masivno pohištvo
ceneje za 40 %

lesnina

Pohištvo ima manjše transportne ali tehnološke napake, a je kljub temu še vedno dobro in uporabno.

Poleg znižanega so na voljo tudi najnovejši programi skoraj vseh priznanih proizvajalcev pohištva.

Prevoz pohištva iz Lesnine Kranj je do 30 km brezplačno.

MALI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam mesnatega PRAŠIČA za zakol in kupim jalovo KRAVO. Naslov v oglašnem oddelku. 1056

Prodam KRAVO pred telitvijo. Podhom 4. Zg. Gorje 1057

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Kranj. Gorenjskega odreda 16. tel: 27- 818 1058

Prodam PUNTE. BANKINE in LETVE (4 x 5 cm). Grad 43. Cerknje 1059

Prodam KRAVO tik pred telitvijo Poljče 7. Begunje 1060

Poceni prodam TV SPREJEMNIK Panorama »ATAIR« in RADNIKI SPREJEMNIK znamke »BOHINJ«. Kranj, Ul. 1. avgusta 5. stanovanje št. 23 1061

Prodam KRAVO po izbiri. Godnov. Lom-Potarje 6. Tržič 1062

Prodam KINO KAMERO super 8 CINEMAX MX 1000 macro - zoom, optika: multimacro super 1:1.8 f 7.70. Smid. Zg. Duplje 13. telefon 47-152 1063

Prodam štiri tedne staro TELIČKO za pleme. Srednja vas 16. Golnik 1064

Prodam čistokrvne NEMŠKE OVČARJE. Urh. Zg. Lipnica 12. Kamna gorica, tel.: 74- 744 1065

Prodam dobro ohranjen RACUNSKI STROJ OLYMPIA. C. na Klapec 37. Kranj 1071

Prodam 4 PRASIČKE, težke po 40 kg. Mihovec Feliks. Sp. Senica 2. Medvode 1078

Prodam komplet žensko NARODNO NOŠO. Škofja Loka, tel.: 064-60-531 1080

Prodam AVTO-RADIO in KASETOFON ter dva STEREO ZVOČNIKA. Povšič. Godešč 70. Škofja Loka 1081

Prodam kombiniran STEIDLNIK Gorenje (4 plin. 2 elektrika). Šubice Marija, Suška 41. Škofja Loka 1083 PEČ za CENTRALNO OGRENJANJE TAM - stader, novo, z bojlerjem in gorilcem. prodam. Tel.: 62-416 1084

KUPIM Kupim KONJSKO SEDLO, novo ali rabljeno. Puhar Aci, Breg 23. Preddvor, tel: 45- 121 1066

Kupim dva PUJSKA, težka okrog 30 kg. Jamar Jelica. Gorjuše 5. Bohinjska Bistrica

VOZILA Prodam obnovljen TAM 5000. Staretova 32. Kranj - Črče 930

Prodam FIAT 125. Gogič. Velika Vlahovička 5. Kranj 938

Ugodno prodam ZASTAVO 101. letnik 1975. garažiran. Informacije vsak dan dopoldan po telefonu 064- 50- 260 - int. 231. tov. Meglič

Prodam ZASTAVO 750. letnik 1977. Prevoženih 33.000 km. Ogled v torek, sredo in četrtek od 16. do 19. ure. Dokl. Dušan. Župančičeva ul. 18. Kranj 1068

Prodam R- 10, starejši letnik, po ugodni ceni. Mikolič Boris. Linhartov trg 31. Radovljica 1069

Prodam MINI MORIS 1000. Ogled možen v popoldanskem času. Bled. Za pecovco 14 1070

PEUGEOT 304, letnik 78, prodam. Ogled vsak dan od 16. do 19. ure. A. Ovsenik. Sorljeva 4. Kranj 1076

Ugodno prodam ŠKODO 1000 MB, starejši letnik. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure. Jugovic. Sv. Duh 2. Škofja Loka 1077

Po zelo ugodni ceni prodam AU-STIN 1300 special. Gajser Janez. Savska c. 3. Kranj 1085

Prodam NSU 1200, letnik 1972. Telefon 26- 867 - od 15. ure dalje

Prodam karamboliran FIAT 125. letnik 1970, z novimi rezervnimi deli. Telefon 88- 501 (064) 1088

Obvestilo prijavljencem izleta v Prekmurje

Zaradi odpovedi pustnih priditev, smo v zadnjem trenutku odpovedali Kompasov in naš izlet v Prekmurje in na kurentovanje v Ptuj. Opravičujemo se za pozno telegramsko obvestilo; vplačila bomo vrnila po pošti.

STANOVANJA

V Škofji Loki najamem dvosobno STANOVANJE, po možnosti opremljeno, samo za eno leto. Sifra: predplačilo v celoti 1087

Mati z otrokom nujno išče SOBO ali GARSONJERO v Kranju ali okolici. Možnost predplačila. Telefon 27- 307 - Kranj 958

Oddam SOBO na Bledu in PROSTOR za mirno obrt. Partizanska 5/a. Bled 1073

POSESTI

Prodam GARAZO v Šorljevi ulici. Informacije tel.: 061-552-141 - Dolinar 1074

ZAPOSLITVE

Redno zaposlim žensko za MONTAŽNA DELA. Sifrer. Preddvor 148, tel.: 45- 148 967

IZGUBLJENO

10. februarja po 18. uri je izginil deset mesecev star NEMŠKI OVČAR z imenom Bor. V ušesu ima tetovirano številko 62722. Če ste psa opazili, vladivo prosim javite po telefonu: 064-41- 118, dobite nagrado

OBVESTILA

SERVIS za čiščenje stepihov, tapisoma in itisona za privatne

stranke in družbeni sektor. Telefon 22- 043 - od 14. do 20. ure 877

ZAMENJAM in POPRAVILJAM ZAVORE na vseh tipih vozil. Kurirska pot 6 (Primskovo) 959

V POPRAVILO SPREJMEM previjanje vseh vrst elektromotorjev, generatorjev, dinam in alternatorjev, od 0.25 do 500 kW. ELEKTROMEHANIKA - JERMAN MIRKO. Vrbnje 25. Radovljica

OSTALO

Prosim TRAKTORISTA, SOFERJA TOVORNJAKA ali MIJČNIKA, ki so videli TRČENJE plave katere KR 529-31 v tork. 28. decembra 1979, nekako ob 17. uri

med letališčem Brnik in Spodnjim Brnikom, da se pismono javijo na naslov: Novak Jože. Štrukljeva 2. Radovljica 1046

Izdaja ČP Glas. Kranj. Stavek: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju Številka 51500-803-31999 - Telefon: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercial - propaganda, naravnina, mali oglasi in racunovodstvo 23-341. Naravnina za prve polletje 1980 din 200. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Lesnina

Proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo in gradbenim materialom n.s.o. Ljubljana Titova 51

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD NOTRANJA TRGOVINA PRODAJNA MREŽA n. sub. o. Ljubljana, prosta dela in naloge

1. polkvalificiranega delavca za trgovino Kranj-LES. Primskovo

(trgovina z lesom, lesnimi izdelki, stavbnim pohištvo, mizarskimi ploščami, gradbenim materialom itd.).

Pogoj: PK delavec, 1 leto prakse, poskusno delo 2 meseca:

2. upravno-administrativnega referenta

Pogoj: srednja ali nepopolna srednja izobrazba administrativne smeri.

1 leto ustrezne prakse, obvezno znanje strojepisa, poskusno delo dva meseca.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, razen pod točko 2., kjer se delo združuje za določen čas - nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta.

Kandidate vabimo, da pošljajo svoje ponudbe z opisom o izpolnjevanju pogojev in rezultatov dosedanjega dela na naslov: Lesnina, Kranj - Les, Primskovo, Kranj v 15 dneh od objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sklepu pristojnega organa.

Podjetje za PTT promet n. sol. o.

Kranj
Poštna ul. 4

Delovna skupnost skupnih služb objavlja prosto delo in naloge:

vodenje poštnega prometa

Pogoj: ekonomist ptt prometa.

3 leta delovnih izkušenj v ptt stroki.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Poskusno delo traja dva meseca. Kandidati naj naslovijo prošnje na komisijo za delovna razmerja DSSS. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

GORENJSKA OBLAČILA KRAJN TOZD KONFEKCIJA Jesenice Savska c. 1/b

Odbor za medsebojna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

2 vratarjev - telefonistov

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: da imajo dokončano osmiletko, je moralno neoporečen.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in je v tur-nusu. Poskusni rok 1 mesec. TOZD stanovanja nima.

Kandidati naj pošljajo prijave v 15 dneh po objavi na Odbor za medsebojna razmerja. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po izbiri.

ČP Glas Kranj

Upravni odbor

objavlja prosta dela in opravila reprofotografa - montažerja

Delo se združuje za nedoločen čas po uspešno prestanem tri-mesečnem poskusnem delu.

Stanovanja ni. Nastop dela možen takoj ali po dogovoru. Praksa zaželena.

Vse potrebne informacije kandidati lahko dobijo v tajništvu DO. Pismene prijave z opisom dosedanjih del in opravil in z dokazilom o šolski izobrazbi naj kandidati pošljajo do vključno 4. marca 1980 na naslov ČP Glas Kranj, Moše Pijadeja 1/III s pripisom »reprofotograf - montažer«.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh od dneva izbire kandidata.

Nastop dela je možen takoj.

Upaynji odbor
ČP Glas Kranj

ZAHVALA

Ob mnogo prečrani izgubi našega dobrega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

VINKA TAVČARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za vsestransko pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in vence ter sočustvovanje v teh težkih dneh.

Posebna hvala dr. Potočniku, g. župniku, vsem dobrim sosedom. Se posebno Francki Rozman, pevskemu zboru Duplje, delavcem in OOS Čreina in TIKO, delavcem Planike - TOZD barvarna in Tekstilindusu ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči vsi njegovi!

Duplje, 13. februarja 1980

Stop za stopom proti cilju

Trda preizkušnja

Franc Konobelj-Slovenko z Jesenic:

»Od 38 borcov jeseniške čete nas je le še pet živih. Žal mi je, da na pohod ne morejo priti vsi. Bil sem na vseh pohodih; rad grem na vrh. Pohod je specifičen zaradi zimskega časa in kraja, kamor gre posameznik le težko. Taki pohodi krepijo telesno pripravljenost udeležencev, z njimi razvijamo tradicije narodnoosvobodilne borbe na nazoren način. Zadovoljen sem, da ta manifestacija uspeva. Prav je, da z njo nadaljujemo, čeprav imajo nekateri pomislike zaradi nevarnosti.

Kaj čutim na pohodu kot borec? Borba na Stolu je pomembna, saj ni mala stvar, da se je mala partizanska enota tako zgodaj, v takem letnem času in na taki višini postavila po robu močnejšemu sovražniku. Ko se je danes spominjamamo, se nam ne zdi tako težka.«

Alenka Veber iz Bohinjske Bistrike:

»Sem učenka 7. razreda osnovne šole dr. Janez Mencinger v Bohinjski Bistrici in že sedmo leto članica tamkajšnjega planinskega društva. Veliko hodim v hribe. Na Stolu sem bila poleti, na zimskem pohodu pa sem prvič. Prišla sem skupaj z drugimi člani mladinskega odseka pri našem planinskem društvu.

Ker sem hoje vajena, vzpon ni bil pretežak. Bil je nekaj posebnega, saj je enkraten užitek hoditi na zasneženo goro v dobrih razmerah. Zame je to bilo novo doživetje.

Upam, da bom na pohod še prišla. O njegovem pomenu sem nekaj zvedela že med pogovori o pohodu v mladinskom odseku. Več o bitki na Stolu bom prebrala v brošuri, ki jo je dobil vsak udeleženec pohoda.«

Stane Skrabar iz Ljubljane:

»Pohod na Stol ni izlet na Smarno goro, so mi dejali 1962. leta, ko sem prišel kot novinar Glasa neprimereno opremljen na prvi pohod. Posodili so mi planinske čevlje in uspešno sem ga končal. O njem sem napisal reportažo; v njej sem iz trte izvil misel, da smo s polozitivno venco v spomin padlimu Jožetu Kodru postavili temeljni kamen nove Prešernove koče in tradicionalnih spominskih pohodov. Čeprav to ni držalo, se je pozneje uresničilo. Tako sem v nekem smislu pobudnik te množične manifestacije na Stolu.«

Udeležil sem se vseh do sedanjih pohodov, letos že tri najstič kot poročalec ljubljanskega radia. Pomenijo mi priložnost, da ob delu pridobivam moč, zato se jih bom tudi v prihodnje udeleževal.«

Marko Pogačnik z Jesenic:

»Po hribih hodim že od 1950. leta. Pohoda na Stol sem se udeležil petič, vendar iz druge smeri kot večina. V petek po poldan sem skupaj s tremi tovariši krenil z Jesenic proti Javorniškem rovtu in Belščici, kjer imamo kočo. Tam smo prespali in se danes prek grebenov Vajneža povzpeli na Stol. Hodili smo dobre štiri ure. Večkrat smo se ustavljali, občudovali razgled in opazovali živali. Sмо lovci s fotografiskimi aparati, zato smo na tej poti lahko v miru potešili svoje užitke.«

Z vzpon na Stol po zahodnem grebenu se odločamo tudi zato, ker tod ni drena in je manj nevarnosti: ničče te ne ogroža z negotovo hojo v koloni. Pohodov se bom udeleževal tudi v bodoče.«

S. Saje

Mate Knežević iz Modriče:

Med udeleženci 15. pohoda na Stol

Gora borbenih spomino

Konec minulega tedna so pobočja Karavank spet oživel - Prek 4500 udeležencev 15. zimskega pohoda na Stol je obudilo spomin na bitko jeseniške čete 1942. leta pri Prešernovi koči - Zbranim pred Valvasorjevim domom je v soboto govoril dr. Miha Potočnik, v nedeljo pa Franc Konobelj-Slovenko.

Valvasorjev dom pod Stolom

- Med narodnoosvobodilno borbo je v Karavankah in pod njimi padlo veliko žrtev fašizma, zaradi okupatorjev grozodejstev je bilo preliti mnogo solza. Čeprav je od takrat minilo že precej časa in se je naše življenje v mnogočem spremeno, tega ne moremo in ne smemo pozabiti. Eden od dokazov, da se izročilo narodnoosvobodilnega boja v teh krajin prenaša iz roda v rod, so tudi vsakoletni zimski spominski pohodi na Stol.

Prvi pohod so pripravili člani alpinističnega odseka pri jeseniškem planinskem društvu 25. februarja 1962. leta. Poleg njih so se takrat pri Valvasorjevem domu zbrali jeseniški borci, med njimi udeleženca bitke na Stolu, Franc Konobelj-Slovenko in Franc Jerovšek-Vasja, mladinci in drugi pohodniki. Kot jim je pred vzponom dejal tedenji predsednik alpinističnega odseka z Jesenic Janez Kruščič, je njihova gorniška dolžnost, da se ob 20. obletnici zgo-

3400 udeležencev. Stevilni planinci, borci, pripadniki obmejnih enot in enot teritorialne obrambe, člani mladinskih in drugih organizacij ter društev pa drugi delovni ljudje in občani iz mnogih naših krajev ter zamejstva so se ob 14. uri zbrali pred domom na kraji spominski slovesnosti.

Slavnostni govor je imel častni predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik, ki je med drugim dejal: »Naše prve misli so pri predsedniku Titu, ki mu vsi želimo okrevanja. Letošnji pohod je prav gotovo nadaljevanje obrambne akcije Nič nas ne sme presenetiti. Ob zaostrovjanju v svetu je posebej važno, da smo Jugoslovani budni in pripravljeni. Mnogo tega smo dosegli. Danes je naša dežela en sam obrambni tabor. Vemo, kako se brani svoboda. Ne potrebujemo nobenih zaščitnikov...«

Na jubilejnem pohodu so tisoči dokazali, da smo pripravljeni. Gibanje na brazpotu v vsakem času in

Pogled z grebena Malega Stola na najvišji vrh v Karavankah

Foto S.

vremenu ob skromni prehod poleg drugega pomembna so naše obrambne moči in nosti...«

Ni razlogov za strah. Lab ponosni, da smo Jugoslovani, ves svet občuduje. Ob Titom lili živimo tako se naprej!«

Sobotno svečanost pri Valvasorjevem domu so sklenili z nimi članov DPD Svoboda innice in pripadnika radovje mejne enote ter pesniške pevskega zbora Blaža Arničnic. Na proslavi minuto so se je pri domu zbralo prek udeležencev pohoda. Je spregovoril udeleženec na Stolu Franc Konobelj-Slovenko. Oba dneva so organizatori tudi spominska priznanja nikom, ki so se že desetkrat na Stol.

Svečano vzdušje ob pohodu so prav gotovo sklenili že posebno najtežja dober terih je prišlo zaradi neupodobnavodil organizatorjev polegorških reševalcev. Za bodo vsekakor treba razmisli, kako se bo udeležil zahtevnega vzpona na Stol.

Znani ljubitelji narave in mojster planinske fotografije Jaka Čop deli podrobnikom pred vzponom na Stol spominske brošure.

Na sobotni spominski slovesnosti je zbran pri Valvasorjevem domu spregovoril častni predsednik Planinske zveze Slovenije Dr. Miha Potočnik.

dovinske borbe gorenjskih partizanov z nemškim okupatorjem na vrhu Stola s skupno turo na najvišji vrh Karavank poklonijo spominu tamkaj padlega borca Jožeta Kodra in vseh drugih, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo.

Po prvem pohodu na Stol, ki se ga je v slabem vremenu udeležilo le 51 pohodnikov, so planinci v štirih letih uresničili zamisel o izgradnji nove Prešernove koče na Stolu. Tako so se od 1967. leta dalje vsako zimo vrstili številnejši spominski pohodi proti najvišjemu vrhu Karavank. Do lani je na njih sodelovalo skupno prek 21400 udeležencev.

Letošnji, jubilejni pohod na Stol, je potekal od 15. do 17. februarja. Pripravil ga je organizacijski odbor pri občinskem odboru Zveze borcev NOV in koordinacijskem odboru planinskih društev na Jesenicah. Petnajste športne in družbenopolitične manifestacije na pobocih na Karavank pod pokroviteljstvom ČGP Delo iz Ljubljane in Ljubljanske banke - temeljne banke Gorenjske v Kranju se je vse dni udeležilo prek 4500 pohodnikov.

Letošnji petek pohod solske mladine Po potek Cankarjevega bataljona do Valvasorjevega doma je bil po obsegu manjši od prejšnjih. Drugače je bilo v soboto, ko se je od doma proti vrhu Stola povzpelo kar

**TOBAČNA TOVARNA
LJUBLJANA
TOZD Tobak**

v sodelovanju z
ALMIRO RADOVLJICA

je odprla novi prodajalni v Park hotelu in hotelu Golf na Bledu

Poleg izbranih tobačnih izdelkov, suvenirjev in usnjene galanterije prodaja tudi

najnovejše modne izdelke Almire Radovljica in izdelke iz redne proizvodnje.

Vabimo vas, da nas ob izletu na Bledu obiščete!

NOVO NA GORENJSKEM

V petek zvečer se je dvorana kranjskega kina Center dvakrat zadržala kotička. Folkloristi tovarne SAVA Kranj so za praznike 15.-letnice obstoja priredili tu bogat večer pesmi in plese in Primorske, Prekmurje, iz Rezije, Sumadije, venček dalmatinski pesmi in plese z Gorenjske. Poleg folkloristov je nastopil tudi orkester »Biserica«, instrumentalna skupina in savski vokalni sliki. Poleg vseh treh odraslih plesnih skupin so nastopili tudi predstavniki otroških skupin, ki so našli navdušili z belokranjskimi in gorenjskimi plesi. - D. D. -